

„Ivane, cară-te acasă la tine!”

● RELATĂRILE DE PE FRONTUL DIN BASARABIA DE LA TRIMISUL SPECIAL AL „FLACĂREI” ●

pag. 3

FLACĂRA

ANUL LXXXI

Nr. 26

1 — 7 iulie

1992

BUCUREȘTI

SĂPTĂMÎNAL DE OPINIE, POLITIC, SOCIAL ȘI CULTURAL ● ÎNFIINȚAT ÎN 1911

ÎN SFÎRȘIT, CANDIDATUL C.D.: EMIL CONSTANTINESCU

Va izbuti să-l înfrîngă pe Iliescu?

La Convenția Democratică, învingător în cursa pentru desemnarea drept candidat la fotoliul prezidențial a ieșit outsider-ul, cel căruia i se acordau cele mai pu-

ține șanse, dl Emil Constantinescu, rectorul Universității București. Editorialul nostru este consacrat acestui eveniment.

pag. 2

VALERIU MATEI:

„0 singură direcție
— Reîntregirea!”

pag. 4

AMERICANII AU DEBARCAT LA CONSTANȚA

pag. 5

AERONAUTICA ROMÂNEASCĂ,
„UN MOFT CEAUȘIST,?”

pag. 7

DOI ANI LA JILAVA,
TREI ANI LA CANAL

pag. 9

SHERLOCK HOLMES-II ROMÂNI

pag. 11

FAIMOASA PREZICĂTOARE
VANGA

pag. 12

ȘI BĂTRÎNII
VOR SĂ PLECE

pag. 6

DESPARTITI
PRINTR-UN
MORMÎNT

pag. 8

VARA FIERBINTE A OUTSIDERILOR

Cea mai mare surpriză sportivă a anului s-a produs recent: campionul la fotbal a Europei a ieșit echipa Danemarcei, venit în competiție printr-un concurs de împrejurări (nu se calificase pentru turneul final), adunată în pripă, antrenată în pripă, ce mai, improvizată pe toată linia și în toată puterea cuvintului și pe care, din această pricină, nimeni n-o lua în calcul cind era vorba de intervăzută cîștigătorul. S-a întimplat cam același lucru și cu Convenția Democratică de la noi cind a fost să aleagă, simbătă, prin vot secret, candidatul unic pentru alegerile prezidențiale: cîștigător a fost, și încă cu 47 de voturi din totalul de 67, cel mai puțin știut dintre candidați, cel mai puțin intrat în conștiința politică a românilor, pentru mulți, un necunoscut: dl Emil Constantinescu, rectorul Universității București, membru fondator al Solidarității Universitare și vicepreședinte al Alianței Civice.

Acum, că s-a întimplat așa, ne rămîne să evaluăm consecințele. Știe toată lumea că forțele democratice s-au aflat (și se află încă) în căutarea unui contracandidat pentru dl Ion Iliescu. În acest cadru, concluzia la care urma să ajungă Convenția Democratică avea o importanță foarte mare, considerindu-se că indiferent de numărul candidaților în primul tur de scrutin, în bătălia finală, din al doilea tur, pentru fotoliul prezidențial de la Cotroceni aveau să rămînă dl Iliescu și candidatul Convenției. Astăzi, cind știm cine este acest candidat, se nasc mai multe întrebări, dintre care cele mai importante sunt: Va ajunge omul Convenției în finala de doi? Dacă va ajunge, are el vreo șansă de a cîștiga, de-a deveni președinte?

Căutînd să răspund, voi începe prin a preciza că electoralul român nu a pretins și nu pretinde nici în momentul de față ca opoziția să ofere drept candidat la președinție un politician ideal, înzestrat cu toate calitățile, fără cusururi, un monument; politicienii nu se pot fabrica peste noapte după chipul și asemănarea viziunilor noastre cele mai roze, ei trebuie să aleasă dintre oamenii care sunt, așa cum sunt. În cazul nostru, condiția era să fie un candidat capabil să se opună dlui Iliescu și să-l învingă în alegeri. Or, se poate spune fără teama de a greși că prin opțiunea ei de simbătă Convenția Democratică nu dispune de un asemenea candidat. Ar fi putut să fie dl Corneliu Coposu — Domnia sa a refuzat însă cu tenacitate. Ar fi putut să fie dl Stolojan — a refuzat, de asemenea. Printre cei care au pășit în arenă, cei mai populari și, evident, cu cele mai mari șanse în viitoarea bătălie electorală erau domnii Rațiu și Manolescu. A fost însă preferat dl Emil Constantinescu. Cu aceasta, ne întoarcem la întrebările puse mai înainte cu privire la șansele pe care proaspătul candidat unic al Convenției le are în cele două tururi de scrutin. După părerea mea, aceste șanse sunt foarte reduse, dacă nu cumva lipsesc cu desăvîrșire.

Ce ascunse calități va fi avînd dl Constantinescu, de ce neabătute resurse de inteligență politică, de simț politic, de fler politic, de capacitate de orientare politică, de capacitate de jertfă de sine pentru binele politic al țării, de tenacitate politică, de rapiditate în luarea deciziilor politice și de încă multe altele va fi dispunînd Domnia sa, urmează s-o arate de-abia de-acum înainte. Rezultatul final poate fi și negativ, dar și intru totul pozitiv, dl Constantinescu s-ar putea dovedi un bun sau chiar un mare politician. Da, însă necesara demonstrație n-o va putea face în timp util, adică în perioada ce a mai rămas pînă la alegeri, perioadă care, oricît ar trage de timp parlamentul și dl Iliescu, este, în comparație cu cit i-ar trebui dlui Constantinescu pentru ca să intre în conștiința electoralului și a străinătății, pentru ca să convingă, extrem de scurtă. Pentru că transformarea unui necunoscut într-o personalitate politică puternică, remarcabilă, competitivă, credibilă (în împrejurarea că cel în cauză are înzestrările necesare) este o operațiune de durată, de cursă lungă. Și s-ar putea întimpla ca sîmînța pusă în sol prin desemnarea dlui Constantinescu drept candidat al Convenției Democratice să rodească — la fel ca în povestea doctorului dintr-un roman al lui Kalman (Miksa) — atunci cind nu va mai fi nevoie de acel rod, în cazul nostru, după ce dl Iliescu se va fi reinstalat, bine mersi, în Palatul Căpățenei. Să nu uităm că în bătălia dură pentru fotoliul prezidențial candidatul opoziției nu are de înfruntat doar tenacitatea și machiavelismul unui bolșevic hîrșit și îmbătrînit în rele, datat cu toate tertipurile, sfîrșurile și mașinațiunile de culise, uns cu toate alifiiile, alăptat bine la țita Kominternului, K.G.B.-ului, Securității, marxism-leninismului, ceaușismului, gorbaciovismului și elfinismului, ci și o înfricoșătoare și amenințătoare cohortă de profitori ai vechiului regim și ai fesenișmului 20-maist, plus toate mijloacele economico-financiare, administrative, militare și de ordine pe care le are România în prezent și de care dl Iliescu dispune după bunul său plac.

Desigur, multe vor depinde și de felul cum va arăta întreaga constelație de candidați în primul tur, fiindcă multe jocuri se pot face și înaintea celui de-al doilea tur, opoziția se poate uni și mai tare, toți ca unul, poate cuprinde și P.N.L.-ul dlui Cămpăneanu, și F.S.N.-ul dlui Roman și alte formații. Dacă nu se va întimpla așa, campania electorală prezidențială se va transforma într-un galop de sănătate al dlui Iliescu, intru nefericirea și mai mare a mult-ropsitului popor român.

ION D. GOIA ■

Dl. Emil Constantinescu se destăinuie

Luni, 29 iunie, dl profesor Emil Constantinescu, rectorul universității bucurestene, președintele Conferinței Naționale a Rectorilor, a oferit prima conferință de presă în calitate de candidat unic al Convenției Democratice la cursa pentru președinția României.

● În ciuda mijloacelor materiale „extrem de reduse” care stau la îndemîna C.D. în campania electorală, iată două dintre lucrurile pe care candidatul ei consideră că le avem de partea noastră: „exasperarea în fata minciunii” și „curajul nostru de a spune toate adevărurile, pînă la capăt”. ● „Ceea ce numim a patra putere în stat este singura, după părerea mea, care funcționează satisfăcător în România”.

● În cazul victoriei sale în alegeri, dl Emil Constantinescu și-a prezentat intenția de a da o interpretare „restricțivă” prerogativelor prezidențiale, în sensul neinterferenței în treburile guvernului și ale parlamentului. ● Dacă va fi președintele României, domnia sa a anunțat că nu va locui la Palatul Cotroceni. ● O consulta-re a națiunii pentru a alege între monarhie și republică i se pare inacceptabilă, dacă s-ar face formal. ● Președintele — în concepția domniei sale — trebuie să fie primul garant, cel dinții care

să aibă grija ca, în toate problemele importante, națiunea să fie consultată. Dar o populație informată. Informată corect. O populație care știe adevărul”. ● „Declar solemn că n-am avut nici un fel de legături toată viața mea, nici cu Securitatea, nici cu S.R.I.”

● „S.R.I., pe viitor, va trebui să-și respecte strict atribuțiile legale, în primul rînd să se abțină de la orice imixțiuni în viața politică a țării”. ● „În ce privește dosarele fostei Securități, poziția mea coincide cu poziția Convenției Democratice. Trebuie aprobat accesul oamenilor la propriile dosare, la cunoașterea lor integrală. Nu este util să fie date publicității toate dosarele informatorilor. Națiunea nu are nevoie să știe că un mecanic a dat o notă informativă. În cazul celor ce candidează însă la funcții publice, este utilă publicarea integrală a dosarelor lor de securitate. Eu am cerut, în primul interviu pe care l-am dat, să se publice integral dosarul meu, dacă există un asemenea dosar”. ● În campania electorală vom pune pe primul plan opțiunea noastră pentru schimbare și soluțiile pe care le avem.”

● „Nu mă tem de ziariști. N-am de gînd să împart presa: o parte și altă parte”. ● Între amănuntul publicat în presa despre dl Emil Constantinescu se află și lo-

cul nasterii sale: Tighina. I-am adresat o singură întrebare: „Nu-mi luați în nume de rău că nu pornesc de la un merit al dumneavoastră, ci de la o cicatrice. Sinteti unul din românii cărui i s-a răpit locul de naștere. Dacă veți cîștiga alegerile, care va fi primul gest al dumneavoastră pentru această parte furată din trupul țării?”. Iată răspunsul: „Bunicii mei au fost țărani sîcibani. Provin din Ardeal și din Muntenia, Oltenia. Eu m-am născut la Tighina, unde tata era atunci stagiar. Era inginer agronom. Pe vremea aceea, Basarabia era numită California Europei. Dar funcția de președinte al țării eu o gîndesc ca pe un lucru foarte serios. Trebuie făcută o distincție foarte clară între o abordare emoțională și una diplomatică a acestei probleme. Un răspuns voi putea da numai după ce Convenția Democratică va analiza foarte serios aceste lucruri și gestul meu se va întemeia pe decizia ei. Dacă doriți o anșaiare a mea, personală, am mai spus și repet: mă voi duce la Tighina. Chiar dacă acolo se trage”.

Vom avea oare un președinte al tuturor românilor?

DORIN GHERGHINESCU ■

DEGRINGOLADĂ LA PNL

Pretenția dlui Radu Cămpăneanu de a fi singurul profesionist intru ale politicii din România s-a dovedit a fi lipsită de conținut. Nu este în intenția noastră de a nega charisma și abilitatea liderului liberal, recunoscute pînă și de mai noii săi adversari din PNL-CD, dar credem că în acest moment dificil în care se găsește țara, distincția dintre politică și politicianism este absolut necesară. Simuozitățile dlui Cămpăneanu au prea puțin în comun cu partidul pe care îl conduce și mult, prea mult cu interesele personale.

Se pare că starea de duplicitate este emblema omului politic Radu Cămpăneanu. Ea, această duplicitate, s-a manifestat încă din perioada exilului parizian, unde, prin abile manevre de culise, dl Cămpăneanu a reușit să ajungă la conducerea Asociației Foștilor Deținuți Politici din Franța, pe care ulterior a discreditat-o și distrus-o.

Reîntors în țară, în ianuarie 1990, dl Radu Cămpăneanu a aranjat în așa fel jocurile politice, încît Vintilă Brătianu s-a trezit în afara partidului. Din secretar general, dl Cămpăneanu a ajuns președintele PNL. În decembrie 1990 liderul liberal a cerșit președintelui Iliescu postul de prim-ministru detașat, du-se de poziția aliaților săi din Convenția Națională pentru Instaurarea Democrației. Ambițiile sale de conducător al opoziției au făcut ca la alegerile din 9 februarie a.c. partidul său să obțină rezultate bune, în contrast cu situația filialelor din teritoriu. Imediat după alegerile locale au apărut divergențe în cadrul Convenției Democratice. Cauzele lor au fost: 1. ambițiile nemăsurate ale dlui Cămpă-

neanu care, după calcule numai de el cunoscute, a ajuns la concluzia că PNL a avut de pierdut prin prezența sa pe liste comune cu partidele din Convenția Democrată; 2. bruscă dezavuare — UDMR, de voturile cărora a beneficiat la 20 mai 1990 în cursa prezidențială.

S-a ajuns, după cum știe, țara întreagă, la ieșirea PNL din Convenția Democrată. Calculele dlui Radu Cămpăneanu au fost însă greșite. Opoziția a resimțit — este drept — retragerea PNL din rîndurile sale, dar liberalii au fost aruncați într-o degringoladă năucitoare. Practic, acest partid este amenințat cu dispariția, dovadă fiind situația dezastruoasă a filialelor sale județene.

Intr-un recent interviu, dl Radu Cămpăneanu își califică adversarii direcți (PNL-CD) drept „un partiduleț de buzunar” lăsînd să se

înțeleagă că partidul domniei sale ar fi unul puternic și unit. Așa să fie oare?

La Cîmpulung Moldovenesc, întreaga organizare PNL (membri + sediu) a trecut la PNL-CD. Au fost constituite filiale PNL-CD în județele Prahova, Olt, Timiș, Sibiu, Suceava, Mehedinți, Constanța, Hunedoara, Vrancea pe structura organizațiilor liberale.

La Craiova situația a fost la un moment dat explozivă. Vizita pe care dl Radu Cămpăneanu a făcut-o în Cetatea Bănei la începutul lunii mai nu a clarificat problemele acestei organizații. Dl Cămpăneanu, nesocotind voința majorității liberale, doljenii, a girat indivizi bănuși de a fi colaborat cu Securitatea și SRI-ul. Drept urmare, organizația de aici a trecut în corpore la PNL-CD. Dl Radu Cămpăneanu a fost acuzat de „comportare dictatorială” și de orientare a partidului „spre înțelegere cu stînga comunistă”.

Și în București, fenomenul trecerii membrilor de la PNL la PNL-CD este masiv. S-au format deja organizații în toate sectoarele Capitalei (cu excepția SAI) și au fost constituite organele interimare de conducere.

În aceste condiții, există riscul ca la alegerile de la 27 septembrie 1992, PNL să se prezinte cu șanse minime. Singura soluție o reprezintă intrarea PNL în diferite alianțe politice. Se prefigurează deja un cartel electoral între liberali, pe-dearșiști, republicani și peuncerști. Cum nu se poate mai clar pentru a înțelege intențiile și jocurile celui dinții politician profesionist al României.

LUCIAN TUDORANCEA ■

CUM E DISCREDITATĂ CONVENȚIA DEMOCRATICĂ

Dna Daniela Tudose, secretara Consiliului local al sectorului 1, s-a întors acum două luni de la Paris. Sau n-a fost la curent cu noile realități politice ale Capitalei sau le ignoră deliberat. Mai bine zis dnei secretare nu-i vine a crede că în timpul cit a lipsit din România, FSN-ul a pierdut teren. Numită fiind direct de prefectură, dumneaei „taie și spinzură”. Cum? Mai puțin sau mai puțin elegant. Invitațiile la sedintele consiliului nu pot fi făcute decît de membrii acestuia. Desi nu este membră a consiliului, dna Tudose

se invită la dezbateri pe cine crede de cuviință, chiar dacă nu intră în atribuțiile ei să o facă. La ultima adunare, ținută cu ușile închise, puțin a lipsit să nu se ajungă la pîrălia. Susținută de membrii FSN-ului, dna Tudose a pus în spînarea Convenției Democratice, fante nedemocratice. În viziunea secretarei, Convenția este răspunzătoare de viitoarea epurare privind aparatul administrativ al Primăriei sectorului 1.

Este adevărat că personalul Primăriei se confruntă cu dificultăți. La fondul financiar, spre exemplu,

există doar trei persoane care trebuie să rezolve 45.000 cereri lunare. Noua organizare nu pune accent pe creșterea tehniciții. Gospodăriei comunale îi sînt necesari ingineri de instalații, ingineri de drumuri, poduri și canale. Computerizarea activității de birou reclamă analiști de sistem. Totuși nu am dat, și nu intenționăm să dăm pe nimeni afară. Cei citiva funcționari care au cerut transferul dornici de un salariu mai mare (salariile în Primărie sînt mizere), nu au plecat ca urmare a sîcanelor sau sancțiunilor — afirmă di primar Flor Pomponiu. Pînă una alta, dl Pomponiu habar nu are dacă secretara Consiliului local a fost sau nu confirmată de prefectură. Conform a-bereților legi 69, secretara nu e subordonată primarului, acesta fiind în imposibilitatea de a o suspenda din funcție.

RADU POPA ■

BASARABIA ÎN VREME DE BEJENIE

„Ocupanți, idi damoi!” Ocupanți, plecați acasă! dar, până să plece ei, șoseaua dinspre Tighina a prins chipul unui fluviu de oameni bolnavi de spaimă și deznădejde. Trec în mare viteză autosanitare cu sirenele deschise gonind spre Chișinău. La punctul terminus, Colina lui Suvorov, polițiștii moldoveni deschid foc automat asupra unui avion de recunoaștere inamic. Îndată tirul gardiștilor din Parcani devine mai precis, o salvă de artilerie fulgeră văzduhul. Radio Tiraspol cerea pe 21 iunie ajutor din partea Rusiei, instaurarea unei blocaje împotriva Moldovei și României. Radio Chișinău nu se mai aude; gardiștii au capturat emițătorul de la Grigoriopol și s-au instalat pe lungimile de undă ale moldovenilor. Acum în eter nu mai există decât apelurile lor, unele mieroase, ademenitoare, altele dure, ultimative. Lila Sirtinean, medic în Tighina, povestește în câteva cuvinte: „Vineri pe la 17,30 mă întorceam acasă de la serviciu. Am trecut prin fața sediului de poliție și, deodată, de alături, de unde era o grădiniță, am văzut mame cu copii în brațe alergând în toate direcțiile. Așa a început”. În scurt timp gardiștii au atacat postul de poliție, au deschis foc cu armament greu, de la explozii, ferestrele au sărit în tărâșturi. Trăneau și de pe case, dacă mă nimeriam la geam, mă împușcau”. Lila Sirtinean este acum o refugiată

între mii de oameni care au părăsit orașul. Nu mai știe nimic de soțul ei care, ca medic, a rămas în Tighina. În Tighina, declară ea, nu se va mai întoarce niciodată. Pentru Ion Sinigur războiul s-a încheiat. Acum zace pe un pat de spital din Chișinău așteptând să fie întors de pe o parte pe alta de sora medicală. Are 25 de ani și nici el singur nu știe prin ce noroc a scăpat. A fost împușcat în ambele picioare, în mina dreaptă și în regiunea inimii. Din grupa lui au fost uciși 5, a căzut chiar „comandantul”. Mă roagă să nu-l întreb despre misiunile avute, sunt unele date care au încă un caracter secret. Mihai Cortac, 21 de ani, din Strășeni, a fost ciuruit de un „avtomat Kalashnikov”. Îmi scoate la vedere glonțul cărămiziu dintr-un sertar al noptierei. Acest cadou al gardiștilor l-a primit în regiunea Coșnița, a simțit deodată că se sufocă și, apoi, n-a mai știut nimic. „Iaca de acu' am rămas calic pe viață. Rana e mare, Kalashnikovul mi-a fărnat mușchii de lângă inimă, plămînu și ficatul”. Valeriu Lisenko nu are decât 19 ani; a fost împușcat în spate, a avut și el noroc, gloanțele nu l-au atins coloana vertebrală. Știe ce au de făcut moldovenii: „Trebuie de alungat toți porcii aceia de gardiști, de comunisti”. În luptele din ultimele zile au fost internați și doi separatști; din nefericire, unul este mol-

dovean. Părerea răniților de aici de la Spitalul Clinic nr. 3 este să nu-i condamnă: „Ei au fost amăgiți”. Valurile de refugiați au schimbat fața Chișinăului; pe stradă chipurile sînt încruntate, lacrimile sîroiesc pe obraji. Drapelele din fața Ministerului Afacerilor Interne sînt îndoliate, în holul sediului sînt expuse fotografiile eroilor căzuți în ultimul timp. Chișinăul este în dolu.

Cu averea într-un coș de papură

Vera Moiseeva, adică Vera Moisa, este o bătrînă chinuită de diabet și de ani de muncă grea. Stă cu o privire pierdută pe treptele de ciment de la intrarea în sediul „Ligii Democratice a femeilor din Moldova”. Cazacii au intrat în Coșnița și „au prins a bate în oameni, cereau băutură, împușcau”. Au fost uciși oameni mai ales de la „zavod”. Și-a lăsat casa bătrînească în grija lui Mihail Moiseevici, „moșneagul” cum îi spune ea, și, cu un coș de papură, vrea să ia viața de la început. Nu mai „suferă” să se întoarcă la Coșnița. Doamna Valentina Bălan, secretar coordonator al Ligii, îmi relatează: „În martie anul acesta și pînă acum, am primit peste 18 mii de refugiați. În ultimele zile, datorită evenimentelor din Tighina, am primit cîteva mii de refugiați pe care i-am îndrumat

la centrele de cazare. Situațiile care ni se relatează aici sînt foarte tragice: soții nu știu despre neveste și invers, în multe cazuri, părinții nu cunosc soarta copiilor. Sînt și copii răniți”. Populația Chișinăului a sărit imediat în sprijinul celor fără adăpost și, vă spun sincer, ne-a copleșit gestul oamenilor simpli de a-l ajuta cu ce pot ei pe refugiați. Moldovenii din Chișinău au strîns și donat peste 1,7 milioane de ruble. Organizația ASKLEPIOS din România ne-a ajutat foarte mult și doresc să le mulțumim încă o dată pentru ce a făcut în sprijinul acestor deznădăjduiți. Studenții de la ASKLEPIOS au adus ajutoare în valoare de 5 milioane de lei”. Fiecare refugiat are povestea sa: Luba Virlian este studentă la Kiev, dar vremurile au prins-o în Chișinău și acum îi este frică să se întoarcă în satul ei, Pirița (Dubăsari), pentru că podul de la Coșnița este supus tirului gardiștilor. A primit de la Liga femeilor 300 de ruble și va încerca să se descurce o lună de zile. Apoi, Dumnezeu știe! Grupuri de femei cu copii în brațe poposesc în jurul sediului; totul este cîntăreț de coșmar. Dumnezeu și-a întors fața de la noi.

În noaptea de 23 iunie au fost depistate elicoptere deasupra satelor Dănceni și Turlești, din apropierea Chișinăului. Specialiștii din Ministerul Apărării al Republicii Moldova au declarat că elicopterele aparțin Armatei a XIV-a a Federației Ruse.

AL. MIHAILĂ ■

„Pazor Rossia”

Miercuri, 24 iunie, în fața Ambasadei Rusiei la Chișinău, mai multe grupuri de manifestanți și-au exprimat protestul cu privire atît la ultimele evenimente de la Tighina, cît și la amestecul Armatei a XIV-a în conflictul din Basarabia. În timp ce femeile purtau pancarte — ocupînd prima linie — bărbații au strigat mai multe lozinci. Ferestrele ambasadei au rămas, în schimb, întunecate, funcționarii ruși nu au dorit să ia legătura cu manifestanții. Din rîndul protestatarilor s-au strigat următoarele lozinci: „Pazor Rossia”. Rușine Rusiei, „Măi banditulă Rutkoj / ia-ți arma înapoi”, „România Mare / în vechile hotare”, „Noi sîntem acasă”, „Ivan, idi damoi”, „Unire, frați români”, „Smirnov ubița”, „Smirnov ucigașul”, „Du-te, Ivan, înapoi / că tu nu știi limba noastră / Du-te, du-te-n țara voastră”. În fața clădirii Ambasadei un pîchet de polițiști asigura paza clădirii. Nu s-au produs incidente, după o oră manifestanții s-au retras spre statuia lui Ștefan cel Mare. Este locul unde moldovenii se simt apărați. Adică în Istorie.

EVENIMENTE MARI ...

● **EVENIMENTUL ZILEI** îl constituie chiar apariția unui cotidian cu acest nume sub direcția lui Ion Cristoiu. Conceput ca un ziar de informație care nu minte, nu lălele și nu țartă — noua publicație pare să vestească singurul război în care nu moare nici un om: al gazetelor. Dacă „Evenimentul zilei” e realizat și pentru cel care are probleme cu cititul (dovadă mărimea literei, nu și mărimea pretului), în redacția „Baricadei” se prepară lansarea unui ziar al celor care au probleme cu buzunarul (cea mai mică literă, dar și cel mai mic preț). ● **PRIMUL COTIDIAN** care pare să fi sesizat iminența războiului e „Dimineața”. Aici, la rubrica de „Ultrasentimente” a lui Adrian Păunescu, e înclinat Ion Cristoiu care, se spune, vrea să-l dărîme pe primarul de Cluj. Părerea mea e că domnul Funar nu trebuie dărîmat. Cade singur. Cît despre finalul articolului, face toți banii: „Dacă n-o deschide Fundația Soros o cafenea în cabinetul prezidențial să-mi ziceți mie Horthy Miklos!”. Adevărul e că singura cafea care avea tot ce-i trebuia ca să se cheme o cafea bună am băut-o la Budapesta cu banii obținuți pe o ladă de „Stollcinaia” tranzactată la bursa neagră în dolari, daragol Miklos. Moment cînd mi-am pus în gînd o dorință. Ghici, ce dorință! ● **ȘI „ADEVARUL”**

umblă la mărimea literelor. Deocamdată la caracterul titlului. Cînd vom remarca și alte schimbări, vă vom ține la curent. ● **DUPA „PRINCIPIUL DOMINOULUI”** iată și „principiul transparenței” (în original „glasnosti”) promovat de un comunicat al Biroului de presă de la M.A.N. În baza lui, se cere Agenției A.M. Press să dezvăluie sursa de informare conform căreia persoane cu funcții înalte din ostire susțin că s-ar pregăti, de către alte persoane cu funcții înalte, o dictatură militară. Nu știu ce fel de presă așteaptă în democrație armata dar e absolut sigur că în toate democrațiile neoriginale secretul informației e apărut prin lege. În statele cu democrații din cale afară de originale sursa se obține astfel: se ia ziaristul, se leagă, i se pune o lampă în ochi și transparența, după două zile de dialog, e asigurată. Pe loc repaos pentru deontologiiștii presei cu epoleții! ● **SE INDEXEAZA** salariile Serviciului de protecție și pază de la Cotroceni cu încă 167 milioane lei. Din ce rămîne de la lefuri, se achită alte indexări: la mijloace tehnice, armament, prime de meci. Dictatura se ține cu demnitate și înalt deosebit, dragostea, în democrație, e pe bani. Cît despre deosebit, crește cu indexarea. ● **VASILE BIBILICĂ** l-a prădat pe preotul din Bran; Petru Cucos a fost călcat de mașina

unui bulgar iar Cornel Găină a fost bătut de niște țigani care i-au luat 1360 lei. Și ca și cum toate astea n-ar fi de ajuns, la „Avicola” din Titu stocul de furaje pentru păsări e la nivelul critic. ● **DIN FONDUL „Libertatea”**, Clubul de fotbal F.C. Argeș a plătit prime de joc seniorilor și a achitat costul deplasărilor și al cantonamentelor. Bravii noștri atleți au acceptat să ia banii infirmilor, ai celor răniți în revoluție, ai căminelor pentru handicapați. Ce-ar mai fi de zis? Huo, F.C. Argeș și să vă țină dracu! în categoria Onoare pînă veți deveni oameni, nu fotbaliști. ● **LA MINISTERUL** Agriculturii sînt ocupate absolut toate cele 1158 posturi care asigură funcționarea în condiții vecine cu perfecțiunea a rodniciei instituției. Întrucît sînt libere circa 230 de posturi la Externe, propunem ca 230 de directori generali de la Agricultură să treacă în diplomație, iar cu banii rezultați din ușurarea bugetului să fie cumpărată motorina necesară recoltării grîului. ● **SE DESFAȘOARA** cu succes Congresul al 9-lea al muzicii ușoare românești. Telegrama de adeziune sosește din toată țara la televiziune arată că după buturiurile turcești și arabe, asta ne mai lipsea și acum nu ne mai lipsește. ● **SFINȚII CREȘTINI**, dizidenți înainte de decembrie '89, sînt înscrși în calendarul

ortodox. Dacă avem un Ștefan cel Sfinț și un Iosif Mărturisitorul ne va binecuvînta oare istoria cu un Birlădeanu cel vesnic și un Popa Tatu cel prezidențial? ● **AMBASADA IRAKULUI** dezminte că ar fi finanțat „România Mare”. Să ne amintim vechiul cîntecel din școala primară: Deci, așa și prin urmare, greeii fac comerț pe mare / Prin urmare, deci, este vorba despre greci. Deci, e vorba de „România Mare” și de Ambasada Irakului. ● **O CARICATURĂ** care valorează cît zece articole „de problemă” semnează Nicolae Spiroiu — o fi cel cu oastea? — în „România liberă”. Deși caricaturile nu se povestesc, vom face o excepție: un om necăjit stă pe trotuar și vinde dintr-o geantă niște mărunțișuri. Pe zidul din spatele său sînt expuse zecile de acte pe care a trebuit să le scoată ca să se ocupe cu micul comerț. Cine ride privind desenul, nu mai are chef de ris dacă vrea „să se privatizeze”. Cît timp notariatele devin principala sursă în procesul de aducere la normal al afacerilor, cît timp crește numărul celor interesați să scoată un ban din operațiunea numită „bete în roate” vorbim să nu adormim. Cu zece dolari orice venetic va fi servit cu temenele înaltea a mîi de români cu lei. That is the question, mama mă-sii de treabă! ● **CEL MAI FRUMOS**

INTERVIU POLITIC tipărește „Curierul Național”. La o întrebare lipsită de echivoc — Dacă ați fi în situația să alegeți între Iliescu și Roman pe cine ați alege — Corneliu Coposu oferă răspunsul cel mai clar din cîte aude în interviurile jor oamenilor momentului: „Pe nici unul. Noi vrem să-i măturăm pe amîndoi”. Merci, cheri. Un fărăș ne angajăm să cumpărăm noi din subscripție publică. ● **O POETĂ** tembelă din Anglia adună semnături pentru eliberarea din închisoare a lui Nicu Ceaușescu fiindcă, zice, poeta tembelă, „acesta nu se simte bine acolo”. Ca și cum în Anglia închisorile se clădesc pentru ca oamenii să se simtă bine în ele. Să te ferească sfîntul de fetele bătrîne cu veleități umane. Oare cum s-ar uita englezii la mine dacă aș cere să-i vizitez în pușcărie pe celebrii jefuitori ai trenului poștal în ideea că arestul prelungit le afectează sănătatea? O întrebare pentru ambasada britanică, de la care așteptăm răspuns pentru că, nu-i așa, englezii rămîn englezi în toate împrejurările: domnilor consilieri, mi-ați da oare viză de intrare în regat dacă aș veni la dumneavoastră cu o cauză asemănătoare celei pe care o aduce la noi poeta? Am fi bucuroși să primim răspusul și viza. Dacă nu, nu.

TUDOR OCTAVIAN ■

...EVENIMENTE MICI

BASARABIA — sărmana noastră inimă însîngerată

— interviu cu dl VALERIU MATEI, scriitor, publicist, deputat al poporului din Republica Moldova, membru al Prezidiului Parlamentului Republicii Moldova, președinte al Comisiei pentru publicitate și mijloace de informare în masă —

— Domnule Valeriu Matei, sînteți unul dintre premianții Publicațiilor „FLACARA”. Desigur, în viața unui scriitor nu atît premii contează cît, mai ales, valoarea operei, durata ei în timp. Dar, nici premiile nu sînt de lepădat! Știu că ați mai primit și alte premii în țară...
— Da, sînt scriitor de limba română venind din limba română și nu din „literatură sovietică moldovenească”. Am dobîndit premiile revistelor „Transilvania” și „Ateneu”. Firește că premiul revistei „FLACARA” mă îmbucură, întrucît este o revistă la care tîin pentru consecvență și tradiția ei. De bună seamă, în biografia unui scriitor nu atît premiile contează cît, mai cu seamă, ceea ce rămîne după noi: textele! Dacă au valoare și forța de a rezista presiunii timpului! Problemele românilor în general și ale moldovenilor de peste Prut în special se pun oarecum diferențiat în acest context geo-politic actual. Dar sîntem o singură țară și un singur popor și avem datoria morală să lăsăm generațiilor care vin țara reîntregită și limba neștirbită.

Podul de lacrimi nu s-a dărîmat

— Înainte de a aborda problematica politică, destul de complicată, ați binevoi să vă prezentați cititorilor noștri...

— Cu mare plăcere. Sînt născut pe 31 martie 1959, într-un sat de pe malul Prutului, cu nume ușor turcizat: Cazangic, fosta plasă Leova, actualmente raionul Leova, județul Cahul. Descind dintr-o familie de țărani cu 7 copii. Am absolvit Universitatea „Lomonosov” din Moscova, catedra de etnologie. Teza mi-am susținut-o din opera și peregrinările cărturarului Nicolae Milescu-Spătaru. Destinul acestui mare bărbat de neam l-am transpus scenic, într-o piesă de teatru jucată la Teatrul academic „Mihail Eminescu” din Chișinău. Piesa s-a jucat în anii 1987—1988, am în care actorul principal, Valeriu Cupcea, a decedat. Fie-i țărîna ușoară!

— Aveți două volume de poeme. Acum, de pildă, la ce lucrați?

— În adevăr, am două volume de poeme: „Stîlpul de foc” și „Solii de lup”. Lucrez la al treilea volum de poeme. O piesă de teatru anticipativă: „Împăratul n-a domnit decît o noapte”, a rămas, din păcate, neterminată. Trepidația vieții politice și parlamentare nu e de neglijat.

— Tocmai vroiam să vă întreb, cum se împacă viața de scriitor cu aceea de parlamentar? Cine pe cine pîcălește?!

— Nu cred că-i vorba de o pîcăleală, ci doar de asumarea unor răspunderi. Se împacă, desigur, greu cele două domenii. Creația în general este un domeniu, să zic așa, crispat de gelozie. Politicul este un domeniu arid, lunecos, nesigur. În literatura română sînt atîtea exemple cînd scriitorii s-au implicat în politic. Nu mă întrebăți cu ce rezultate. Dar cine să se implice dacă nu intelectualii, în acest moment de răscruce al poporului nostru? Ar fi o mare lășitate din partea intelectualilor să se retragă în singurătatea necesară scrisului, acum cînd țara are cea mai mare nevoie de ei!

— Subscriu la această variantă. V-aș întreba, totuși, cum se explică faptul că într-un fel se vîd lucrurile de la Chișinău, în alt fel de la București? Sînt

oameni plătiți și grăbiți, puși anume să vadă lucrurile distorsionate în aceeași chestiune națională? Nu este creată artificial dihonă între frați.

— Avem date că lucrurile așa stau.

Dihonia infiltrată între frați

— Să rămînem, deocamdată, încă în perimetrul literar.

— Trebuie să vă spun, cu miîna pe inimă, că m-a supărat acea polemică întreținută, care-i viza pe Grigore Vieru, Leonida Lari, Nicolae Dabija. Polemica literară și pamfletul sînt necesare în literatură și deci și în gazetărie. Sînt sarea și piperul, cum se spune indeobște. Să-mi fie cu iertare. Sînt unii care nu cunosc problemele specifice ale Basarabiei decît din citite sau auzite. Așa cum nici noi nu cunoaștem în concret, la nuanță, problemele românești în întregimea lor. Se fac ierarhizări, catalogări, aranjamente la Iași, Chișinău, București etc. Suspicuniile de tot felul și clasificările gratuite, din punctul meu de vedere, nu au absolut nici o relevanță. Discuțiile aprige și însemnările veninoase sînt făcute adesea cu patimă, care se revărsă deseori peste marginea albiei bunului-simț. Cei trei scriitori basarabeni au făcut literatură și încă una de bună calitate. Nu spun că nu au dat și rateuri ori că tot ce au scris ei este de maximă valoare estetică și literară. Pînă la apariția unei istorii a literaturii române contemporane, care să cuprindă și scriitorii din Basarabia și pe aceia din exilul românesc, va mai trece puțin timp. Unii critici și istorici poate lucrează la ea. Mă tem însă că prin această dihonă dirijată între frați, prin această lucrare diavolească, tocmai asta se urmărește, dispersarea românilor de dincolo de Prut și a pretențiilor românilor din țara-mamă.

— Nu năsuai în Basarabia, ci și în România sînt astfel de conflicte între generații...

— Cei tineri (eu însumi am doar 33 de ani; lată, vîrstă bună pentru sacrificii) au dreptul s-o facă. Mă îngrijorează, însă, faptul că nu au găsit momentul cel mai prielnic. Trebuie să ajungă la un armistițiu, măcar pentru moment. Avem și așa atîtea fronturi încît dacă vom crea și altele artificiale, chiar nu vom avea nici o ieșire, nici o salvare. Ne vom trezi (și poate chiar asta se urmărește) în postura acelei cîrțiți kafliene, care nu are ieșire și nici salvare nu are.

Ce trebuie să salvăm mai întîi: Basarabia sau literatura Basarabiei?

— Din derularea dialogului nostru rezultă cu limpezime că întîi trebuie să salvăm Basarabia și abia pe urmă literatura basarabească.

— În mod cert și fără echivoc. Să ne dea Dumnezeu forțe înșepțite pentru a salva întîi Basarabia, Bucovina de Nord și ținutul Herței. În anumite cercuri tinerii intelectuali se și fereșă să vorbească deja de românism, conștiința națională, interese naționale ș.a. Nu sînt cuvinte mari, iar dincolo de Prut au altă conotație. Acolo este o altă dominantă. Abia în acest context mai larg vorbind, într-adevăr, într-un fel se vîd problemele la Chișinău și Cernăuți și altfel la București și Timișoara.

— Dumneavoastră ați intrat în polemica literară?

— Nu am intrat și nici nu vreau să intru, deși am fost solicitat de ambele „tabere” ale celor tineri și ale celor vîrstnici. „De ce nu iei atitudine?” îi auzi pe unii sfătoși. Replica asta îmi aduce aminte de timpuri revoluate și cred definitiv apuse. Nu iau atitudine pentru că nu vreau să particip la o discuție inutilă, care poate aduce un imens rău intereselor noastre naționale.

„Sînt etape care trebuie arse, pentru a le putea străbate!”

— Cu îngăduința dvs., să abordăm domeniul politic. Există părerea că oamenii politici ai momentului, de la București și Chișinău, au tergiversat neîngăduit problema unirii, a reîntregirii, mai bine zis.

— „Unirea nu trebuie discutată, ea trebuie înfăptuită!”, spunea un mare istoric. Unirea este un proces, un fenomen complex. Știu că unii conservatori au motivat în fel și chip, inclusiv cu respectiva conduită de gaz, care trece prin Rîbnița și Tiraspol (care a fost închisă momentan de către separatiștii rușofoni — n.n.). Nu trebuie neglijate structurile economice, culturale, spirituale. Problema nu se poate soluționa printr-o simplă mișcare. Spun toate acestea în cunoștință de cauză.

— Domnule Valeriu Matei, sînteți și președintele Comisiei parlamentare privind consecințele dezastruoase ale Pactului Ribbentrop-Molotov. Există părerea că reîntregirea se putea face în același timp cu țările baltice...

— Există o mare deosebire între Moldova și țările baltice. Cele trei țărișoare au fost ocupate și anexate. Teritoriul moldovenesc a fost ocupat și deintegrat, în sensul că partea de sud a fost trecută sub ocupația și jurisdicția Ucrainei. Să nu mai vorbim de faptul că românii din Bucovina de Nord, din ținutul Herței, dar și din Basarabia străbună, au fost strămutați, dislocați, trimiși în Siberia, cu sutele de mii. Problemele se pun, deci, diferențiat, nuanțat. Avem doar un singur punct comun: armata rusească, imperială, nu s-a retras nici din țările baltice, nici din Moldova. Ba, dimpotrivă, își face simțită serios prezența, după ultimele intervenții militare!

— Vom reveni la Armata a XIV-a sovietică. Vreau să vă întreb, însă, ce scop a avut respectivul colocviu internațional? Doar o punere în temă?

— Noi am făcut cea mai reprezentativă Conferință internațională cu privire la consecințele nefaste ale Pactului Stalin-Hitler, de fapt.

Pentru înțila oară, o dată cu recunoașterea independenței Moldovei, nici un istoric serios, nici o enciclopedie, fie ea britanică, franțuzească ori americană sau germană, nu va mai pune problema că Basarabia e pămînt rusesc!!! Acesta e supremul cîștig. Recunoașterea internațională. În sensul acesta spun că sînt poduri de lacrimi și flori, sînt etape care trebuie arse, pentru a putea fi trecute, în dragă voie, neconștrînsi de evenimente și amenințări armate.

— Recunoașterea internațională este un prim aspect fundamental, dar nu suficient...

— A dispărut și cel de-al doilea pericol, al asimilării forțate! Românii sînt majoritari și au această capacitate, această forță de rezistență. Prin unitate pot chiar să „topească” și alte elemente alogene. Iată de ce eu însumi am pledat pentru o reîntregire mai lentă, dar trainică, astfel ca nici una din marile

puteri, fie apropiate, fie depărtate, să nu se amestece în chestiunile noastre interne!

„Vectorul istoriei ne indică o singură direcție: reîntregirea”

— Ce alte piedici, alte obstacole există pentru realizarea idealului de unitate și reîntregire națională?!

— Piedica, egal de mare cu pericolul iminent al Armatei a XIV-a sovietice, este și constința deformată a românilor de dincolo de Prut. Implantările de populație rușofonă și rușofilă ne-au creat și ne creează mari bătăi de cap. Aduc, însă, două argumente din perioada interbelică pentru a-mi susține depozitia. Cînd era vorba de Basarabia, marii puteri de la Moscova invocau faptul că „Sfîntul Tărîi” nu a fost ales prin alegeri generale și că nu reprezintă voința populației din Moldova. Așa se trîmbea în politica externă moscovită. Tot în contexte internaționale susțineau că Republica Moldovenească, constituită la 2 decembrie 1917, proclamată independentă la 23—24 ianuarie 1918, n-a fost recunoscută de alte state! Minciuni sfruntate! Mai mult chiar, românii erau socotiți în propaganda Kremlinului mai odioși ca naștii! Iată de ce scopot că acum timpul a vindecat rînilor. Că există o mai bună posibilitate a cunoașterii între frați. Moldovenii știu acum deslușit cine sînt frații, cine prietenii și cine dușmanii. Eu unul sînt optimist. Vectorul istoriei indică doar o singură direcție, un singur sens, acela al reîntregirii!

Armata imperială așteaptă la pîndă!

— Totuși, marele imperiu roșu, marele imperiu de gheață și promoroacă s-a destrămat, se destramă... Revin la o precedentă întrebare: nu vi se pare că acționăm cu incetinitorul?!

— A nu ține cont că U.R.S.S.-ul s-a destrămat abia pe 25 decembrie 1990, că încă există imensa armată imperială, care este prezentă în toate zonele de conflict (vezi Georgia, vezi Moldova etc.), mi se pare o miopie politică. Acum avem dovezi clare că așa-zisa „republică transnistreană” a fost concepută la Moscova, încă de secretarul II Ligaciov, apoi susținută de Luchianov, Iazov și Pugov, puciștii cunoscuți. Grupul „Soiuz”, al deputaților poporului, conser-

vatorii și comunistii înrăiți, care nu vor să cedeze nici puterea și nici privilegiile, nu vîd cu ochi buni Moldova. Cît despre Rutkoi și declarațiile, aproape ca o predică de război, ale lui Rutkoi și mai recent și ale „țarului” Boris Eltin, ce să mai spunem? Chiar au trecut la fapte!

— Într-adevăr în raioanele Dubăsari și Grigoriopol, spre Tighina, s-au masat trupele Armatei a XIV-a și gardiștii, plus tancuri, blindate și tunuri de calibru mare...

— Luptele crîncene din zona Tighina (pod Tighina-Tiraspol) au continuat cu multe victime între frații noștri. Forțele neo-comuniste, totalitare și militare ale fostului imperiu, provoacă mari pagube și victime ome-nești. Bineînțeles că în toate zonele unde izbucnesc conflicte, trupele Rusiei se află — absolut întîmplător?! — acolo! Nu e mai puțin adevărat faptul că, așa cum a declarat dl ministru al apărării, Ion Costas, prin acest început de război declarat de Rusia Republicii Moldova, Rusia intenționează să creeze o republică din teritoriul Moldovei, care să-i reprezinte interesele strategice în Balcani, păstrîndu-și astfel și o enclavă în coasta Ucrainei, Moldovei și României.

— Vă mulțumesc pentru convorbire, dl Valeriu Matei. Să dea Dumnezeu vremuri mai bune pentru toți românii și să ne vedem mai des acasă!

— Tragem nădejdea că Dumnezeu nu și-a întors fața de la noi, românii. Iar după atîtea jertfe și sînge nevinovat, cred că avem și noi dreptul la puțină și tîhnită istorie națională. Întrucît sîntem una dintre națiunile lumii cel mai adesea chinată nevinovat, dar care națiune încă nu și-a exprimat pe de-a-ntregu potențialul său uman, intelectual, spiritual. Și, așa cum spuneam, într-un frumos îndemn adresat românilor de președinți, să ne vedem mai des acasă! Să ne vedem acasă la noi! La București, Chișinău, Timișoara, Cernăuți, Iași, Hotin, Soroca, Satu Mare, Suceava, Cetatea Albă, Constanța, Maramureș. Oriunde sînt români, acolo e casa noastră! Să ne ajute Dumnezeu să izbîndim în lucrarea noastră!

— Să ne ajute bunul Dumnezeu!

— După fapte și răsplata noastră!

Interviu realizat de
DORIN SALAJAN ■

București, 13 iunie 1992
Sala Ateneului român

O lume mereu nouă, nouă, nouă... America

În urmă cu 500 de ani, Columb pornea într-una din cele mai fascinante aventuri umane — aceea a descoperirii Americii. Dar, prin secole, milioane și milioane de oameni s-au avântat spre Lumea Nouă cu același sentiment de exploratori ai necunoscutului, ca și cum ar fi fost primii care păseau pe acel pământ. Fiindcă America a fost și este pentru fiecare o experiență pe cont propriu, în afara tratatelor de geografie, a cărților de istorie și politică, a literaturii, a televizorului, a filmelor, a povestirilor celor care i-au cunoscut în mod direct atracția.

● ÎNTILNIRE
LA BOSTON
CU TUDOR IONESCU,
„DR. ÎN COMPUTER
SCIENCE” ●

Cînd spunem specialist, ne gândim la excelența unei profesii. În realitate e vorba de modul în care e trăită profesia. Un caz de dedicare în absolut l-am întilnit în Statele Unite. Tudor Ionescu a plecat din țară înainte de anii '70. A absolvit Institutul Politehnic din București și a lucrat, un timp, la Institutul de energetică al Academiei, cu profesorul Popov, „o somitate internațională”. Aici, Tudor Ionescu a pregătit doctoratul, dar consolidarea pregătirii în matematici și în computere s-a produs la Universitatea Harvard, din Cambridge, Massachusetts, și, imediat după aceasta, cu un doctorat de doi ani la celebrul Massachusetts Institute of Technology din Boston. „Profesorul Popov — spune Tudor Ionescu — a plecat din țară în 1986 iar programul meu de doctorat a fost anulat. Atunci, în 1968, mi-am dat seama că lucrurile vor lua o întorsătură nefavorabilă și am decis să merg într-un loc unde pot obține o calificare maximă în matematici. Evenimentele din anul 1968 au fost foarte clare pentru mine. Sensus lor, vreau să zic. Pentru mulți, momentul părea dător de speranțe. Eu am simțit însă în atitudinea generală, după plecarea profesorului meu, că, în ce mă privea, nu mai aveam ce spera. Deși Popov nu era decît coordonator al lucrării de doctorat, am fost tra-

Elita intelectuală — o izbîndă a civilizației, nu o dramă

țat ca persoana ce trebuia să răspundă pentru faptul că plecase din țară. E bine să se știe că n-am fost singurul care gîndea astfel. Cunoșc mai mulți români care au gîndit ca mine atunci, care au simțit că se termina ceva. Se termina ceva ce, în realitate, nici nu apucase să înceapă bine”.

Tudor Ionescu e cazul tipic al intelectualului care, beneficiind de o înzestrare naturală deosebită, e solicitat pe culoarul profesional cel mai favorabil. Sistemul de promovare a „creierelor” la Harvard și, urmare a filtrajului științific profund M.I.T.-ul din Boston l-au trimis pe matematicianul specializat în cibernetică exact la locul unde știința sa putea deveni, la cel mai înalt nivel, productivă.

Dacă anticipez spunînd că acest loc nu putea fi altul decît o companie particulară cu contracte de participare excepțional de importante la N.A.S.A. e numai pentru a evidenția o idee: majoritatea celor care și-au părăsit țara, după ce atinseseră un plafon profesional deosebit, au făcut-o intrucît existența unui „plafon” în știință înseamnă rată. Oamenii nu au schimbat pentru un trai mai bun, ci pentru împlinire profesională. E o explicație pe care cel care nu dorește nimic nu o realizează. E dramă. Tudor Ionescu mi-a dat ocazia să sesizez în ce fel se produce această super-speculizare. Dialogul l-am purtat în limba română. Dar numai pînă în punctul în care a început să-mi istorisească viața sa după

1975. El a fost atît de implicat în creația de programe pentru computere, încît limba română pe care o vorbește a suferit distorsiuni stranii. Nu se poate spune că a uitat să vorbească românește, ci doar că, pentru a povesti munca sa, nu are activ decît dicționarul profesiei, care e englez. Noi obișnuim să înțelegem termenul elită cu accepția lui peiorativă, accepție care reflectă starea de spirit a oamenilor care descoperă existența unor praguri genetice. E și teamă, și admirație, și un soi de ciudoadă neîncredere. Cum să accepți faptul că există, prin naștere, privilegiați? Că nu e destul să vrei fierbinte depășirea condiției. Că trebuie să și poți. Selecția creierelor din universitățile americane de elită se produce aproape fără excepții: nu poți trișa, nu poți să te minți, nimeni nu poate interveni ca să treci pragul, dacă nu ai datele necesare. În compania particulară a lui Tudor Ionescu lucrează un grup de specialiști care înseamnă și o structură a problemei în studiu. Aceste companii mici au calitatea că funcționează cu un optim de personal. Ele nu sînt nici mari, nici mici. Sînt exact ce trebuie să fie. De aceea contează nu atît numărul personalului cît importanța și valoarea contractelor. Compania lui Tudor Ionescu a obținut contracte la N.A.S.A. care, prin importanța și valoarea lor, i-ar putea face să halucineze pe directorii unor

gigantice institute de cercetări de la noi.

„Trebuie să înțelegem sistemul muncii de cercetare din Statele Unite — spune Tudor Ionescu —. Eu am fost solicitat încă din timpul doctoratului pentru cercetare într-o companie angajată cu lucrări la programul „space shuttle”, naveta cosmică. Aceste firme de mare prestigiu solicită frecvent universităților tineri interesați de o anumită problemă. Le dă astfel ocazia să adîncească preocupările în chestiunea în care sînt orientați, dar cu un rezultat palpabil. E invers decît în România: absolvenții nu sînt repertați undeva. Companiile care au nevoie de ingineri se interesează la facultățile de profil ce oameni buni au și ce arie de calitate acoperă acești oameni. Fiecare are un dosar, dar e dosarul care interesează nuanțat profesia și morala ei. Știi, relația e mult mai personală decît în România. Nici eu nu angajez, pur și simplu, un necunoscut. Eu angajez cunoștințele unui om, priceperea lui într-o problemă, nu omul. Teza mea de doctorat avea o temă de actualitate. Actualitatea temei mi-a deschis drumul. Inginerii companiei care m-au solicitat în primul an erau savanți cu contribuții fundamentale la programul „Apollo”. Era clar că nu puteam merge la o cercetare subsidiară, ci numai la una cheie. Am lucrat nouă ani la această companie. Primii trei au fost decisivi pentru mine,

fiindcă m-am adaptat la un program intelectual extrem de intens. Nu m-am adaptat începînd de la bază, ci mergînd la vîrf”.

L-am întrebat pe Tudor Ionescu dacă activitatea sa pînă în prezent a avut și alte determinări decît cele interesind programele spațiale. Mi-a răspuns că, atît ca angajat al unei alte companii, cît și ca fondator și inginer al companiei proprii nu a avut alte teme decît crearea unor programe de verificare a siguranței zborurilor și că în prezent programele create de compania sa — în colaborare cu alte companii implicate în proiectele N.A.S.A. — au reușit să ofere siguranță maximă a zborurilor. Că e vorba de programe concurențiale, care au fost angajate de N.A.S.A. tocmai pentru că rezolvau complet o chestiune pe care altele o soluționau dar numai parțial, o probează absența eșecurilor.

În finalul convorbirii, Tudor Ionescu mi-a spus că există destule companii americane preocupate de colaborarea cu specialiști de pretutindeni. Sistemul e deschis, dovadă cariera sa. Dar e un sistem foarte selectiv. Unii îl numesc dur, pentru că vor să obțină de la sistem ceva ce acesta nu și-ar permite să dea. De aici pornesc neînțelegerile. Dacă dialogul nostru nu a putut fi modulat la nuanță e din cauză că „jargonul profesiei” e prohibitiv. Tudor Ionescu se înțelege perfect cu angajații companiei sale deoarece interesul major al acestora e unic. Într-o companie mare, cum sînt cele din România — adică în institutele de cercetare și proiectare — e imposibil de impus un interes colectiv unic, ordonator. Oamenii vorbesc aici limbi diferite, deși par să se înțeleagă în românește.

TUDOR OCTAVIAN ■

Ei, bine, după ce bunicii noștri i-au așteptat atît, americanii s-au ținut de cuvînt: au debarcat la Constanța, e drept, cu o întîrziere de jumătate de veac. De data asta însă, vizita a fost mai mult de „curtoazie”. O fregată americană avînd la bord un echipaj de 25 de ofițeri și 219 marinari a ancorat în cel mai mare port maritim românesc. Din vara anului 1991 (cînd niște echipaje sub același pavilion „înstelat” mai participaseră la „ziua Marinei”), este a 5-a navă care ne vizitează țara. În perioada 21—27 iunie 1992, cît a plutit la cheiul românesc, fregata s-a deschis ca un lotus tuturor celor dornici s-o viziteze. Am vizitat-o și noi (revista „Flacăra” fiind singura dintre publicațiile „civile” care a avut acces la bord în timpul conferinței de presă) și vă destăinuim ineditele impresii ce ne-au marcat.

Rachete împotriva submarinelor

Ca de obicei, nava a acostat la unul din cheurile rezervate special pentru navele militare (dana „zero” se găsește la mama dracului). Fregata (suplă!) este vopsită în gri și are înscris la pupa, cu alb, numărul 32. În fața scării de acces, pe chei, un marinar negru (îmbrăcat în alb, reflectînd soarele torid al amiezii de sfîrșit de iunie) împarte, în mod egal, pe o masă, pahare cu juice de portocale, dintr-un rezervor nichelat (cu capacitate de vreo 20 de litri). Paharele se aruncă, după golire, într-o pungă de plastic. Hamali jechoși din port se îngheșuie la cornul abundenței. La fel, au prins de veste și

O navă în Portul Constanța

AU VENIT AMERICANII!

copiii-cerșetori și dau cîteo raită la cele 3 tăvi cu fursecuri aromitoare care stau pe masă, lîngă răcoritoare. Din cînd în cînd, negrul înjește la ei prietenos, arătîndu-și dinții albul strălucitor ca un blitz. Copiii le e frică la început (nu cumva ne filmează nenea ăsta?), dar apoi pofta fursecurilor calde îi hotărăște eroic: înainte! Ofițerul de serviciu de pe punte este căsătorit: nu are, pînă acum cel puțin, copii. Se îngrijorează de timpul îndelungat în care n-are să-și vadă soția. Lieutnant Pagan (echivalentul căpitanului de rangul doi în marina română) este ofițerul însărcinat cu aprovizionarea (supply officer). Secundul se numește Dean Holloway, iar căpitanul Donald G. Geiger. Aflăm, de la acesta din urmă, că principala misiune de luptă a navei este cea antisubmarin — avînd la bord rachete împotriva submarinelor.

Sînt și femei în marina americană!

Întrebat dacă sînt și femei la bord, captain Geiger începe să ridă și să dă „dezmințiri” presei. Nu, nu sînt, la această clasă de luptă nu sînt admise, dar există femei în marina americană, ele îndeplinind alte funcțiuni, mai ales pe uscat. Nici o navă cu

funcție de război nu poate primi femei în echipaj. Aflăm și lucruri care ne interesează mai mult: unul din comandanții americani (amirali) care ne vizitaseră țara — și care „răspundea” de relațiile diplomatice din zonă — acorda o atenție deosebită poziției strategice a României. „Această zonă e importantă și pentru marina americană” — recunoaște și căpitanul Donald Geiger. Speră că noul comandant (amiralul Lopez) va avea aceeași bună „deschidere”, luînd în calcul litoralul românesc. D. Geiger se găsește la comanda fregatei de aproape un an. O dată la 6 luni se obișnuiește ca nava să stea în Mediterana. Portul ei de bază este Jacksonville, din Florida — și este construită acum aproximativ 15—20 de ani. Este prima ambarcațiune din clasa „fregate purtătoare de rachete” care acostează pe țărmul românesc. În afară de principala sa misiune (antisubmarin) se poate considera că nava mai are misiune anti-aeriană și antinavală. Dar prima misiune cu care a venit la noi, în România, este diplomatică. Cît timp aflăm cine a fost John L. Hall (al cărui nume fregata îl poartă), ne răcorim cu un pahar de gheață de la un automat special (Chunklet Ice Maker — producție Reynolds). John Leslie Hall a fost un amiral care a organizat debarcarea

în Normandia, a condus, în februarie 1943, Flota a 8-a, a pregătit asaltul naval și debarcarea în Sicilia. În noiembrie 1943, același John Hall a fost numit șeful Formațiunii a 11-a submarine (Eleventh Amphibious Force) care acționa în Anglia. Pentru cei interesați de meniul de la bordul navei, el este standard și am izbutit să-l aflăm. Dimineață: Luncheon Meat (o fi tot carne din conservele care sînt la noi pe piață?), cartofi lionezi (Lyonnais potatoes). La prînz: supă de pui (Chicken Soup), cartofi prăjiți (Potato Chips) și Lima Beans (fasole de Lima?). Seara, supă cu carne de vită și orez (Beef Rice Soup), plăcintă (Pecan Pie) un alt preparat cu pui (Southern Fried Chicken) — și altele.

Combatanți la războiul din Golf și în operațiunea „Furtuna deșertului”

Fregata „John L. Hall” a fost prima care a trecut, la începutul războiului din Golf, Canalul Suez și a oprit aprovizionarea cu petrol a Irakului. În ultimele 6 luni a plutit pe Marea Neagră, Mediterana, Atlantic, Marea Nordului. De la noi va pleca în Marea Roșie, unde va îndeplini operațiuni pentru Națiunile Unite (supraveghind interdicțiile asupra Irakului). Toți de la bord sînt voluntari — ei a-vînd, desigur, un contract. Și

Marina Americană se află în restructurare: numărul militaților micșorîndu-se continuu și rămînînd doar „cei mai buni din cei mai buni”. Fregata are un singur elicopter la bord, deși poate adăposti două. Pe puntea din spate mai posedă o armă complet automatizată, folosind proiectile cu cap de uraniu, aceasta neavînd nevoie de operatori — special destinați atacurilor celor mai apropiate. Tuburile lans-torpile MARK 46, împotriva submarinelor, pot fi atașate elicopterului și trase din aer deasupra lor. Fregata are capacitatea de lansare a unor rachete-standard tip mare-aer și tip Hartung, tip mare-sol, sol-sol. Posedă în dotare două radare: radarul de control al „focului” și radarul de deasupra, pentru tot echipamentul în lucru. Cele două motoare funcționează cu gaze, sînt economice și ușor reglabile. În încărcarea cu muniție se poate face și numai în larg. Actualmente, însă, vedeta se alimentează cu combustibil în Mediterana — un singur „plin” costînd cam 18.000 de dolari. Folosînd informațiile radar se pot lua deciziile de tragere — însă acesta este apanajul comandantului. Carturile la bord sînt de cîte patru ore. Dacă marinarii nu părăsesc de loc timo de un an fregata (rămîn continuu îmbarcați) primesc o decorație importantă: „Ancora de aur”. Dincolo de asemenea răsplătă destul de valoroasă, cine ar putea, fără să-i fie nespus de greu, să stea, totuși, un an, plutînd printre mările lumii, printre străini, printre furtuni și primejdii, fără să-și vadă copiii, soția, familia?

MIHAIL GĂLĂTANU ■

După decembrie 1989, una din așa-zisele noutăți cu care diriguitorii școlii românești au vrut să-și etaleze dorința de a fi în pas cu vremea sau de-a redresa învățământul a fost creșterea dificultății bacalaureatului. Ridicată intrucitiv în 1991, ștacheta a fost săltată mai cu dezinvoltură în acest an, la o cotă care unora li se pare cam forțată. Nostalgia bacalaureatului românesc din perioada interbelică nu se „rezolvă” dintr-un condei. Condițiile esențiale sînt fundamentale diferite la multe materii. În primul rînd, nu mai avem un corp profesoral de caratele aceluia de atunci. Apoi, ca să nu mai lungim vorba, este suficient să vezi, în holul Liceului „I.L. Caragiale” din București, sub tabloul lui Octav Onicescu, scris cu litere mari, parcă de propagandă vizuală supervizată la partid de picherii drumului construirii socialismului: „Doctor în matematică la Roma, doctorat obținut cu Magna Gum Lauda”...

Nu-i de mirare că, azi, majoritatea elevilor ce ajung la bacalaureat au pregătirea prea... diferită de a celor care au făcut faima școlii românești de altădată. În aceste condiții, cineva pare grăbit să raporteze — cui, Doamne?! — că avem iar un bacalaureat grozav. Ce-i sub staniolul unui asemenea ambalaj nu mai are importanță. Deși aparențele, formele nu vor substitui niciodată conținutul. Care rămîne calitatea antrenamentului intelectual cu care liceul își trimite absolvenții în marea cursă a vieții.

Luni, 22 iunie 1992, în liceele din România a început examenul de bacalaureat. Sigur, după terminarea lui, se vor întocmi rapoarte și statistici. Comentariile constatărilor certe vor ține pe multă lume. Înainte, însă, de-a se consuma — multe, puține — toate întâmplările și eventualele peripecii ale acestui bacalaureat, oarecum original, vineri și sîmbătă, 19 și 20 iunie, am formulat două întrebări la care i-am rugat să răspundă pe doi oameni, ca să zic așa, calificați.

Bacalaureat de tranziție

1. Credeți că nivelul impus acum competiției intitulate bacalaureat este justificat de calitatea antrenamentului — pe parcursul celor patru ani de liceu — pe care l-au făcut în școală actualii competitori?

2. În organizarea din acest an, la bacalaureat credeți că mai pot funcționa subteran simpatiile și antipatiile, cu suporturi diferite, dintre examinatori sau dintre directori și acești subordonați — niciodată, din fericele, pe de-a-ntregul subordonați — care sînt profesorii?

Ion Ligor, cunoscut autor de manuale și antrenor la „Olimpiada de matematică”:

În fond, e anunțat de doi ani că se va ridica această ștachetă. Și că trebuie să tindem către un bacalaureat de prestigiu, așa cum a fost înainte de război. După opinia mea, cu unele rezerve, pe care am să încerc să le explic, ștacheta nu este ridicată prea sus. Sigur că un elev slab ca pregătire se află acum în fața unei ștachete ridicate prea sus: pentru el prea sus. Pentru un elev cu pregătire medie și peste medie, părerea mea este că ștacheta nu-i prea ridicată. Dar, vorbind de această ștachetă, eu nu mă refer doar la cunoștințele și deprinderile reclamate prin programele de examen, ci și la nivelul de exigență și corectitudine la care se desfășoară examenul.

Nu toți elevii care se tem azi

de bacalaureat sînt vinovați de slaba pregătire.

Se poate pune întrebarea: nu era necesară o perioadă mai lungă de acomodare la noua situație (ștachetă ridicată)? Dacă examenul de bacalaureat va fi luminat de o optică pedagogică elevată, în condiții de respectare a unor norme etice elementare, cred că acei elevi care nu vor face față bacalaureatului vor învăța ceva din această lecție, care, din păcate, este dură și vor încerca — eu n-am nici o îndoială că vor și reuși foarte mulți, dacă se vor strădui — să lichideze unele din lacunele în pregătirea lor și să treacă acest bacalaureat, în condiții normale. Chiar dacă înțeleg prin asta că nu vor obține note mari și foarte mari. În definitiv, în trecutul școlii românești a existat și situația în care un tînr era absolvent

de liceu fără bacalaureat. Nu spune nimeni că aceasta e o situație fericită. Dar, dacă, spre exemplu, cineva nu este dispus să-și întregască pregătirea și să treacă examenul de bacalaureat în condițiile oneste de care am vorbit mai sus, e liber să n-o facă. ANTRENAMENTUL, ÎNSĂ, NU DUREAZĂ DOAR 4 ANI. DUREAZĂ CEL PUȚIN 12. Vă rog să subliniați aceste cuvinte.

În rezumat, consider că, de vreme ce, de doi ani, s-a anunțat deschis cerința de a ajunge la un bacalaureat la cote înalte de exigență, nu a fost atît de brutală ridicarea ștachetei înct să ajungem la traume sau stres, pe care nici profesorii, nici elevii, nici părinții nu le doresc.

Insist asupra acestei idei: dacă bacalaureatul actual, la care s-a impus ridicarea ștachetei, nu se va desfășura cu deosebită grijă și tact pedagogic, așa zice cu deosebită înțelegere umană (care n-are nimic comun cu tolerarea fraudei de examen), putem pedepsi pe nedrept niște copii, niște părinți, dar și niște profesori. Spun aceasta fiindcă, oricît ar părea de ciudat, am văzut și examinatori care credeau cu înumană tărie că „zece este al lui Dumnezeu”.

Pragul de onorabilitate pentru această diplomă îl marchează condiția ca nici o notă să nu fie sub cinci. Aici stă dificultatea reală, nu în media minimă de șase la întregul examen. În acest sens, întocmirea după norme docimologice corecte a subiectelor devine de importanță capitală.

2. Nu știu.

Vasile Ștefănescu, directorul Liceului „I.L. Caragiale”:

1. Întrebarea este apriorică, iar noi vom ști exact abia după ce vedem subiectele. Dar un fapt îmbucurător este introducerea disciplinelor opționale, bineînțeles în afara celor de bază, care dă o mai mare flexibilitate examenului și mărește și succesul. Daaa, mărește succesul. În același timp, criteriile de evaluare îl micșorează, știți, pentru că e condiția să ia media șase. Judecînd după criteriile de evaluare, examenul de bac se transformă într-un examen hotărîtor în viața tînrului. Nu numai după criteriile

Cum va fi și ce ne va aminti mai firziu bacalaureatul din acest an încă nu putem să știm. Ceea ce pare în afară de orice îndoială este că se adaugă și el, fără stridență, lungului șir de examene cu care își termină liceul promoțiile de tineri români de vreo 40 de ani. Alt examen provizoriu, încă o generație de trecere. Examinatorii înșiși, nu rareori, sînt produși de școala sovietizată de după 1948. Nimic nu este de mirare. Atîta doar că totul se plătește scump. Este bine că elevii nu mai învață în România „legea lui Lomonosov”, dar atîta vreme cît un singur purtător de catalog — orice materie ar preda și oricîte bune intenții ar arbora — va mai vorbi împiedicat românește, iar festivismul pereților „oficiali” va mai fi decorat cu „Magna Gum Lauda”, terenul rămîne alunecos, teribil de alunecos și de nesigur. Vreți o probă? În școala la care mă refeream mai sus, am descoperit și fotografia lui Eminescu, pe un culoar cu aspect de intrare la pîniță, prinsă de un zid hirbuit, ca într-un ungher neospitalier. Părea chipul unui exilat.

DORIN GHERGHINESCU ■

ROXANA MANOLESCU ■

Și bătrînii vor să plece...

La ușa liftului se află o bătrînă care mă roagă să o duc pînă la etajul cinci. Se proptește de zid, tremurînd. Probabil, se teme să nu-i vină rău în lift. Mă privește cu ochi înceteșafi de lacrimi, uscate și oftează: „Doamne, Doamne, de ce n-am făcut eu ce trebuia să fac, să fiu acolo unde trebuia să fiu demult”.

Restirea celor cîteva cuvinte a obosit-o. Starea fizică deplorabilă, vîrstă foarte înaintată mă fac să cred că se referă la împărăția cerurilor unde, printr-un gest disperat, ar fi putut ajunge, evadînd din mizeria unei asemenea existențe.

Își trage sufletul și continuă: „Trebuia să fiu la nepoata mea, în Germania, aici nu se mai poate sta! Să știți, nu se mai poate sta!” Am ajuns la cinci. Tîrîndu-și picioarele, bătrînica pornește spre ușa apartamentului, nu înainte de a-mi repeta, ca pentru a mă convinge, „nu se mai poate sta!”.

Sînt stupefiată. Știam, desigur, că tinerii se îndreaptă, pe toate căile posibile, spre alte meleaguri, că adevărata intelectualitate (nu fi socotesc aici pe cei care nu au scăpat masacrului comunist) umple universitățile, institutele de cercetare, institutele de artă, firme celebre în lume de pe toate meridianele și paralelele globului.

Descopeream acum că și bătrînii și-au pierdut puterea de a suporta, ca și ei vor să plece. Da, bătrînii nu mai vor să-și lase aici nici măcar oasele obosite. Preferă să moară printre străini, în depărtări, precum cîinii, să moară mai bine cu sufletul înghețat în cîtoane nestiute, ca niște eschimoși tru-fași.

V-ați gîndit, vreodată că cîmitirile noastre ar putea deveni goale nu numai de suflete, ci și de oase?

Vor rămîne, în schimb, să ne ferească, mandibulele care rînjesc și clăntăne într-una ca într-un desen animat suprapărlat, mandibule de parlamentari, de guvernanți, de oameni politici.

Oare țara asta superbă, bogată, cu oamenii harnici și inteligenți, cu oamenii talentați și inventivi, țara asta minunată e blestemată să ajungă o amintire?

Va mai avea ea puterea să renască vreodată? Prin cine? Toți, nu numai cei din generația tînră, vor să plece. Orîunde, orîcum, numai să plece. Da, toți vor să plece. Excepțiile sînt puține și devin străni.

De ce-or ride unii? De ce-or suride alții?

Bătrîna Constantina Mierloiu, în vîrstă de 77 de ani, se împacă cu ideea că, într-o bună zi, îi va veni sfîrșitul. Părerile, de altfel, împărțite de toți pă-mîntenii care poartă în spina-re vîrste respectabile. Locuia într-o căsuță cu două camere; situată pe o vilcea a pîrului Dragomir. Zona vîlurită a satului Valea Morilor, aparținînd de comuna Potcoava, județul Olt, a făcut ca, de-a lungul anilor, proprietățile merenilor să fie depărtate unele de altele.

Imobilul babei Constantina nu era împrejmuit de gard. Cei mai apropiați vecini fiind la circa 100 de metri, pe un deal, unde locuiau sora, Dumitra Merlescu, cumnata, Niculina Mierloiu, și Marin Drîndaru. Dacă ziua însemna pentru bătrînă o eliberare de griji, noaptea, în schimb, putea fi un complice al hoților. Între aceste două incertitudini se derulau ultimele zile din viața Constantinei Mierloiu.

De meserie... fără ocupație

În Potcoava, în afara persoanelor vîrstnice, trăiau și cîțiva tineri. Unul de 19 ani, Felix Viorel Diaconu, căuta prin micile ciubucuri zilnice s-o ducă

de azi pe mîine. Locuia împreună cu părinții în comuna Potcoava, avînd meseria de... „fără ocupație” și 10 clase terminate. Cine avea nevoie de mușchii săi putea să-l contacteze, băutură și mîncare să iasă. Adică, strictul necesar. Alcoolul îi puneja sîngele în mișcare în-

noiembrie 1991, de către Dumitru Arapu, să-i sape acestuia o groapă în curte. Frig, frig, muncă multă, gaza se învîrtea în jurul lor cu sticla de țuică, apoi cu cea de vin, pînă a fost gătată groapa. Seara, cei doi au mers la Pați-Bar-ul lui Ion Calceanu, unde au băut

zînd în bucătărie. De aici deschide ușa camerei unde dormea bătrîna, care se trezește și începe să țipe. Motiv pentru care tînrul o lovește cu pumnii pînă o reduce la tăcere. Apoi îi ridică rapid cămașa de noapte și întreprinde un raport sexual. Victima începe iar să

ascunde tricoul în boscheții din spatele grădinișii lui Arapu. Ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic, se duce acasă.

A doua zi Constantina Mierloiu este găsită, de către rudele sale, moartă.

Baba Constantina locuind singură și într-un loc izolat, era, deseori, vizitată de Diaconu. Mai ales cînd alcoolul îi lua mințile. Prilej de a o sili să-i dea bani, de a-i administra o mamă de bătaie și de a întreprinde... raporturi sexuale, precum și acte de perversiuni sexuale! Lucruri nu de ieri, de alaltăieri, ci de vreo doi ani. Bătrîna, nemaisuportînd suplucul, se destăinuie rudelor sale. Maria Mierloiu discută cu mama lui. Aceste demersuri au rămas fără efect.

La începutul anului 1991, Niculina Mierloiu declară că, fiind în curte cu soacra sa, a venit victima cu părul răvășit și cu rîni la cap, care le-a spus că tînrul a bătut-o, a încercat să întreprindă cu ea perversiuni sexuale, apoi i-a luat banii din casă. Tot atunci, aceasta le-a spus că de vreo doi ani se întimplă lucrurile astea. În urma declarațiilor rudelor, ucigașul a fost prins imediat.

ION RUSU ■

VIOLATĂ LA 77 DE ANI

tunecîndu-i mintea fragedă. Fiind un coleric-sangvin, microbul amorului îl ataca de multe ori, dar negăsînd fete de vîrsta lui se mulțumea cu cei cădea. În data de 10 octombrie 1991, năvălește în casa lui Matei Smarandache și, prin constrîngere, încearcă să întreprindă o idilă cu nevasta acestuia, Ioana.

Diaconu o violează pe bătrînă, apoi o injunghie

Diaconu și cu Mircea Badea au fost solicitați, în data de 11

vermut. Pe la orele 18,45—19,00, la plecare, au cumpărat o sticlă de vin. Cînd ajung în dreptul locuinței lui Diaconu, acesta intră în casă. Și încep frămîntările: să mă duc, să nu mă duc... Timp în care pofta de trup burile. După orele 22,00, ia un cuțit și o sticlă de vin și merge înspre căsuța bătrînii Constantina. Ciocănește, dar din interior nu se aude nici un zgomot. Ușa era bine zăvorîrită. Nu făcea ca să se întorcă, așa că escaladează o fereastră care nu avea geam, pătrun-

ție. Amorezul de ocazie îi aplică o lovitură cu cuțitul în coapsa stîngă. Sîngele țîșnește. Diaconu încearcă s-o liniștească, dar neavînd cu cine să se înțeleagă, o apucă de picioare și o trîște în bucătărie. Aici o abandonează, escaladează iar fereastra și fuge. Cîinii lui Drîndu îi simt prezența și hămăie de zor.

Realizînd că are pete de sînge pe tricou, Diaconu merge la gîrlă, umple tricoul cu nisip și vrea să-l arunce în apă. Se răzgîndește, pleacă la drum și

AERONAUTICA ROMÂNEASCĂ

„Un moft ceaușist“?

După epulzarea unor experiențe în domeniul aviației, din anii '48-'49 această ramură cunoaște, și la noi, o perioadă remarcabilă. Dezvoltarea industriei aeronautice a impus construirea unei fabrici de motoare și agregate pentru avioane și elicoptere. În 1970 această se numea **TURBOMECANICA**. Era cea mai modernă întreprindere, în sensul că aplica tehnologii avansate și funcționa pe principii de asigurare a calității și pe aplicarea conceptului de „calitate”. Investiția s-a dovedit a fi bună, iar partenerii români și străini mulțumiți.

Undeva, sus, cineva e cu dl. director

Curenți și curențe de la minister

Revoluția găsește Turbomecanica într-o stare nu din cele mai fericite. Conducerea, reprezentată atunci de dl. col. ing. Trofin (director general), era implicată într-un proces cu o miză de câteva miliarde lei. Din zi în zi se aștepta arestarea vinovaților, a celor care, într-un fel sau altul, subtilizaseră fa-buloasele sume de bani. Spre surprinderea tuturor, col. Trofin, în zilele fierbinți ale lui decembrie 1989, acționează în interesul lui Ceaușescu. Un moment pe care puțin din fosta nomenclatură l-au depășit cu demnitate. De aici „gura lumii” a conchis că dl. Trofin n-a fost numai un informator al Securității, ci ofiter activ. Că acțiunile domniei sale de-a lungul a 20 de ani de directorat, n-au fost tocmai nevinovate și umane. De aceea mulți dintre specialiștii în domeniul aviației, foști angajați, au plecat în străinătate ori și-au găsit locuri de muncă nespuse unor rigori dictatoriale. Domnia sa (până mai ieri tovarăș de frunte) a impus un regim al întreprinderii, nu atât militarizat, cât supus orgoliilor și capriciilor personale împletite cu mijloace de constrângere politice și militare. Atunci oamenii plecau. Acum tactica domnului director s-a mai schimbat, dar reacțiile celor care-l înconjoară sînt aceleași. De la portar și pînă la personalul TESA bintuie un fel de spaimă. Toată lumea pare a fi în toful unui meci de șah. Toată lumea așteaptă mutarea următoare, mai ales că, o recentă acțiune de înlăturare a dlui Trofin s-a dovedit a fi zadarnică. Muncitorii unei secții, împreună cu șeful lor, i-au reținut pe dl. director într-un birou pentru a-l ruga să aleagă între două posibilități. Bineînțeles, și-a făcut o cerere de demisie pe care n-a onorat-o, deocamdată. Dovadă că, undeva, sus, cineva important îl susține. Dar, ce s-a întimplat după revoluție la Turbomecanica?

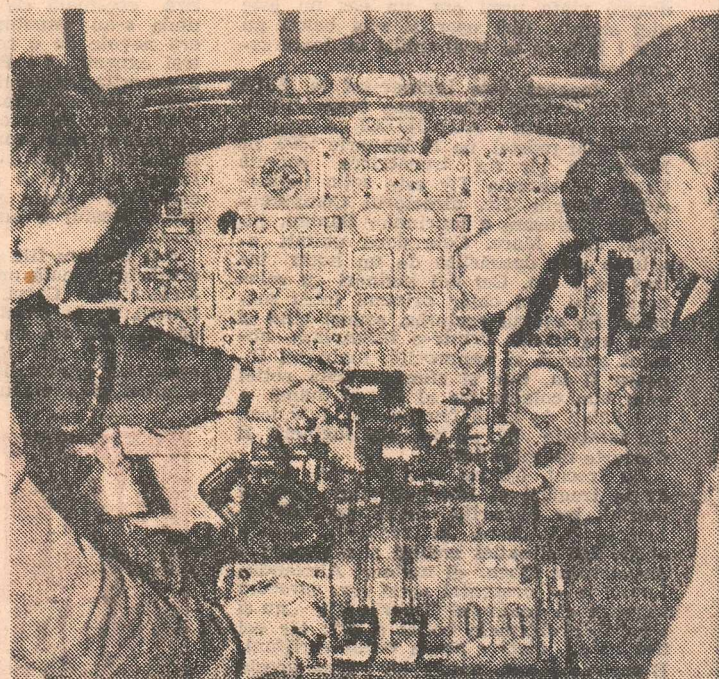
Așa cum s-a întimplat peste tot, a fost schimbat directorul general cu cel tehnic, iar cel tehnic cu cel de producție ș.a.m.d. Aici lucrurile n-au decurs chiar așa, dar adevărul stă pe aproape: Dl. Trofin a dispărut din atenția colectivă, lăsându-i prețiosul său scaun unui căpitan care se numește Bănuț. Acesta era, după multe păreri, extraordinar. Cît a fost director, muncitorii de la Turbomecanica se plimbau pe bulevard, iar dumnealui era preocupat să desprindă fabrica de agregate de întreprinderea propriu-zisă. A anticipat că-n democrație nici banii nu durează și, cu atât mai puțin, funcțiile. Pe la Ministerul Industriei circulau, deja, niste curenți reci, transformați ulterior în curențe. Unul dintre ele spunea că „pentru relansarea Turbomecanicii este important ca directorul să fie un civil pentru că aviația civilă pătrunde mai ușor în România”. Probabil, acest curent „l-a scuturat” și pe dl. Victor Atanasie Stănculescu, persoana care a sprijinit, în vremurile sale de glorie, anumite conduceri ale întreprinderii. Așa că domnul Bănuț a trebuit să cedeze trecerea. Ordinul a venit de la Ministerul Industriei. Și-n spiritul economiei de plată, a pus condiția: predau Turbomecanica, îmi dați Aeroteh (aceasta fiind partea din Turbomecanica cea mai bine dotată, partea care fabrica agregate pentru avioane). Zis și făcut: dintr-o întreprindere s-au făcut două, despărțite de un gard uriaș. Turbo a rămas cu datoriile, iar Aeroteh-ul cu ce-i bun. La prima a fost numit director dl. dr. ing. Buruiană schimbat din funcție pe vremea lui Ceaușescu (fusesse director tehnic) pentru că, deși era un foarte bun profesionist, se dovedise incompetent în probleme de organizare. Dl. Buruiană a devenit rapid un director foarte cunoscut. În Occident a avut ocazia de a lua un sistem informatic foarte

necesar întreprinderii. Domnia sa a considerat că nu-i bine să te-nținzi ca țiganul cu zdrențele și a aminat pînă la vizita sa în Canada, cînd trebuia să facă un contract pe linie de aviație. O dată cu el avea de gînd să cumpere și sistemul informatic al proiectului respectiv. Dar „drumul spre iad a rămas pavat cu bune intenții” pentru că Guvernul Român a refuzat să garanteze acest contract. (Ex-prim ministrul Petre Roman, politehnist, s-a exprimat cu diverse ocazii că „industria aeronautică este un moft ceaușist” și, chiar mai dur decît altul, „o minciună”). Așa încît, foarte curînd, incompetentul director a fost schimbat cu dl. Trofin, fostul director din vremea odiosului.

În timp ce directorii se schimbau firma se degrada în interior. Muncitorii raportau (lucru pe care-l practică și astăzi) producție neîntreruptă pe baza căreia se fac credite pentru asigurarea salariilor minime. O porțiță de ieșire pentru buzunarele celor care nu s-au privatizat era introducerea comenziilor clandestine, utilizîndu-se dotarea pentru aviație. Astfel, (muncitorii, maistrii, directorul comercial), s-a purtat și se poartă această modă. S-au executat seturi de motoare, direcții de mașini ș.a. în schimbul unor sume care au intrat în buzunare fără bătaie de cap. Aceasta era, desigur, un sistem de supraviețuire extrem, care se putea face legal, construind o linie tehnologică dotată cu utilaje comune construcției de mașini pentru comenzi interne neavionabile. Acestea puteau fi conservate pînă la sosirea unor comenzi pe specific. După cite știm, propunerea a existat, fără a fi, însă, acceptată oficial.

Aeroteh produce lanțuri și cătușe

„Turbomecanica” este într-o situație dificilă, dacă nu cumva falimentară în timp ce vecina sa, „Aeroteh” înflorește pe zi ce trece. De ce? Avînd în vedere că, pînă nu demult, cele două întreprinderi erau constituite în una singură, acest lucru devine o mică taină deși se descifrează cu mare ușurință: „Aeroteh” a preluat dotarea fabricii de agregate, a fost împrejmuită cu un gard imens pe lîngă care se plimbă soldați în termen, aparținînd trupelor

de Poliție. Evident, patrimoniul celor două întreprinderi nu a fost departajat, dar se vehiculează ideea că „Aeroteh” i-a transferat Turbomecanicii datoriile pe care le avea. Fostul director al Turbomecanicii, înlăturat de un curent ministerial, cpt. Bănuț, a găsit, totuși, o modalitate de a supraviețui și chiar de a o duce bine; adică poate construi orice. Nu știm în ce măsură activitatea de la Aeroteh se răsfîrte și-n statutul întreprinderii pentru că dl. Bănuț a fost de negăsit, iar purtător de cuvînt nu are. Oricum, simpatia domniei sale pentru Poliție se materializează uimitor. În loc de motoare și agregate pentru avioane și elicoptere, Aeroteh produce cătușe și lanțuri pentru Poliție. Iată, lipsa unui program de organizare și de producție presupune degradarea treptată a unei industrii de o importanță națională covârșitoare. În interior convulsii au ținut locul obiectului muncii. Din exterior au venit ordine și idei contribuind la slăbirea acestui sector important din domeniul aviației. De la director militar la director civil, astăzi se vorbește despre o nouă formă de gu-

vernare. Pe buzele tuturor bîntuie zvonul că „Turbomecanica” va fi, după demisia dlui Trofin, preluată de armată. Ceea ce, spun specialiștii, n-ar fi o soluție. Sau nu este chiar una bună. Actualmente, unica soluție practică în toate țările occidentale ar fi asigurarea unei protecții de stat. Și poate că acest lucru n-ar fi imposibil dacă din interior s-ar raporta situația așa cum este. După câteva runde de negocieri și restructurări, nu întotdeauna făcute după principiile competenței, conducerea se găsește în situația de a nu putea asigura salariile muncitorilor. Se va proceda la restrîngerea personalului cu consecințe asupra funcționarilor TESA, deși zeci de mașini se odihnesc în imensele hale ale întreprinderii, iar muncitorii își fac de lucru pe unde pot. O întreprindere care ar putea aduce schimbări esențiale în plan economic este dusă la groapă. În Occident chiar și firmele particulare aflate pe picior de faliment sînt protejate de stat. Guvernul român trebuie să analizeze cu toată seriozitatea această problemă. Și cit mai repede.

NOTĂ: Avînd în vedere faptul că oficialitățile de la „Turbomecanica” s-au sustras de la dialogul cu noi, așteptăm reacțiile și pozițiile domniilor lor pentru a crea o imagine completă a situației din întreprindere. Imagine care ar putea oferi, după noi, și soluții salvatoare.

MARIA TIMUC

Problemele stringente ale satului românesc au fost și rîmîn un subiect de discutat la ordinea zilei. Dacă în 1990 s-a mers cu „omu’ și pogonu”, în 1991 — odată cu apariția Legii Fondului Funciar — s-au restituit terenurile luate abuziv la colectivizare. Legea, avînd multe carente, a dat naștere multor interpretări. În consecință, cei îndrituiți s-o aplice au făcut ce le-a trecut prin minte. După bunul plac și vechiul nărav. După principiul „La vremuri noi, tot noi!” Comisia pentru lichidarea patrimoniului fostelor C.A.P.-uri era obligată — conform Legii nr. 18, art. 27 — să constate și să stabilească „orice fapte de încălcare (...) de a lua măsuri de recuperare a pagubelor(...) și de a sesiza, dacă este cazul, organele de urmărire penală”. Bineînțeles că n-a fost cazul. Toate comisiile au lucrat așa de corect încît pînă la urmă alții (Poliția și Procuratura — n.n.) le-au sesizat neregulile. S-a acoperit deficitul, s-a furat, s-a mîsluit, s-a licitat doar în cadru restrîns, etc., etc. Exasperați de încetinea de care dădeau dovadă comisiile respective, țărani și-au făcut dreptate, trecînd nu arareori peste prevederile legilor. S-au format tabere adverse, opțiunile politice au urmat calea fe-

leviziunii într-un singur sens (fesenist — n.n.), certurile s-au transformat în bătăi, prietenii au devenit dușmani, plîngerile au rămas fără răspuns. Primăria nu se bagă Prefectura nu se amestecă... Și s-a ales pra-

efectuat 33 de percheziții, unde s-au găsit materiale de construcții, cazane de tîlcă, utilaje, etc. Data de 23.05.1992 a însemnat o lovitură sub centură. Ținîndu-se cont de Hotărîrea nr. 945 din 1990, prejudiciul

de cărămidă, 2 metri cubi bile-manele și scîndură.
— Florea Sandu a luat: 1 moară ciocănele, 100 buc. -de cărămidă, 215 buc. de țiglă, 7 căpriori.
— Lucian Fufu a considerat

traverse lemn, 1 toc de fereastră și 10 șpalieri de beton.

● Maria Bighiarda, din Dej, județul Cluj, prezintă simptome caracteristice fenomenelor paranormale. La doar 23 de ani e ceva! A lucrat în perioada 1990 — mai 1992 la C.A.P. Bobilna, în funcția de contabil. Pe parcursul celor doi ani a reușit să înmîneze pensiile C.A.P. la 14 decadați. Deci, poate intra în legătură, cînd vrea, cu morții. Poliția a stabilit, însă, că este normală și că a încasat, prin fals și delapidare, suma de... 170 mii lei. Nici morții n-au obiectat!

● Ion Ghidareea, din orașul Tulcea este crescător de animale. I-și construise un imobil, fără autorizație, în comuna Ceatalchioi. Pentru a pășuna animalele pe islazul comunei și pentru a nu i se demola imobilul a mers la Primărie. Primarul, Tudor Cernea, și agentul agricol, Vasile Sauca, au acceptat, dar numai dacă dă și el ceva! În data de 9 iunie a.c., Ghidareea s-a dus la cei doi cu suma de 100 mii lei. Aceștia i-au cerut, însă, 300 mii lei. Ghidareea a anunțat Poliția și Procuratura care au constatat luarea de mită. Și să mai spună cineva că primarii, orice-ar face, pot domni liniștiți patru ani.

ION RUSU

UNDE SÎNT ȚĂRANII DE ALTĂDATĂ?

ful. Și se importă cereale. Și agricultura este la pămînt. Și unelte agricole nu se pot cumpăra la asemenea prețuri exorbitante. Ca la noi, la nimeni.
● În comuna Săceni, județul Teleorman, s-a furat și ziua și noaptea. Fiecare cit a putut duce. Nemulțumiții au făcut înfrîmîinare la Poliție, care a constatat că organele locale au trecut sub tăcere tot ceea ce s-a întimplat. Oricum, cercetările continuă. În acest sens au

a fost de 1,5 milioane de lei. Menționînd și art. 28 din Legea nr. 18, care stipulează că toate construcțiile, pămîntul aferent, utilajele, plantațiile vor fi preluate de asociațiile agricole de tip privat care se vor înființa (Legea 36/1992), putem afirma că organele de urmărire penală nu-și fac decît datoria. Vă prezentăm cîteva cazuri, elocvente credem:
— La Marin Marcu s-au găsit: 2 cazane de țuică, 400 buc.

că-i trebuie: 5000 buc. de cărămidă, 17 căpriori, 30 de scînduri, 14 rame fereastră, 10 plăci azbociment, 5 kg fier-beton.

— Virgil Pircata și-a însușit: 300 buc. de țiglă, 4555 buc. de cărămidă, 17 căpriori, 14 metri plasă de sîrmă.

— Petre Argeșeanu, i-a întrecut pe toți: 1 motopompă, 1 plug de tractor, 1 remorcă, 4000 buc. de cărămidă, 30 buc

Cazul pe care-l abordăm în coloanele revistei noastre se aseamănă într-o oarecare măsură cu acela al lui Miron Cosma. Prin natura accidentului mortal, produse de șoferul unui autoturism, dar și prin supărătoarele jocuri de culise ale unui proces penal aflat pe rol. Cazul poate părea banal. Dar când este vorba despre viața unui om, un caz nu este nici simplu, nici ușor și nici banal nu este! Iată de ce îl abordăm cu toată seriozitatea.

Ilie Ionescu este inginer-șef la SMA Tâșnad, județul Satu Mare (noua titulatură a unității: AGROMEC). Acesta a accidentat mortal, pe 18 ianuarie 1990, pe Margareta Tir (în transcriere corectă Czier). Margareta Tir este soția inginerului Tiberiu Tir, directorul Complexului de îngrășare a taurinelor Santău, județul Satu Mare. Cele două unități agricole sînt despărțite de un hotar întins pe 1 km. Cei doi ingineri au colaborat. Au fost chiar prieteni într-o serie. Se ajutau reciproc, atunci cînd și cum era cazul. Printr-o întâmplare absolut stupidă și nenorocită, inginerul Ionescu îi ia, pur și simplu, viața soției unui bun colaborator al său și mamă a trei băieți de toată frumusețea. Iată, deci, din ianuarie '90, pe cei doi ingineri îi desparte un mormînt.

Au trecut, asadar, mai bine de 2 ani de la tragedia și imprevizibilul accident mortal, iar lucrurile par să se înrăutățească. Aflîndu-ne în zonă, cu ocazia anchetării situației griului și-n special a directorului Moga, dl inginer Alexandru Lucaci mi-a prezentat acest caz, oarecum intristat că inginerul Tiberiu Tir „nu și rezolvă problemele soției sale”: iar cei trei băieți, efectiv ne-au cerut sprijinul. E vorba doar de mama lor! Cam acesta este contextul înmormîntărilor. Lumina difuză din dosarul de urmărire penală abia de la acest punct în sus începe să străbată, ca prin hirtia de turnesol. Ca prin ocean invers.

Penumbrele dosarului de urmărire penală

Inculpatul Ilie Ionescu a fost trimis în judecată pentru infracțiunea de: **UCIDERE DIN CULPĂ!** Infracțiunea este prevăzută și pedepsită de art. 178, al. 2 din Codul de procedură penală. Primul termen de judecată a fost fixat pe 9 aprilie 1991. Președintele Judecătoriei din Carci, (județul Satu Mare), dl Ioan Gheorghiș, pare a fi un om respectat în zonă. Ne-am convins că nu are absolut nici o vină că lucrurile s-au tergiversat astfel, pe o felie de timp depășind 2 ani.

Iată, au trecut mai bine de 2 ani de la catastrofalul accident iar dosarul peregrinează de la Anna la Caiafa. Mai concret, este a doua oară retrimis la Laboratorul de expertize criminalistice, pendinte de Ministerul Justiției! Pe 12 decembrie 1991, pentru a reîntra în perimetrul juridic, a avut loc o altă ședință de judecată. La orizont se ivesc o problemă absolut avocătească. Dacă se mentine vina exclusivă sau parțială a inculpatului?! Probabil că de la acest nivel în sus începe sarabanda juridică. Periplul unui dosar de urmărire și cercetare penală, să fim mai de înțelesul tuturor, capătă alte conotații, ate înrîuriri în urma diverselor influențe.

Contra-expertiză criminalistică — o gogoasă ? !..

Cele două expertize existente la dosar (a Poliției și a Procuraturii), plus declarațiile scrise și semnate ale martorilor, puteau să constituie, liniștit, probe imbatabile într-un simplu dosar penal! Dar acest dosar nu pare a fi nici prea simplu, dar nici prea complicat nu pare

a fi. La dosarul de la Ministerul Justiției, Laboratorul de criminalistică amintit, am găsit o constatare-raport semnată de șeful acestui Laborator de expertize criminalistice, dl ing. Ioan Munteanu. Cercetările noastre din teren mergeau oarecum mină în mină cu cele două expertize din teren, plus a treia expertiză efectuată de București. Și totuși, unde s-au împotmolit lucrurile? De ce era nevoie de o contra-expertiză la alte trei expertize?! Problema expertilor și a expertizelor, în mod distinct, nu o discutăm aici și acum. Este un subiect prea grav pentru o viitoare anchetă. Cert este că adesea judecătorii se văd puși în fața faptului împlinit. Jocul unde se fac afaceri și învîrteli este tocmai în cursul cercetării penale și pe filiera expertizelor. Restul e adăugire și felurite înfluențe.

Am parcurs filă cu filă din dosarul de urmărire penală nr. 1025/1991, aparținînd Judecătoriei Carei. Un orașel cochet și liniștit de la fruntăriile țării. Pe semne că din dorința de a-și usura pedeapsa, Ilie Ionescu solicită un alt „capot” de expertiză criminalistică. Avocatul său nu e prost și a crezut că poate să-l înve-

nerul Ilie Ionescu avea ferestrele de la automobilul personal înghețate! Prin parbriz și-a creat abia o zaristă de lumină, un ochi clar-obscur ivit prin ricierea parbrizului cu un pieptene! În atari condițiuni descrise cu minutie a fost accidentată mortal Margareta Tir!

Ea însăși asistentă la Policlinica din Tâșnad (județul transilvan amintit), esie normal că s-a bucurat („rapid și explicabil”) de un prim ajutor din partea colegilor săi. Apoi a fost transportată la Carei și Satu Mare. De aici la Cluj și Budapesta. Numai din dorința firească de a o salva pe ultimii metri de viață! Medicii clujeni au indicat, ca ultimă șansă, Budapesta, fiindcă știau că medicii de acolo dețineau o aparatură mai perfecționată pentru operațiile neuro-chirurgicale. Decesul a survenit, însă, pe data de 8 martie 1990.

Doamne, cât de greu tese lumina dintre copertile unui dosar penal! Colonelele Ioan Leahu, de la serviciul de cercetări penale, din cadrul Inspectoratului Județean al Poliției Satu Mare, urnește oarecum lucrurile din loc. Nu e căderea noastră să judecăm acum și aici cele două expertize, ale Poliției și Procu-

cel puțin în acest caz, oarecum similare cu acelea ale cercetării noastre din teren: Conducătorul auto Ionescu Ilie putea observa de la distanța de 30 m victima, cu singura condiție să nu fi avut geamurile înghețate și să fi încetinit viteza la trecerea de pietoni! În fond și la urma urmei, cam acestea sînt și concluziile reale ale expertizelor Poliției și Procuraturii. La circa 8—10 m de la trecerea de pietoni — se spune în respectivul raport de expertiză — viteza autoturismului trebuia scăzută la 19—20 km/h. Lucru ce nu s-a întimplat!

Paradoxal și incredibil, împriecinatul Ionescu este nemulțumit de expertiză și mai solicită una, ca doar-doar s-o iverumbelul lui Noe, salvator, la orizont... E drept că Bucureștiul a făcut minuni în vremea ceaușistă, în sensul că la un singur telefon se închidea sau deschidea un dosar de urmărire penală, dar cine își bate amuse cuie în talpă printr-o nelegiuire oricît de gras plătită?! Sînt și din astia! Dar nu îți risți cariera pe un dosar, de altminteri, excelent întocmit, ca documentație, urmărire și cercetare penală, ca expertize și contra-expertize, ca acesta la care am făcut documentație referire. Încă din startul incipirii dosarului de urmărire penală, sergentul Eugen Haidu semnalase aspectele amintite de noi mai sus. A fost primul „organ” prezent la fața locului. Raportul căpitanului Carol Uivarî vine oarecum în complementaritate, dar și în complexitate, detaliilor, bazîndu-se și pe declarațiile de martori. Urmează expertizele amintite ale Poliției și Procuraturii. Urmează un prim raport medico-legal. Nu intenționăm să intrăm în detalii de dosar de urmărire penală. Cititorul nostru trebuie să știe că exact pe această filieră se fac cele mai mari matrapazlicuri. Dacă dosarul e bine țesut cu atît și sîrmă, nici avocatul lui Chiflă nu-l întoarce pe dos. Procurorul și completul de judecată au adesea rol constatativ într-un atare dosar bine încheiat. Adevărat, însă, nu e problema dosarului de față! Toate declarațiile și actele medicale converg înspre aceeași marjă de vinovăție. Exact de această marjă de nesigurantă au încercat să profite unii, alții.

Prolog la epilogul care începe și nu s-a sfîrșit...

Nu ne jucăm cu cuvintele. N-am fi dat atîta spațiu tipografic dacă nu ar fi vorba, realmente, de o viață de om! Iar o viață de om nu poate fi stearsă cu buretele. Partea unită a caracterului împriecinatului Ionescu este însă alta. Nu e vorba doar de suma de despăgubire. Avocatul îl povătuiește prost. Se invocă ideea că Margareta Tir ar fi consumat tranșilizante și că se afla sub imperiul acestora. Se fac tot felul de speculații stupide. De parcă nu ar fi suficient că acest sfîrșit, care prin toate subterfugurile încearcă să scape basma curată, de parcă n-ar fi destul că i-a ucis colegului și confratelui său soția, mamă a trei băieți!? Nu e vorba nici de suma înscrisă civilmente în dosar. E vorba de obraz și de omenie.

Nici justiția nu poate acoperi la nesfîrșit astfel de nelegiuiri și ticăloșii! Nu cred, nu pot să cred că în cazul de față, Laboratorul de expertize criminalistice poate ajunge, la cea de-a doua contra-expertiză, la alte concluzii! Din păcate, însă, prin relaționistii săi oameni de ieri și de azi, se mai fac învîrteli și se trag sfîrși nevăzuți. Să sperăm că Justiția în general și Procuratura în special, dornice să-și redobîndească credibilitatea, vor veghea să se facă dreptate.

DORIN SĂLĂJAN ■

DOI INGINERI DESPĂRTITI PRINTR-UN MORMÎNT

te toate tertipurile avocătești.

Prin urmare, dosarul penal nr. 1025/1991 a intrat cu nr. 15/1992 la Ministerul Justiției, pe data de 20 iunie 1991. Mai bine zis, a reintrat, intrucît dosarul este la a doua venire la acest laborator de profil. Mă rog, e treaba lui Ilie Ionescu și a avocatului apărării că au solicitat o „dublu” la expertizele anterioare. Cînd e vorba de tragere de timp și de sfori, multe sînt de spus. Pentru cea de-a doua expertiză, la acest laborator de profil, pendinte de Ministerul Justiției, ar fi trebuit ca Ilie Ionescu să plătească suma modică de 2500 lei. Cît o taxă de timbru. Plătește doar suma de 1000 lei, prin mandat postal și se face că uită restul. Interesantă strazagemă! Nu vreau să pun vina pe „băieții” de la acest Laborator de expertize criminalistice, prost dotat și plasat într-o aripă a ministerului, ci vreau să spun că suma de 2500 lei era musai de achitat pentru începerea lucrării?! Să ne fie cu o imensă iertare, dar și-bia după intervențiile noastre s-a jāt „bun de lucru” dosarului. Între timp, ca prin minune, s-a trimis și restul de bani. Abia la 20 mai 1992 s-a dat bun de lucru acestui dosar, iar la 29 iunie 1992 el încă se afla la minister.

Varianta omenească, varianta creștină

Ce spun martorii? Care este concluzia desprinsă de noi în ancheta efectuată la fața locului, iar nu pe dosar?! Ispas Deaconu, Erzebet Edit Dallos, Toada Ispas, Ciordas Dumitru, Deaconu Ileana (unii dintre ei aflați în ianuarie '90 chiar în mașina ucigașă), spun, scriu și semnează depozitiile lor. Este un aspect de domeniul evidentei că în dimineața zilei de 18 ianuarie 1990, ingi-

raturii, plus actul medico-legal emis (actul medico-legal existent la dosar are nr. 269/II/1990), și este eliberat de către Laboratorul medico-legal Satu Mare). Cele trei acte semnate și parafate există la dosar. Iată termenii din actul prim medico-legal: între leziunile grave pricinuite de accident și cauza morții există o legătură directă de cauzalitate! În acest context, alte comentarii ar părea de prisos. Și totuși, comentariile de la acest nivel în sus încep. Inclusiv ingerintele de tot felul, la dosar, în dosar, pe dosar.

Cu moartea pre moarte călcînd...

Cei doi ingineri au ajuns, într-o primă fază, la o înțelegere absolut omenească, prietenească, cinstită, amiabilă. Dl inginer Tiberiu Tir solicită despăgubiri civile în valoare totală de 89.200 lei, în care se includeau cheltuielile de spitalizare pe cele aproape trei luni, cheltuielile de înmormîntare, plus un însemn de cruce funerară. Sumă modestă și acceptată într-o primă înțelegere. Dar iată că inginerul Ilie Ionescu a schimbat mazăc. A fost sfătuit, probabil, că dacă plătește suma, își recunoaște implicit vina. Și s-ar putea să nu scape de pîrnie. Dar cele două chestiuni sînt deosebite, și dosarul penal își urma cursul firesc. Iar înțelegerea camaraderescă putea să ușureze nițel din pragul de vinovăție și să cîntărească serios în balanța circumstanțelor atenuante sau agravante. Dar nimic mai mult sau mai puțin.

Ce spune Bucureștiul ?

Concluziile la care ajunge inginerul Ioan Munteanu, șeful Laboratorului de expertize criminalistice București sînt,

■ Specialiștii furturilor de roți auto ■
Poziția socială nu justifică furtul ■ Spărgătorii coboară pe fete de masă ■

DELINCVENȚA JUVENILĂ

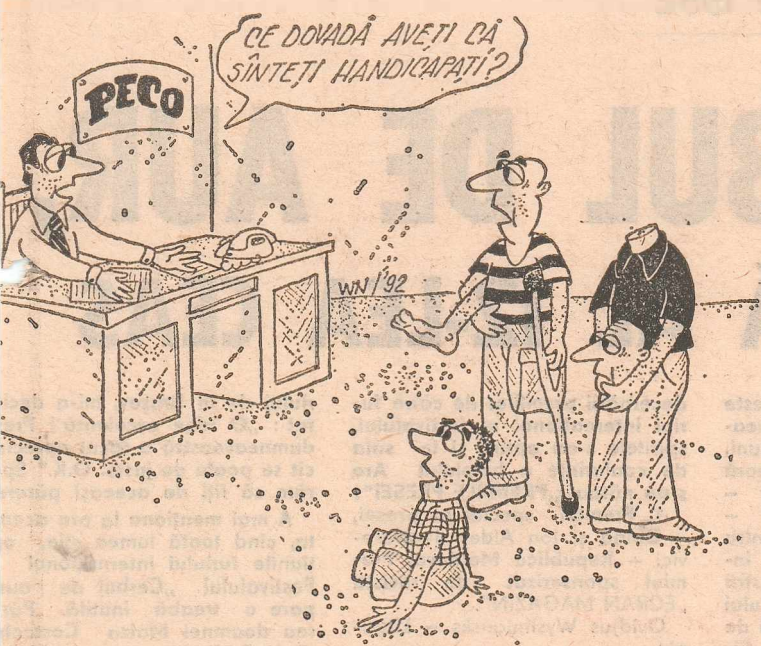
Pentru stigmatizarea infracțiunilor și a faptelor reprobabile a curs un riu de cerneală care poate se va transforma în fluviu. Cele trei episoade, asupra cărora m-am oprit, au ca protagoniști, cu două excepții, minorii.

„Chilipirgiul” — „sponsorul” hoției

Pe 20.05.1992, la ora două noaptea, o patrulă mobilă a Secției 7 Poliție, formată din serg.-maj. Constantin Pană și serg.-maj. Gigi Nicolae, „dă cu crucea” peste Daniel Simion, 19 ani (domiciliat în București, str. Dna Ghica, nr. 1) și Daniel Botgros, 16 ani (domiciliat în București, str. Răscăala 1907, nr. 6), ambii fără ocupație. Acțiunea se desfășura pe bd. Lacul Tei, în zona căminelor studențești, cînd cei doi indivizi încercau să vîndă unui taximetrist particular, o roată auto. „Negustorii” erau însoțiți de autoturismul pe care Simion îl împrumutase de la tatăl său. Spre 6 dimineața,

încolțit de dovezi, cuplul celor doi Danieli începe să-și recunoască faptele. Se descoperă că roata, pe care încercau s-o vîndă, fusese furată în urmă cu o lună, de pe raza Secției 7 Poliție, dintr-un autoturism aparținînd Combinatului Apicol București. Pornind pe fir, ia naștere o echipă complexă formată din: cpt. Grigore Oprea, lt. Ilarie Achim, plut. Vasile Sabin și plut. Valentin Dragomir. Pe parcursul a 48 de ore, polițiștii reușesc identificarea altor 6 infractori care acționau împreună cu Simion și Botgros. Este vorba despre: Cristian Grigore — 20 ani; Marin Igala — 17 ani; Radu Elvis Petrache — 16 ani; Adrian Bujor — 16 ani; Cornel Tulea — 13 ani (ultimii 5 domiciliati în București, str. Răscăala 1907) și Cristian Naftan — 13 ani (str. Radovanu, nr. 11). — toți fără ocupație. Răufăcătorii operau în grupuri separate de cîte 2—3 inși. Fără să oprească motorul, își parcau mașina, portbagaj în portbagaj cu autoturismul ce urma să fie

Desen de MIHAI ZGUBEA

PO DE DRAMA HANDICAPAȚILOR

BOALA NAȚIONALĂ:
SUPERFICIALITATEA

de jumătate de veac, dialogul toritatea de stat și marele puhrănit din lozinci, fraze stereotipice, fraze de presă. Poezia minime opera bolșevismului. În locul ei, dar și al informațiilor de presă, cetățeanul a fost dopat tipii lingvistice. Din acest vid onal s-a născut o maladie enă bintuie și astăzi la toate ni-graba, superficialitatea lipse de e în transmiterea informațiilor natură. Există pur și simplu o in a formula cu exactitate de interes public, de a fomeni limpezi și întreg conținutul amuritoare. Anunțuri extrem de e străbat ca niște năluți micul molfăite prin gura crainicului, reclamele (asta e culmea!) sucească boală. Frumoasa blondă din solduri, în vreme ce domadulmecă un tub misterios. ea dispăre înaintea ca telespec-afle dacă este invitat să cumastă de dinți sau un creion he-

ă un exemplu, concret de data în care informația trunchiată a ul de a prejudicia timpul și să-elor mai năpăstuiți cetățeni ai handicapații.

În primul lunii aprilie, Centrula năuță, prin mijlocirea televizo-tribuirea noilor bonuri de ben-acest prilej s-a menționat lapiersoanele handicapați își pot chetele suplimentare din strarie Racoviță 36. Atit și nimic. Unde se găsește acest loo tai-

nic pe harta Bucureștiului? În sfârșit, cei vizați izbutesc să depisteze misterioasa adresă și armata de ciungi și ologi se pune în mișcare. Eroare! La locul cu pricina (Asociația handicapaților din România), ei află că au făcut cale de pomană, deoarece aveau datoria de a trece mai întâi pe la comisia de expertiză medicală. Alți bani, altă distracție. Cohortele de invalizi cu permis de conducere se adresează instituției medicale indicate și izbutesc să obțină adeverință dacă întâmplător nimeresc în zilele în care aceasta lucrează. În sfârșit, iată-i reveniți cu hîrțile trebuincioase. Degeaba. Asociația handicapaților nu primește decît copii xeroxate. Alte ore și zile negre pînă cînd gloata disperaților ajunge, blindată de adeverințe, la centrula PECO. Personalul de aici le-a pregătit însă o surpriză: retrăgînd bonurile de la stațiile de benzină, îi va obliga să aștepte, alături de cei sănătoși, la o coadă kilometrică.

Vreme irosită, suferință, nervi tocați, tratament bestial față de niște oameni care, în primul rînd, au nevoie de înțelegere și solitudine. Și cit de simplu putea fi totul dacă prin guri rătăcite a crainice ar fi leșit un anunț care, în toate țările civilizate, ar fi sunat cam așa: „Persoanele handicapați obțin tichete suplimentare, adresîndu-se comisiilor de expertiză medicală (strada, numărul) și apoi Asociației handicapaților din România (strada, numărul).”

Dar tembelismul face parte din romantica funcționarului nostru.

LIVIU TIMBUS

șau portbagajul acestuia și roata furată în limuzina lor. Ilor: 16 roți auto, un acui multe bidoane cu ulei auto

area bunurilor se constată de ciștiguri ușoare — chisint majoritatea patroni de ulare, nervoși și refractari la ării articolelor lesne dobînditeva exemple: Costică Manal firmei S.C. MACONEZO, ar fi cumpărat roțile, fiind nfruntarea cu hoții. Chiar și cal să restituie doar o roată cumpărate, nedeclarînd că ase și un acumulator furat, elasi hoți. Barmanul Iulian a „ADA EXOTIC” a obținut rezervă gratuită, urmînd să ot gratis, consumația hoților care lucra. Se inspirase de său, cumpărător de ulei ru motor auto de la aceiași Toți cei sus menționați au darnic, să restituie roți cu yansat în locul celor noi și zitionaseră.

și facultate — o potă pe cazier

te... Nu! N-am să-i dau nu, ei imi sugerează un muncin neatenție, și-a pierdut mina n accident.

după amiază. Orela de curs seră. C.T., 17 ani, elevă în l-a, intră în magazinul CO-

LEUS 3 din pasajul Obor. Lumini, culori, strălucire, mirajul mărfurilor occidentale. Un sacou bărbătesc din mătase (preț — 35 000 lei!) îi reține în mod deosebit atenția. Îl ia de pe umeras, îl infășoară în hirtie și pleacă cu el în sacosă. Pe scara pasajului este reținută de un tânăr funcționar al magazinului. C.T. a furat sau a fost furată de o clipă de rătașire care îi va scrijelii neplăcut viitorul. De ce a trebuit să recurgă la un asemenea gest, o tinărit, fiică de intelectuali, care în afara liceului frecventa cursuri de calificare în domeniul calculatoarelor și lua lecții de limbi străine, pregătindu-se pentru examenul de admitere la A.S.E.? Este întrebarea pe care și-o pun toți cei care au intrat în contact cu acest caz. Din păcate, confruntarea cu justiția nu va putea fi evitată.

Spărgătorii: doi minori

La data de 05.04.1992, minorilor Vasile Sandu, 15 ani (domiciliat în București, str. Nicolae Apostol, nr. 88) și Silviu Voicilă — zis „Bebe”, 16 ani (domiciliat în București, str. Nistor Răileanu, nr. 3) le-a venit ideea să spargă bufetul firmei particulare „STARIMEX” S.R.L. Zis și făcut, băleții au trecut la fapte. S-au deplasat către bufetul existent în incinta unității „AUTOMATICA”. Ajunși la fața locului, își descoperă talente de alpinști, urcîndu-se pe un burlan și ajungînd pe acoperiș. De aici, ajutîndu-se de un cablu electric, au coborît pe terasă. Mai inspirat în situații limită, Silviu Voicilă a spart un geam lateral și a pătruns în interior de unde a descuiat ușa de acces

DOI ANI LA JILAVA,
TREI ANI LA CANAL

● Condamnat pentru stagiul din Germania ● Călăii de la Jilava

● Cu hamul după git ● Un om sfîrșit ●

Cine îi dezghioacă chipul de cutele pe care le-a săpat timpul, întîlnește o orivire albastră și tinărit. Nu mai este demult în închisoare. Prizonier îl ține doar boala de inimă cu care s-a ales de acolo.

Una din miile de condamnați

Necazu lui Nicolae Mailat a fost că în timpul războiului a respectat legile țării și alianța pe care România o încheiase cu Germania. Într-un sat uitat de Dumnezeu, de lângă Marea Nordului, serviciile sale sînt utilizate la apărarea anti-aeriană. Numărîndu-se printre norocoșii scăpați cu viață din bombardamentele engleze și americane, devine în scurt timp ofiter de aviație. După război, în 1947, trece în rezervă.

„Ciurma stacojie”, a cărei molimă se întinse din răsărit și în România, își începe vinătoarea. Stagiul pe care Nicolae Mailat l-a făcut în Germania este infierat drept educație în spirit nazist. În 1949 securistii vin la locuința din București să-l aresteze. La început nu au noroc. Cel căutat plecase la Cîmpulung-Muscel pentru a se înrola în grupurile de partizani ale colonelului Arsenescu. Acesta din urmă — fost ofiter din Regimentul 30 Muscel — a activat ca șef al unei rezistențe din Munții Făgărașului, din 1947 pînă în 1954 cînd a fost prins și executat. Numai datorită hazardului, fostul ofiter de aviație nu reușește să se întîlnească cu Arsenescu și se angajează la Risnov în cadrul Fabricii de Scule. Este dat în buletinul de urmărire al miliției și securității. În august 1949, un plutonier de miliție îl ridică, cu cătușele la mîini, direct de la locul de muncă. Tot cu bratele încătuse și sub pază ajunge la București. „După un proces la care n-am avut nici o șansă, în septembrie 1949, m-au trimis la Jilava unde am stat pînă în aprilie '51” — își aminteste azi dl Mailat. „Din toată detenția, care a durat pînă în 1954, Jilava a însemnat pentru mine iadul pe pămînt”.

Director de bestii

Celebru director de închisoare, Momete, specimen gingav și bilbiit, care n-avea conștiință sau sentimente nci măcar cit un călău, ordonase gardienilor să fie neiertători. La Jilava, bătăile aplicate cu ciomege, deținutilor, erau frecvente. Violenta putea dura ore întregi. Fiinte presupuse a fi înzestrate cu rațiune își călcau în picioare semenii desfigurați. Ploile de injurături erau poli-teturi oferite în loc de „bună ziua”.

Populat de cosmarurile unei existente animalice, somnul puscăriilor se consuma pe niște priciuri de scindură acoperite cu rogoiini și pături rupte care de multe ori lipseau. Fosti generali, colonei sau miniștri dormeau claie peste grămadă, cu tineta în celulă, fără apă de băut, familiarizați, de acum, cu mizeria. Era o adevărată artă să supraviețuiești prin turnătorile și inscenările menite să-î infunde pe unii ca să atenueze suferința altora.

6 luni în hamuri, trăgînd poveri

În aprilie 1951, destinul trist al tinărului Nicolae Mailat continuă la Poarta Albă unde se săpa celebrul Canal. Timp de 6 luni va munci aici la roabă cu hamurile după git precum animalele de povară. Își poartă crucea cu bărbăție și atunci cînd este mutat într-o tabără unde se spîrgea piatra pentru stadionul din Constanța. Deținutii politici aveau abonament pentru muncile cele mai grele. După nici 5 ore de somn și 10—12 kilometri de mers pe jos pînă la punctul de lucru, condamnații erau mai mult morți. În scurta pauză de masă preferau somnul fără să simtă ploaia care de multe ori cădea pe ei.

Omul e cel mai rezistent animal

După 5 ani de captivitate presărată cu anchete care desființau orice notiune de demnitate umană, dl Nicolae Mailat este eliberat la 4 iulie 1954 „a doua oară născut”. Zguduit și traumatizat va ascunde întotdeauna faptul că a fost pe front: de teama altor 5 ani de puscărie. Tot timpul a trăit cu frica în sin: se simtea urmărit. Aștepta mereu securistii să-î bată în usă și să-l aresteze iar.

Astăzi la 73 de ani, membru al Asociației Fostilor Deținuți Politici din România, consideră că bătrîni și veterani nu mai au forță fizică de a mai juca vreun rol. Se consideră un om uzat care nu mai poate fi de folos decît prin blide. Obisnuiește să spună: „Mai am o singură speranță: totul e fără scăpare”. Si cînd se desparte de prieteni mai are o vorbă: „La revedere și să ne sîcîriem!”

RADU POPA

Cum ne fură
RATB-ul

La această întrebare pe care ne-am pus-o și noi în urmă cu cîteva zile răspunsul e unul singur: RATB-ul ne fură pe față, fără rusine și fără să-și facă probleme! Mai concret RATB, după majorarea prețurilor în transportul în comun de la începutul lunii iunie, transformă peste noapte liniile de autobuze 149 și 350 în „linii speciale” 449 și 450 și pentru care nu mai acceptă abonamentele generale pe toate liniile de 500 lei care au fost vîndute înaintea acestei decizii. Pentru aceste două „linii speciale” pe care, între noi fie vorba, circula cele mai proaste mașini din dotarea Regiei de transport bucurestene, deci, pentru aceste două linii se pretinde alt abonament de 500 lei. Alți bani, altă „distracție”!

Da, ati citit bine și sperăm ca rîndurile respective din revista noastră să le citească și cineva din conducerea RATB. Poate așa își fac curaj să circule și domniile lor pe cele două „linii speciale” și să mai dea alte „decizii speciale”, de buzunarul cetățeanului!

A. ȘT. ALEXANDRESCU

RADU POPA

Braşov, 29 iunie 1992

THOMAS KLEININGER

Poate n-am fost atent la începutul emisiunii **Convorbiri de dimineaţă** din 28 iunie, desfăşurate pe parcursul unei jumătăţi de oră, între o transmisiune de la Braşov a concertului vesnic tinărului „Madrigal” şi un Dallas tot mai penibil; dar, după modesta mea părere, invitatului Televiziunii nu i s-a spus numele.

O simplă scăpare? Ceva deliberat?

În orice caz, ar fi trebuit să fie ştiut de cît mai mulţi acest cântăreţ încă tinăr care, timp de 30 de minute, pentru cine e în stare şi vrea să priceapă, a rostit lucruri cu miez despre cultura română, despre situaţia socială şi politică în care ne aflăm.

Fără să pozeze în atâteştiutor; fără nici un moment de ingimfare.

Orice frază de-a sa a avut o perfectă acoperire într-un gînd profund.

Nu ne-a descurajat nici o clipă creionind tablouri sumbre; nu ne-a mingaiat orgoliul, aşa cum fac alţii care doresc să credem că fără români planeta s-ar fi prăpădit demult.

Ne-a vorbit fără emfază, fără a dori să ne convingă neapărat de adevărurile sale, cu totul diferit de modul în care procedau şi procedează propagandiştii în căutare de prozele.

Un intelectual cum, din fericire încă mai avem şi care face cinste ţării.

A, da... Era eu însumi să închei înainte de a-i scrie cu tot respectul numele: Thomas Kleininger.

GEORGE ARION

ZONA DE TANDRETE

CĂRȚI PENTRU BIBLIOTECĂ

IARNA DECANULUI

Astfel se intitulează una dintre cele mai reuşite scrieri despre perioada dictaturii lui Ceauşescu. Prozatorul american (n. 1915) a fost prezent în România imediat după cutremurul din 1977. În traducerea Antoanei Ralian apare la Editura „Emit Comentator”. Regia Autonomă a Imprimeriilor (1992), romanul „Iarna decanului”. Desprindem două referiri critice. Prima aparută în „Times Literary Magazine”: „...un roman politic de talie internaţională, interzis în ţările comuniste, iar autorul său, laureat al Premiului Nobel (— anul 1976 — n.n.), trecut în rîndul marilor proscrisi alături de Pasternak şi Soljeniţin”. A doua referire este, în fapt, o notă informativă, semnată de băieţii cu ochii roşii: „...un roman duşmănos la adresa organelor ţării noastre. După o vizită în România, scriitorul american a minjit în mod duşmănos chipul luminos al epocii noastre, figura conducătorului jubit, a tovarăşilor ofiţeri. În plus, vorbeşte despre sex, droguri şi criminalitate la Chicago în nişte scene de groază care nu trebuie citite de harnicul nostru popor, constructor al socialismului...”. Harnicul nostru popor trebuie să ştie însă că referirile sînt la adresa Spitalului „ELIAS” în principal spitalul nomenclaturii din Capitală. Conducător de securişti şi activişti.

DORIN SALAJAN

CERBUL DE AUR, DUPĂ AL 12-LEA CEAS

La ora la care scriu aceste rânduri, mulţi dintre dumneavoastră dorm liniştiţi. E luni, spre dimineaţă, după o seară lungă pentru telespectatori — ultima a „Cerbului de aur” — şi încă o noapte albă pentru realizatori. Festivalul s-a încheiat pentru dumneavoastră odată cu recitalul superstarului Patricia Kaas, dar pentru cei de la Braşov, el a continuat. Cîteva ceasuri... Suficient pentru a bucura multe suflete. Televiziunea Română — Firma „Festival Show SRL” a figurat, după toate constatările, doar cu numele —, Televiziunea Română aşadar, a oferit în holul hotelului Aro o nouă surpriză: pe lângă diplomele de participare la festival, cîteva premii speciale unor concurenţi. Tinărul Shane din Irlanda a primit un tort absolut uriaş, iar braşovenilor — al căror merit este incalculabil, li s-a mulţumit încă o dată. Domnul inginer Tiberiu Cirstea, directorul de la „Instant-Metal — Beton”, fără de care, absolut sigur festivalul nu ar mai fi existat, şi-a primit diploma cu acelaşi zîmbet liniştit cu care a montat tot ceea ce părea atât de incredibil pe ecranele dumneavoastră. Asupra preţului plătit de dumneavoastră în aceste zile — un accident vascular — vă voi relata, poate, în numărul următor. Acum, în ultima noapte a festivalului, să păstrăm doar cele bune. Şi bună a fost — după reacţia invitaţilor — ideea unor premii ale presei.

Scopul iniţial a fost publicarea în Revista „Flacăra” a unui top al ziariştilor acreditaţi la festival. Colegii — în număr mare şi din toată ţara — au acceptat propunerea din prima clipă. Numai că, în ultima clipă cu cîteva ceasuri înaintea

decernării premiilor de către Juriul internaţional al festivalului, spiritele s-au aprins şi în sala de conferinţe a hotelului Aro s-au născut „PREMIILE PRESEI”:

1. Premiul special al presei, — Doina şi Ion Aldea Teodorovici — Republica Moldova. Premiul sponsorizat de revista „ECRAN MAGAZIN”.

Ovidjus Wyshniausks — Lituania

Premiul oferit de „Gazeta de Transilvania”

2. Pentru tulburătorul mesaj artistic, pentru polivalenţa talentului unei mari prietene a României, Agenţia de presă INTERPRESS a oferit un premiu interpretului Mamiko Aso din Japonia.

3. Premiul de popularitate, acordat lui Tony Putrino din Australia, a fost sponsorizat de Revista „Sport-Start”

4. Premiul „Tîndărică”, pentru cel mai simpatizat concurent de către ziarişti i-a revenit... fi-reşte, lui Ovidiu Lipan (Germania). Sponsor „Pop Rock and Show”

5. Miss „Festival” a fost aleasă Miisa —, din Finlanda, sponsorul său numindu-se Radio-contact.

6. Ivo Franklin a fost remarcat pentru cea mai bună adaptare a cîntecelor lui Cornel Fugaru, de către „Curierul Naţional”

7. Premiul Televiziunii din Braşov, a fost acordat cîntăreţei Aija Koriseva din Finlanda.

8. Revista „Flacăra” a acordat un premiu pentru cea mai fascinantă prezenţă pe scena Festivalului „Cercul de aur”: Ricky Dandel.

Nu ştim care este opinia dumneavoastră, dar după premiere — surpriză şi bucurie pentru concurenţi — domnul Ann Lennon, directorul Festivalului „Căran” din Irlanda, membru al ju-

riului de la Braşov, mi-a declarat: „O idee excelentă! Pre-

dumneavoastră a făcut apreciat se poate de juste. O.K.” Sp-

răm să fiţi de aceeaşi părere

A mai menţiona la ora aceea, cînd toată lumea ştie, o-

ţiunile Juriului internaţional Festivalului „Cercul de aur

pare o treabă inutilă. Păr-

rea doamnei Maiza Costach-

de la Radio — pe care am inte-

vievat-o cînd încă nu se ş-

cui va reveni trofeul, dar se st-

biliseră Premiile presei, mi-

pare mai demnă de reţinu-

„Fără să vreau să fac vre-

comparaţie cu cele aproape 11

de festivaluri pe care le-a-

văzut, cred că a fost un festiv-

de ţinută. Se simte că a fa-

făcut cu pasiune, cu drag-

cu emoţie şi se simte, în ace-

timp, o mare calitate a româ-

lor, care este talentul. În ce-

ce priveşte calitatea concure-

ţilor, este ca aceea a vinulu-

într-un an e mai bună, în alt-

mai proastă. Acum cred că n-

velul a fost foarte interesan-

Am găsit cel puţin 6-7 talent-

ceea ce e mult pentru un co-

curs de interpreţi. Am avut

teva şocuri emoţionale în ce-

ce-i priveşte. Este evident

numărul de premii este pro-

mic. Eu aş fi acordat şi un pr-

miu de popularitate, aş fi-

o „Miss” Festival, aş mai fi-

o serie de alte premii, dar e-

nu există acum”.

Poate la anul! Cred, la

ceastă oră, că avem toate

gumentele să sperăm în

bine şi să le mulţumim frun-

şilor nebuni ai Televiziunii.

LIANA MOLNAR TATOS

Teatru

Jaguar Party la „Urmuz”

Teatrul „Urmuz”, înfiinţat în ideea valorificării noilor piese româneşti, a trecut şi trece prin momente grele. S-a vorbit de incendenţă, a fost ameninţat cu desfiinţarea. Recentă sa montare — a doua de la apariţie — JAGUAR PARTY de Dinu Grigorescu, s-ar putea să schimbe lucrurile, să pună multă jume pe gînduri. În orice caz, ceva s-a întimplat în seara premierei. Cîteva opinii, culese după spectacol, vă vor da, vrem să sperăm, o imagine mai completă a ceea ce s-a petrecut.

LUDOVIC SPIESS,
ministrul culturii:

„Asta aşteptăm
de la teatru”

E o pornire... nu ştiu cum se va finaliza. Ce vedem pe sce-

nă? Vedem viaţa, comentariile de zi cu zi, dialogul de pe stradă, din birouri, la telefon. E o încercare. Sigur, azi spectatorii sînt măcinaţi de multe probleme şi eu cred că acum, mai mult ca oricînd, trebuie să promovăm marele adevăr, ca şi marea valoare. Asta aşteptăm noi de la teatru astăzi.

NATALIA STANCU,
critic:

„Sînt pusă
pe gînduri”

Observaţia dramaturgului coincide cu zvonul, cu ce vorbesc oamenii în legătură cu ceea ce se întimplă şi aproape nu-ţi vine să crezi că e adevărat. Ori imaginaţia creatorului a luat-o înaintea realităţii, ori ea exprimă exact măsura anomaliei morale în care trăim. Sînt pusă pe gînduri de ele-

mente pe care le-a selectat dramaturgul sub semnul unei comedii satirice. Semnalul de alarmă pe care-l trage artistul este mult mai important în momentul acesta decît analiza calităţilor de construcţie, de configurare a personajelor.

Prof. ION MĂNZATU:

„Ne regăsim, noi
cei de după '89”

E o noutate, cu atît mai mult cu cît cred că definirea unei linii programatice a dramaturgiei româneşti se impune. Domeniul economic şi social preocupă pe toată lumea. Interesant este că ne regăsim, noi cei de după '89. Pot să spun că sînt momente în care şi eu mî pun

aceste întrebări, în legătură cu felul în care am trăit aceşti doi ani şi jumătate, mă întreb cum vom trăi mai departe. Probabil că autorul cunoaşte foarte bine fenomenul social şi uman, caracterelor fiind bine conturate. În acelaşi timp, se regăseşte şi acea extraordinară trăsătură a poporului nostru, a românilor, de a rîde de propria noastră nenorocire.

ALEXIA VISARION,
regizor:

„Şacalizarea
lumii dă năvală”

Cred că teatrul este un lucru foarte greu, atît de dificil încît ai senzaţia că nu ştii nimic şi n-ai făcut nimic. Legat de

acest spectacol, am senzaţia unor piese care pune în discuţie un lucru foarte serios: şacalizarea lumii, care dă năvală peste noi făcîndu-ne ca, la un moment dat, să ajungem să ne amuzăm de propriul nostru umor negru. Cred că spectacolul regizorului Mircea Marin adoptă o anumită cheie, iar în textul lui Dinu Grigorescu sînt valenţe multiple. Cheia lui Mircea Marin referă la un aspect moralizat. Probabil că spectacolul rulat public, ar putea să crească să capete o anumită expresivitate care-i lipseşte încă. De ceea ce m-a interesat pe mine şi cred că e important de ad-

În scenă se referă la acest aşteptat misterificat al... misterificării. E vorba despre o lume, lumina noastră, care se acuză în tirade se mistifică şi acceptă adevăr utilitar, adevărul pe venirea. E un adevăr, din punct de vedere

LIANA TATOS

Un Sherlock Holmes constănțean se destăinuie

După ce am auzit pe ici pe colo despre existența unor asociații detectiviste, am luat urma uneia dintre ele cu gândul de a afla câteva istorioare palpitante. După ce parcurgi o bună bucată de drum de-a lungul cheiului Dimboviței, însoțit fiind pe partea stângă de imaginea dezolantă a blocurilor neterminate, cam în zona podului Mărășești, dai peste sediul „Societății detectivilor particulari din România”. Deoarece marele patron lipsea în acel moment, l-am abordat pe dl. Florentin Szturzen, director al filialei din Constanța, aflat cu treburi la București.

— Ce meserie ați avut și ce v-a determinat să vă reorientați spre această profesie neobișnuită?

— Într-adevăr este neobișnuită. Așa am privit-o și eu la începuturi. De meserie sunt inginer de mecanică fină. Am lucrat în domeniul cercetării științifice. De la cercetarea științifică am trecut tot la un fel de „cercetare”, destul de necesară actualului mers din economia noastră. Activitatea a demarat prin supraveghere comună cu patrulare, în cadrul societăților comerciale, totul în scopul stopării furturilor, pagubelor, care se pare că au crescut în intensitate imediat după '89. Sper să dobândim tot mai multă credibilitate în viitor.

— Am impresia că nu prea seamănă activitatea pe care o desfășurați acum cu ceea ce se poate citi prin romane.

— Parțial vă dau dreptate. Sintem la început de drum. Majoritatea așteaptă de la un detectiv să alege cu 100 km/oră, să tragă zece gloanțe pe secundă, să rezolve cazuri mai mult decât extravagante. Nu, nu este cazul, deocamdată, la noi în oraș de așa ceva. Subliniez, deocamdată.

— Câți membri are filiala de la Constanța?

— Filiala de la Constanța are în momentul de față cam 120 de membri. Am pornit de la 13 persoane și s-a dovedit că n-a fost un număr cu ghinion pentru noi.

tru noi. Ne desfășurăm activitatea în tot județul. De la Techirghiol până la Cernavodă.

— Care sînt criteriile de recrutare a ucenicilor-detectivi?

— Avem niște criterii de bază. Candidatul trebuie să aibă cel puțin liceul absolvit, să fi practicat un sport, de preferință un sport de forță, să aibă armata făcută, să cunoască o limbă străină, iar cazierul său să fie imaculat. Îndeplinind aceste condiții, este supus unui test psihologic. Este important să se rețină faptul că persoana care se angajează la noi trebuie să simtă o chemare pentru această meserie — să nu apeleze la ea ca la o ultimă soluție.

— Care este calitatea de bază a unui bun detectiv?

— Cîntea, în primul rînd. Apoi flerul.

— Toate cărțile polițiste, filmele respectă cu rigurozitate anumite tipare. Se știe de la bun început că există o perpetuă incompatibilitate între detectiv și poliție. Cum se prezintă situația în cazul dvs.?

— După ce am pornit activitatea noastră, am apelat la colaborarea cu organele de poliție. În Constanța am găsit înțelegere. Ne-am vizitat reciproc. Sincer să fiu, este necesară această colaborare.

— Totuși, nu ați avut cazuri în care cei care v-au angajat

vă solicită să nu destăinuiți poliției problema pe care urmează să o investigați?

— Nu. Deocamdată n-a fost cazul.

— Ați urmărit vreun soț sau vreo soție infidelă?

— Foarte rar. De fapt, ca o caracteristică generală a societății noastre, pot să vă spun că nu ne ocupăm de lucruri, așa zice, mărunte.

— Printre colegii dvs. se numără și foști angajați ai Securității?

— Nu. Nu avem așa ceva.

— Aveți dreptul la portarmă?

— Cîțiva dintre angajații mei au dobîndit permis de portarmă. Eu personal mă conduc după exemplul celui mai mare detectiv din lume, un belgian, care în 48 de ani de activitate, n-a tras nici un glonte.

— Ce onorariu solicitați?

— Depinde de situațiile cu care sîntem confrunțați.

— La Constanța sînteți singurii?

— Mai sînt vreo 6—7 societăți în tot județul. Mă refer doar la acelea care se respectă, nu la cele care ne imită.

— Caracterizați succint activitatea pe care o desfășurați.

— Servicii prompte, discrete și eficiente.

— Mai pot fi ele discrete dacă apelați la concursul poliției?

— Atunci cînd cazul se caracterizează printr-o sensibilitate deosebită, discreția este totală.

— Unde vor putea să vă găsească cei care aspiră să devină eroi de serieale?

— Adresa noastră este: Aleea Albăstrelelor nr. 10, telefon 91/681300.

ELENA GRECESCU

MEGAMIX

Piele neagră

● „Căci tot ce trăiește este sfînt, viața se bucură de viață. Iar sufletul dulcilor plăceri nu poate fi niciodată murdărit”. (Blake). Cu acest motto s-a deschis anul acesta festivalul artiștorilor contemporani de la Glastonbury (26—27—28 jun.). Printre invitați s-au numărat: Lou Reed, Shakespeare's Sisters, Maxi Priest, Morrissey, Daisy Chainshaw, Primal Scream, Gary Clail. Au participat peste 20 de formații de jazz, s-au iucat peste 100 de piese de teatru, s-au vizionat toate filmele tari ale momentului. Totul s-a desfășurat în aer liber, pe o suprafață de gazon de 60 de acri.

● GUNS'N' ROSES pusi la zid de critici. Noul lor succes, „Knockin' On Heaven's Door” este de fapt reluarea unei piese clasice a lui Bob Dylan pe care „Guns” au asasinat-o pur și simplu. Cu toate acestea, noua versiune, extrasă de pe LP „Use Your Illusion II” urcă în topuri.

● MARILLION preiau acest stil, de a reactualiza vechi partituri și lansează discul single „Sympathy”. Este vorba de un hit obscur al anilor '70, aparținând, în varianta originală, trupei „Rare Birds”.

● Nona Gaye (17 ani), fiica celebrului Marvin Gaye, a semnat un contract cu casa de discuri „Third Stone Records” și va scoate primul ei disc în luna august. Interesant de semnalat că patronul respectivei case este Michael Douglas, cunoscutul actor și producător, fiul unei alte mari celebrități americane, Kirk Douglas.

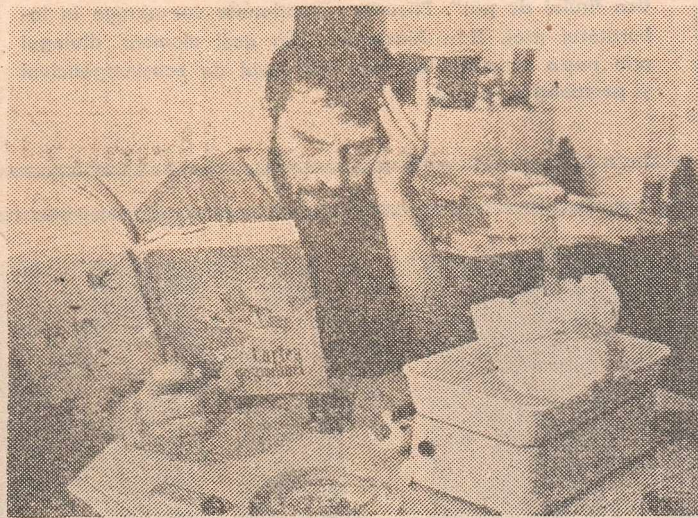
● CHIC, la al doilea succes de top anul acesta. După „Chic Mystique” apare acum „Your Love”, extras de pe albumul „Chicism”. Discul single este remixat de doi mari maestri, Boilerhouse și Frankie Knuckles.

● Debut muzical mai puțin obisnuit. Frumoasa top-model Naomi Campbell a apărut pe scena de la „City Square Night Club” din Milano în postura de solistă vocală. Conform relatărilor din publicația „Vogue”, evenimentul a avut loc cu ocazia unui party organizat de celebrul creator Gianni Versace. Totul s-a încheiat cu o fantastică paradă a modei. Ce se mai poartă acum? Pentru viața de noapte, în special discotecă, creatorii au propunerii agresive. Moda se cheamă „Urban Cowboy”, Piele neagră, supermulată și sexy. În special fuste. Dar lungi, cu despicături strategice și veriginoase. Accesorii de cowboy aurite: cataramă, centuri, toate însemnând o revoluție în modă, toate conturînd imaginea nouă a femeii de azi. Mai puțină sensibilitate și mai multă forță, fermitate și o frumusețe aproape extraterestră.

MIRCEA ZANE

GASTRONOMIE

ION HAIDUC, actor la Teatrul „Nottara”, își amintește mereu de câștigătoria unui concurs, organizat în S.U.A., avînd ca temă cea mai scurtă propoziție care să definească relațiile armonioase dintre soți. Răspunsul acestuia a fost: „Hrănește bestia”. Deoarece și zicala noastră „Dragostea trece prin stomac” sintetizează aceleași realități, binecunoscutul actor s-a gîndit că ar putea oferi un garant al concordiei familiale prezentînd următoarea rețetă:

Ciorbă de fasole

Se ia o cantitate de fasole, dublă decît normal, și se pune la fiert împreună cu o ceapă întreagă (cu toate fustele ei), 3—4 căței de usturoi, cîteva boabe de piper, două frunze de dafin. Într-un alt vas se pune la fiert afumătura (ciolanul), proces care durează pînă cînd se desprinde carnea de pe os. Cînd fasolea este fiartă, se ia jumătate din cantitatea inițială și se pune într-un vas, apoi se freacă bine cu mixerul pînă se face spumă. Se zdrobesc 5—6 căței de usturoi, se așază într-o sită de sîrmă. Peste usturoi se toarnă ulei fierbinte care se încorporează în fasolea bătută, încetul cu încetul. În această compoziție mai adăugăm sare, piper, boia și, facultativ, puțină vegetă. Pînă acum am obținut un aperitiv, care poate fi consumat (parțial) pînă ce se desăvîrșește ciorba. Fasolea care a rămas, împreună cu zeama de la afumătură și cu carnea dezosată se mai fierbe cam cinci minute. În timp ce fierbe, luăm 5—6 linguri din compoziția preparată anterior și le amestecăm în ciorbă. După ce se oprește focul se mai pun în ciorbă tot felul de frunze tocate, pătrunjel, mărar, leuștean, cimbru și se acoperă cratița cu un capac aproximativ cinci minute, după care se poate trece la fapte.

UN GURMET

GRAFOLOGIA

la dispoziția dumneavoastră

Unele elemente de grafologie au fost oferite cititorilor noștri în nr. 11 al FLACAREI, printr-un articol iscălit GRAPHOS. Din textul respectiv a reieșit limpede, credem, că grafologia, pe lingă doza de interes în sine (cine nu vrea să-și privească, fie și pe furis, chipul într-un fel de oglindă fermecată, în care să vadă și acele trăsături care-l erau pînă acum necunoscute?), are și o deosebită importanță practică, mai ales în ceea ce-i privește pe tiperi, pentru orientarea lor profesională și de viață. În sensul celor cuprinse în articolul menționat, revista noastră va acorda cititorilor ei, gratuit, consultații grafologice. Cine dorește să beneficieze de aceste servicii va trimite redacției un text scris de mînă, de 8-10 rînduri, împreună cu 4 (patru) taloane de participare (dintre care unul va fi completat cu datele cerute). Plicurile vor fi expediate pe adresa revistei FLACARA: București, sect. 1, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341. Totodată, pe plic se va face mențiunea: „Pentru rubrica de GRAFOLOGIE”. Răspunsurile vor fi date în ordinea sosirii solicitărilor. Așadar, grafologia la dispoziția dumneavoastră. Vă așteptăm.

GRAPHOS

GRAFOLOGIE

TALON DE PARTICIPARE

Numele și prenumele

Sexul

Data nașterii

GRAPHOS

ANALIZĂ SINERGETICĂ asupra eșantionului de păr FIȘĂ DE ÎNSCRIERE PRELIMINARĂ

Numele și prenumele Data nașterii
Localitatea Județul

A fost trimis anterior TALON DE PARTICIPARE

- și s-a înregistrat sub nr. ☐
— nu s-a comunicat încă ☐

Nu s-a mai trimis alt talon ☐

Solicităm un formular de înscriere pentru ANALIZĂ SINERGETICĂ, menționând:

diagnosticul
simptomele

Ne interesează:

- Elemente și compuși chimici: ☐ , din care:
 - constituente ale organismului (inclusiv vitamine) ☐
 - neconstituente ale organismului (și localizare) ☐
- Analiza sistemului/ aparatului/ organului
- Infestare cu giardia (existență, localizare și tratamentul compatibil) ☐
- Raza de sensibilitate a biocurenților ☐
- Argila benefică ☐
- Culoarea benefică ☐
- Recomandări (regim alimentar și tratamente) ☐

Anexăm prezentei un plic timbrat, completat cu adresa pentru răspuns pe numele Localitatea Județul (a se trece și codul poștal).

NOTĂ: 1. Notați cu semnul x în căsuțele care conțin răspunsul afirmativ; 2. În cadrul analizei, indicele de sănătate și poziția patului sînt oferite gratuit; 3. Solicitări la pct. 2 și 7 necesită obligatoriu analiza (prealabilă) a celor prevăzute la pct. 1.

DIAGNOSTIC PRIN FIRUL DE PĂR

Printr-o tehnică de ultimă oră, folosită cu enorm succes în mai multe țări din Europa, analiza firului de păr poate conduce la obținerea unor date extrem de prețioase privind starea de sănătate a organismului. Metoda permite depistarea unor boli latente (imposibil de diagnosticat prin procedee obișnuite), precum și cauza ascunsă a unor maladii declarate. În România, tehnica este aplicată în premieră națională de un colectiv de specialiști, condus de prof. univ. dr. Dan Alexandru. Cei care doresc să obțină o asemenea analiză sînt invitați să completeze formularul alăturat. Se atașează un eșantion de păr (o suviță subțire) și un plic timbrat cu adresa expeditorului. Anvelopa va fi adresată revistei „Flacăra”, cu mențiunea „Pentru sinergetica firului de păr”. Plicurile recepționate vor ajunge în laboratorul prof. Dan Alexandru. Din acel moment, dialogul prin poștă va avea loc între colectivul de ecosinergeticieni și persoana în cauză.

Întrebarea din titlul nostru ne-a fost adresată de un număr foarte mare de cititori, cu deosebire de cei care au cumpărat suplimentul nostru „Sănătatea sosește din cosmos” (și care mai poate fi procurat de la sediul redacției). În cuprinsul lui, autorul „Cojoterapie” a prezentat în detaliu modul de confecționare a captatoarelor de energie pentru tratamente la domiciliu.

— Am sperat ne mărturisește colaboratorul nostru, că voi putea începe în scurtă vreme tratamentele. După apariția su-

CE MAI FACE INGINERUL CONSTANTIN COJOCARU

plimentului, mi-au solicitat serviciile peste o mie de virtuali pacienți. Dar pentru așa ceva am nevoie de un spațiu adecvat condițiilor de mediu. În acest scop am proiectat construcția unei clădiri din lemn în comuna Tarcău din județul Neamț, unde spațiul ambiental este favorabil fluxurilor energetice. Dar m-am izbit, ca de atâtea ori, de fiorosul aparat birocratic al României, de lipsa de solitudine a organelor locale. Atunci, ca să nu stau degeaba, am constituit un prim lot de bolnavi pe care i-am anunțat telefonic să se prezinte la sedintele de bioenergoterapie. Din 20 persoane au răspuns apelului numai două. Oameni ce m-au asigurat că au urgentă nevoie de ajutorul meu, precum Dumitru Despa (reumatism), Dinu Iordan (sinuzită), Popa Elena (migrenă), Cecilia Teodora (spondiloză) etc. m-au făcut, să-i aștept de pomană.

— De ce nu încercați să deschideți un centru experimental la București?

— Unde? Ar trebui să te mai multe clădiri pentru a găsi locul potrivit. Trebuie să mizez pe un perimetru de energii neconvenționale constante, li de imixtiuni telurice, ene parazitare. Cine-mi permite asemenea test, sau cine pune la dispoziție spațiul responsabil?

— Poate municipalitatea.
— Ar fi singura soluție. Dar mai marii Capitalei se vor vedea sensibili la spovedirea mea amară, am putea ajunge un dialog constructiv. E vorba de sănătate. În cele două experimente, desfășurate la diul revistei „Flacăra”, produsul de vindecări a fost semnificativ.

— Unde vă pot găsi cei interesați?

— În comuna Tarcău, județul Neamț, la numărul 17. Mă refer la cei ce doresc să-mi dea sfat, să-mi propună o soluție sau chiar să mă ajute cu materiale la finalizarea construcției. Eu am ajuns la capătul puterilor. (L. T.).

Fenomenala prezicătoare Vanga

Lângă satul bulgăresc Propecece se află un mic cătun Rupite, unde Vanga prezicătoarea primește aproape o sută de mii de persoane anual, pentru a fi consultată în cele mai variate probleme. Despre puterile ei miraculoase, cu cîteva ani în urmă, a apărut un articol scris de Dimitri Dimov, într-o revistă sovietică. Astfel Vanga a devenit cunoscută și vizitată chiar de oameni de știință, printre care doctorul Robert Mann, de la „University of Florida”, ce a rămas uimit de puterile miraculoase ale oarbei. În urma interogării a peste o mie de persoane, care au apelat la Vanga, doctorul Georgi Lazarov, profesor la „Institutul de sugestologie și parapsihologie” din cadrul Universității din Sofia, a constatat că peste 80 la sută din preziceri s-au adevărat. Ea a prezis desfășurarea multor evenimente politice, printre care și terminarea celui de-al doilea război mondial și ocuparea Cehoslovaciei în 1968. În 1948 a afirmat că în Balcani va veni ziua cînd capitalele București, Sofia, Ankara, Atena și Belgrad își vor da mina, realizînd o prietenie trainică. La un moment dat începuse să fie consultată și de fostul lider sovietic Leonid Brejnev. În articolul său Dimitri Dimov arată că a întrebato pe prezicătoare ce s-a întîmplat cu bunicul lui, dispărut pe front în 1942. „Nu văd nici un mormînt. Trupul

este împrăștiat în cele patru vînturi” — a răspuns Vanga. Cînd a revenit la Moscova, o rudă i-a comunicat că a primit o scrisoare de la un fost ostaș, care a luptat în aceeași unitate cu bunicul, în care îi mărturisește că acesta murise zdrobit de un tanc, care i-a sfîrtecat trupul. UNESCO prin editura „Impact” a editat o carte referitoare la fenomenul de parapsihologie, în care, ultimul capitol, este intitulat „Vanga Dimitrova — oracolul bulgar”. În anul 1989 în Bulgaria a apărut cartea „Vanga” scrisă de Krasimira Stoicnova, în care se descrie pe larg acest caz fenomenal. Cea mai uluitoare manifestare a „fenomenului Vanga” este capacitatea ei de a stabili legături cu rudele, prietenii și cunoscuții decedați, al celui ce o vizitează.

„Corpul putrezește dar ceva din el se dezvoltă, pentru a atinge o stare superioară. Moartea este un sfîrșit fizic, dar personalitatea se păstrează și după acest moment inevitabil. În clipa în care cineva se așază lângă mine, morții din familie se strîng în jurul său. Ei îmi pun și îmi răspund la întrebări, iar eu comunic cele auzite de la ei” — precizează Vanga. Intr-o zi a venit o femeie necunoscută să o consulte. Imediat, prezicătoarea i-a spus că mama vizitatoarei, decedată de mulți ani, are un semn pe pictorul drept, ca urmare a unui accident și că

fiul ei, respectiv fratele, ar fi murit la creier și va muri curînd. Uimită femeia a înbat-o cum de a aflat toate acestea. „Simplu — a răspuns Vanga — mama decedată ridicat puțin rochia și m-a arătat semnul de pe picioru și mi-a comunicat ce i se întîmpla fiului ei”.

Vanga mai indică unde po găsiti persoanele dispărute furate, locul unde ascund criminalii nedescoperite de Poliție, stabilește natura bolii și prescrie tratamente turistice, vindecînd bolnavii pentru care medicina clasică devenit neputincioasă, precizează trecutul și prezice viitorul. După spusele ei și flo fi vorbesc. De mai multe s-a încercat înregistrarea bandă de magnetofon a ce spuse de Vanga. Dar niciod nu s-a reușit acest lucru. banda era goală, ori pe ea afla muzică, deși în timp vorbirilor orice sursă de sunet era oprită. Părinții u copil înecat au venit să o trebe unde să-i caute corpul pentru că toate încercările au fost fără rezultat. „Îi găsi sub rădăcina unui p alflat în apă” a precizat Vanga, indicînd cu exactitate locul. După ea OZN-urile există. „vin dintr-o planetă num Vamfin, aflată „la un zbor 18 ani de Pămînt”.

AUREL DIANU

Nu dispunem de o fotografie de la Deva. Vă prezentăm însă un moment din ūita exercițiilor de relaxare prezentate de dr. Fries, la București.

UN BIOTERAPEUT AUSTRIAC VINDECĂ PE LOC STĂRILE DE DISCONFORT ALE GIMNASTELOR NOASTRE

Vienzul dr. Alexander Fries Tersch este o personalitate marcantă a terapiei neconvenționale europene. Conceptul său de relaxare, prin metode de bioterapie, este cunoscut publicului din România ca urmare a conferințelor și exercițiilor prezentate în mai multe orașe din țară. Amănunte în interviul acordat în exclusivitate revistei noastre (Flacăra nr. 21 din 27 mai).

Ultimul turneu s-a încheiat printr-un popas la Deva, unde domnul Fries a fost și invitatul cunoscutului școlii de gimnastică și atletism. Prietenos, amabil, plin de solitudine, oaspetele austriac a zăbovit aici mai multe zile pentru a urmări antrenamentele tinerelor gimnaste. Prin mijlocirea directorului Mihai Bănulescu și a antrenorului Nicolae Belu, domnul Fries a aflat amănunte în legătură cu starea de sănătate a

fetelor ce alcătuiesc lotul național olimpic. Cîteva din acestea acuzau, la data respectivă, microtraumatisme extrem de stînjenitoare în activitatea de pregătire fizică. Specialistul austriac s-a oferit ajutorul, propunînd procedee de rezolvare operativă a traumatismelor și metode de relaxare. Surpriza a fost pe măsura rezultatelor dobîndite. Mirela Pașca și Lavinia Miloșovici, cele două stele de mărimea întîi ale lotului național, au fost și primele paciente ale terapeutului vienez. Prin procedee adaptate fiecăruia caz în parte, s-au produs în numai cîteva minute, efecte miraculoase. Astfel, Mirela a fost vindecată de o veche durere la mîna dreaptă (ce-l cauza o flexibilitate redusă), afecțiune cronicizată în pofida tratamentelor clasice. În dialogul cu Lavinia, intervenția a dus la rezolvarea unui blocaj la ni-

velul genunchilor, ce împiedica întinderea normală a picioarelor.

Demonstrațiile au fost publice. Conducerea școlii i-a cerut domnului Alexander Fries să rămînă cîteva zile la Deva, răsîmp pe care musafirul folosit continuînd dialogul repetitiv cu toate gimnastele tului național. Și din nou surprize de proporții! Exerciții de relaxare s-au dovedit nefice, determinînd vindecarea sau ameliorarea stărilor de disconfort psiho-somatice.

Colaborarea s-a terminat printr-o emoționantă despărțire peronul gării din Deva. Înainte de a pleca pe litoral pentru o minivacanță, tineretele gimnaste și-au îmbrățișat binele cătorul. Se schitează și perspectivele unei colaborări de durată cu specialistul vienez.

D.A.

CURIER JURIDIC

AURELIA ILIUȚĂ, sat Frăsinet, jud. Teleorman :

a) Dacă certificatul de naștere nu conține și numele tatălui, se prezumă că acesta era necunoscut la data nașterii copilului.

b) Ca atare, dv. vă lipsește actul care să facă dovada legăturii dintre copilul dv. și persoana despre care pretindeți a fi tatăl acestuia. În lipsa sa, nu puteți pune problema moștenirii bunurilor tatălui, de către copil.

c) De asemenea, fără acest act, copilul nu poate moșteni potrivit Legii nr. 18/1991 pământul adus de tatăl său în cooperativă.

d) Nu se poate pune această problemă și pentru dv., fiindcă în calitate de soție supraviețuitoare, aveți dreptul la moștenirea soțului.

e) Deci, chiar dacă ați fost acționată în judecată, dreptul dv. de proprietate asupra pământului va fi menținut. Cel al copilului nu are temei legal și probabil nu va fi recunoscut. Dar soluția definitivă o va da numai instanța de judecată.

f) Vă plingeti că în cadrul procesului s-au acordat mai multe termene de judecată. Ele au fost necesare și sînt prevăzute de procedura civilă.

g) Dar intrucit problema dv. e complexă, nu vă putem lămuri aici toate detaliile care vă interesează. E necesar să apelați la serviciile unui avocat.

CORNELIU OLTEANU

Domnule director,

Mă numesc SILVIA VLADUTU, din orașul Novaci, str. Parângului, nr. 58, jud. Gorj, născută Iovitu, în Drobeta Turnu-Severin, jud. Mehedinți, și prin prezenta vă relatez următoarele, cu rugămintea de-a mă ajuta.

Am în Turnu Severin, în cimitirul ortodox, un loc de veci de trei persoane, din anul 1928, cînd a decedat bunica mea, Roman Maria. Acest loc a fost îngrădit și s-a ridicat o cruce de marmură în anul 1940, de către mama mea, Iovitu Tereza Maria, decedată și ea în anul 1969 și înhumată tot aici. Pînă aici totul e bine, însă în ziua de 17.04.1991 am fost chemată urgent de un nepot care locuiește în Severin care mi-a comunicat că s-a crucea de marmură, ridicată acum 51 de ani, lucru incredibil, dar adevărat. M-am dus urgent la Tr. Severin și luînd legătura cu administratorul cimitirului mi se spune că urmează să mi se vîndă și locul deoarece nu am acte. Menționez că această situație nu o știam, deoarece mama, bunicii mei sînt morți, iar în anul 1928 cînd s-a înhumat primul mort, nu știu dacă s-a dat vreun act. Pot însă să dovedesc că taxa de cimitir am achitat-o la zi.

Nepotul nostru, care are în îngrijire locul de veci, a făcut reclamație la administrația cimitirului, în numele meu, dar nu i s-a dat nici o

atenție. Am fost obligată deci să apelez la următoarele instituții: Poliția Tr. Severin, R. A. Lotus, Prefectura județului, Procuratura locală. În aceste condiții, de un an și trei luni mă lupt pentru aflarea dreptății. Vă rog să mă ajutați ca să știu și eu ce să fac.

Domnule Director, sînt o cititoare statornică a revistei „Flacăra” și am văzut cit suflul puneti în cauzele sesizate. Vă rog a mă ajuta și pe mine pentru a recupera crucea de marmură a părinților mei deoarece din mica mea pensie nu am posibilitatea să fac alta.

Stimate
dile redactor
șef Ion D. Goia,

Mă numesc FLORICA BORDEA și sînt din comuna Răcari, județul Dimbovița. Sînt soția inginerului agronom Grigore Bordea, condamnat pe nedrept la 2 ani închisoare corecțională. Despre soarta soțului meu revista dvs a scris. Vă mulțumesc din suflet pentru o primă încercare de a ne ajuta pe lângă Procuratura Generală. Din nefericire pentru familia noastră, nici după apariția articolului, nici după un dosar complet, cu date și probe exacte, n-am primit nici un semn de la procurorul general. Nici măcar un răspuns negativ, cum se expediau

Dacă ați epuizat toate posibilitățile pe care le cunoașteți în încercarea dv. de a vă rezolva problemele, mai există totuși o soluție: să chemați oamenii de la Flacăra

pe vremuri, la kilogram, cu recursurile respinse.

În articolul din „Flacăra” s-a surprins clar o nuanță. E vorba de nebunia creată cu Legea fondului funciar, dar și de faptul că mafia locală încă își întinde tentaculele peste tot. Știu că soțul meu nu făcea parte din acea comisie de „improprietărire”. Mai știu însă că era un personaj incomod pentru ei. Poate tocmai de aia l-au eliminat, ca pe o virgulă, ca pe un semn de carte. Nu s-a lăsat manevrat și antrenat în mașinăriile lor murdare! Iar ei au vrut să-i plătească o poliță și au reușit pînă la această oră. Chițulescu Alexandru, cu care a avut conflictul, este doar o unealtă de-a lor. A iscat scandalul, tocmai pentru a-i închide soțului meu gura.

M-am adresat dlui Ion Iliescu, președintele României. M-am adresat dlui Victor Surdu, președintele PDAR. Fie-mi cu iertare, pe vremea lui Ceaușescu, măcar ni se răspundea la scrisori; bine, rău, oricum! Era un semn de atenție pentru omul de rînd. Acum nici nu știți dacă scrisoarea recomandată ajunge la destinatar. Că se desfac pe drum, asta este o altă poveste! Chiar așa vrea să știu dacă scrisorile mele au ajuns la președintele țării, la procurorul general și la președintele agrarienilor. Au un birou de presă. Măcar dacă s-ar strădui să ne trimită o carte poștală. Să știm că sîntem băgați în seamă.

În numele inginerului Grigore Bordea și al meu personal vă mulțumesc, deocamdată, pentru binele pe care ni l-ați făcut. Adică, ați făcut publică o situație cit se poate de gravă, în fond. Așa cum se spunea în finele articolului, locul unui inginer agronom de valoare nu este în pușcărie, ci pe ogor. Să sperăm că măcar de data asta dl procuror general Popa Cherecheanu va auzi glasul nostru și va cerceta cu minuțiozitate dosarul penal al soțului meu.

Cu mult respect și cu deosebită considerație pentru revista pe care o conduceți în folosul și

spre binele oamenilor. Vă mulțumesc!

Florica Bordea, comuna Răcari, Județul Dimbovița

**Domnule director general
George Arion,**

Numele meu este SZILAGYI MARGIT și domiciliu în orașul Carei, str. 11 Iunie nr. 28, județul Satu Mare. Mă adres. z dvs., pentru că am constatat că revista „Flacăra” a rămas la fel de consecventă în rezolvarea problemelor oamenilor, a necazurilor lor. Tocmai aceste probleme sociale, rezolvate de revista „Flacăra”, a făcut ca publicarea să fie căutată, îndrăgită și vindeată în provincie. Iar în orașul nostru de la marginea țării, revista apare joia și se epuizează în două-trei zile. Semn că are priză la public.

Iată de ce mă adresez dvs. A intervenit o problemă de familie deosebit de delicată și am ezitat să vă scriu, tocmai din această pricină. Un ziarist de la revista „Flacăra” a fost la fața locului și i-am povestit toată drama noastră, să-i zic așa fratească. M-a îndemnat să scriu totul și să semnez și să expediez misiva pe adresa revistei. Așa am și făcut. Avocata m-a ajutat în dactilografiere și concepere. Procesul nostru civil s-a judecat la Judecătoria Carei, dar s-a tergiversat mult de tot. Pînă la urmă judecătoria a emis sentința civilă nr. 263/1992 din dosarul nr. 146/1992. Deci, cum s-ar spune în termeni juridici sîntem chiar în termen. Am pierdut la judecata de fond, tocmai pentru că nu aveam nici o experiență juridică. Nici un stat în acest domeniu nu am primit de la nimeni. Despre ce este vorba, dile director? E vorba despre o casă părintească

din comuna Craidorolt, județul Satu Mare (c.f. nr. 2235, Craidorolt, nr. top. 584/1, în cota de 10/16 părți, dobîndit prin contract autentic de către subsemnatul intimat). Aceasta fiind o donație deghizată. Primul motiv pentru care susțin că sentința Judecătoriei Carei este netemeinică și nelegală, este pentru faptul că instanța locală și-a depășit atribuțiunile și deci și obiectul dosarului! A pronunțat anularea contractului de vânzare-cumpărare, deși reclamantele nu au solicitat o asemenea anulare. Ci numai raportarea la masa succesorală a imobilului. Nu vreau să intru în toate aceste poveste neplăcută între frați, dar se pare că după revoluția din decembrie, '89 au răbufnit multe astfel de cazuri.

Se arată, de către intimatii recurenți (certati termenii specioși), că tutorele și-a încălcat toate drepturile și obligațiile prevăzute de Codul Familiei (art. 124 și 147). Ce este însă mai surprinzător? Prin decizia civilă nr. 1016/1989, Judecătoria din Carei pune sub interdicție pe mama noastră. Se invocă ideea că mama noastră suferea de o grea boală psihică. E rușinos, desigur, că noi frații am ajuns la astfel de discuții, dar asta este și nu avem ce face. În acele condițiuni, în mod firesc a fost incapabilă de autoîngrijire. Abia în atari condițiuni a necesitat punerea ei sub interdicție și numirea unui curator, tocmai pentru a se putea apăra interesele sale, dar și pentru a putea fi protejată pe ultimele luni de viață. În baza sentinței civile, nr. 1016/1989, la care am mai făcut referire, Primăria orașului Carei — Autoritatea Tutelară, numește prin decizia nr. 97/1990 pe numita Tivadar Etelka în calitate de tutore al acestei femei năpăstuite.

Fiindcă bolnava a suferit de boli grave de inimă și fiindcă, în ultima fază a vieții nu se afla în deplinătatea facultăților mintale (imi pare rău că trebuie să scriu despre propria mea mamă așa-ceva), tutorele a considerat că e în interesul bolnavei, că trebuie să încheie, tocmai în favoarea acesteia, un contract de întreținere. Un asemenea act a fost încheiat la Notariatul din Carei. În respectivul act notarial se stipulau, concret, clauzele și modalitatea de întreținere, condițiile ce trebuiau acordate bolnavei, plus cheltuielile și obligațiile de

înmormîntare. Ce s-o mai lungim. Noi, frații, eram ocupați pînă peste cap cu serviciul. În schimbul îngrijirii, curatorului i s-a promis casa de la Craidorolt.

În mod cu totul nejustificat, Judecătoria Carei anulează actul notarial și chiar contractul de vânzare-cumpărare emis în mod legal. Instanța careiană s-a bazat pe informații extraprocesuale, pronunțînd o sentință, la fond, pe netemei legal. În mod ciudat și paradoxal, nici măcar nu aceasta a fost problema ridicată de părți în procesul civil.

Tutorele a vîndut casa. Acum, moștenitorii vin și susțin că le-au fost lezate interesele. Nu s-au gîndit, pe timpul vieții mamei noastre. Nu e corect. Nu vreau să fac alte speculații juridice, pentru că nu este cazul. Dosarul civil a fost înaintat la Tribunalul județean Satu Mare. Imi pare rău că trebuie să spun, după război mulți viteji. Eu și bărbatul meu, Szilagyi Iancu, precum și curatorul Tivadar Etelka, am avut realmente grija de bătrînica... Pretențiile sînt acum mari. Prețul casei a crescut. Nu doresc decât să se facă lumină și dreptate în acest dosar civil, aflat pe rol la Tribunalul județean Satu Mare. Nu doresc ingerințe de nici un fel, ci doar respectarea adevărului și numai a adevărului.

Cu mulțumiri,
Szilagyi Margit,
oraș Carei, str. 11 Iunie nr. 28, județul Satu Mare

**O publicație
care taie
respirația
comuniștilor**

Gazeta „CARTEL” care apare în Craiova, fiindcă din anul 1991. De la bun început, prin articolele abordate de redactorii săi, gazeta s-a constituit într-o veritabilă tribună de luptă împotriva comunismului. În coloanele „Cartelului” sînt relateate fapte incredibile, dar adevărate, despre starea de lucruri negativă din sinul cercurilor diriguitorilor ale Craiovei. Acest lucru nu convine, iar amintita publicație este supusă unor critici nedrepte, chiar de către unii gazetari prin venele cărora încă mai circula diavolul comunismului.

Ion Ceaciru — Craiova

POSTA REDACȚIEI

GRIGORE MUREȘAN — Cîmpia Turzii: Am expediat scrisoarea dvs. Parlamentului României de la care am primit următorul răspuns: „Problema sesizată dvs. de către cetățeanul Mureșan Grigore din Cîmpia Turzii nu intră în atribuțiile Parlamentului României. Pentru soluționare, s-a trimis scrisoarea prin adresa noastră nr. 384/1992 la Prefectura județului Cluj pentru soluționare, fiind de competența acestuia”.

FLOAREA TĂRĂȘESCU — Petroșani, str. Aviatorilor, bl. 15 C, ap. 21, jud. Hunedoara: Vom înmîna scrisoarea dvs. doamnei Maria Vărlan. Doar dînsa este în măsură să decidă cînd va va putea primi. Răspunsul pe care îl vom avea îl vom publica în revistă.

RENATA ZAMFIR — Arad: Puteți lua legătura cu dna Desanca Nicolai telefonîndu-i la următorul număr: 966/3 24 34.

ELENA GRECESCU

RANK XEROX

REPRÉZENTANTA
PENTRU ROMANIA:
București 70749,
Str. G-ral Berthelot 27
Tel: 12 00 53
FAX: 12 00 54

UTILIZIND CONSUMABILE
RANK XEROX
PRELUNGIȚI VIAȚA APARATELOR
DUMNEAVOASTRĂ ȘI BENEFICIAȚI DE
O EXCELENȚĂ CALITATE A LUCRARILOR.

DISTRIBUTORI AUTORIZAȚI RANK XEROX:

ALFASOFT srl
Zalău
Tel: 996 / 15 881

COMPIEST ANVICO srl
Tirgu Mures
Tel: 954 / 16 644

FIBA IMPEX srl
Ploiesti
Tel: 971 / 24 717

ROM TEAM SOLUTIONS srl
Bucuresti
Tel: 13 43 73

APEL srl
Arad
Tel: 966 / 15 231

COMSER srl
Hunedoara
Tel: 957 / 12 538-132

FIBA (NORD)
Suceava
Tel: 987 / 26 996

TOP EDGE ENGINEERING srl
Craiova
Tel: 941 / 63 193

AREXIM srl
Bucuresti
Tel: 14 98 34

COMSERVICE co
Bacau
Tel: 931 / 46 642

METRONOM
Piatra Neamt
Tel: 936 / 14 570

UNIVERSAL L. D. srl
Iasi
Tel: 981 / 42 110-1209

ADYLUS srl
Bucuresti
Tel: 12 95 77

ESTICO srl
Brasov
Tel: 921 / 19 052

METPRIBOR
Oradea
Tel: prefix / 47 15 24

CLIP
Publicitate

„În România, fiscalitatea a scăzut simțitor față de anul 1989”

— La o întâlnire a întreprinzătorilor cu reprezentanți ai Ministerului Comerțului și Turismului, domeniul pe care îl coordonați era comparat cu o pădure în care nici o potecă nu prezintă siguranță. Vă propun să deveniți, pentru o zi, ghidul competent al cititorilor, revistei „Flacăra” care dorește să străbată „pădurea” fără teama de a greși.

— Trebuie să vă spun că în cadrul general al reformei care vizează trecerea la economia de piață, reforma sistemului fiscal reprezintă componenta esențială. Concluzia este bazată pe experiența tuturor țărilor avansate. Desigur, adaptarea sistemului la economia de piață nu este nici simplă și nici de scurtă durată. Putem vorbi, deja, de trei etape, net delimitate calendaristic: prima, încheindu-se la sfârșitul lui 1990, a doua la 1 ianuarie 1992, cea de-a treia, în desfășurarea, pregătind noutățile următorilor doi ani. Aș remarca, în ordinea importanței și ponderii lor, 4 categorii de impozite care reprezintă, practic, 95 la sută din resursele bugetului: impozitul pe circulația mărfurilor și accizele, impozitul pe salarii, cel pe profit și taxele vamale.

— V-aș sugera să parcurgem împreună etapele, pentru că ceea ce încurcă la ora actuală este tocmai modificarea permanentă a domeniului.

— Prima etapă, o adevărată perioadă de pionierat, a vizat, în special, revenirea la includerea impozitului în salariul individual. În ceea ce privește impozitul pe profit, s-au introdus tranșe progresive de impozit, în funcție de tranșele de venit — circa 67 de cote. În privința impozitului pe circulația mărfurilor, am introdus o scară nouă, simplificată, cu circa 20 de cote, pe grupe de produse. Desigur, această primă etapă a funcționat într-un sistem empiric, care nu ne-a mulțumit. Am continuat studiile spre conturarea

unui sistem simplu și transparent.

— Considerați că ați atins aceste deziderate în cea de-a doua etapă?

— În mare măsură, da. Am început prin modificări la impozitele de bază. Astfel, impozitul pe profit se calculează, acum, pe baza a două cote de impozitare: 30 la sută până la 1 000 000 și 40 la sută peste 1 000 000 venit), sistemul actual fiind similar cu cel aplicat în majoritatea țărilor vestice. O a doua îmbunătățire, pe care aș îndrăzni să o numesc radicală, a fost adusă în domeniul impozitului pe circulația mărfurilor, binecunoscutul ICM. Mai exact, este vorba de reducerea numărului de cote de la 20 la o simplificare, deci, atât a modului de calcul, cât și a sistemului general de urmărire și impunere.

O altă noutate în fiscalitatea românească au constituit-o accizele, acel impozit pe consum aplicat la un număr restrins de produse, care nu sînt de strictă necesitate în consumul populației.

Aș mai adăuga numai, la această a doua etapă, faptul că s-a definitivat modul de calcul al impozitului pe salariu, impozit care se recalculează permanent ori de câte ori au loc indexări ale salariilor, astfel încît fiecare cetățean salariat să primească suma aferentă fiecărei indexări ca valoare netă. Sistemul actual va rămîne în vigoare pînă la 1 ianuarie 1994.

— Iată-ne, deci, în fața etapei 1993-1994. În măsură să revoluționeze sistemul actual, această etapă este așteptată cu multă îngrijorare de către agenții economici și de către populație.

— Atît unii cît și ceilalți pot fi liniștiți. Cei supuși unei perioade foarte grele sîntem, în primul rînd, noi, specialiștii. Deși schimbările vor solicita eforturi și din partea beneficiarilor, pot să vă spun, fără nici o exagerare, că „noutățile” de care vorbim sînt în avantajul acestora.

Nicolae VĂCĂROIU, Secretar de Stat în Ministerul Finanțelor, Șeful Departamentului Impozite și Taxe

— Să le luăm pe rînd. Perioada familiarizării cu modul de calcul al ICM-ului a fost lungă și anevoioasă. Iată că peste cîteva luni, numai, acesta va fi înlocuit cu Taxa pe valoarea adăugată, TVA.

— Așa cum o arată și numele, această taxă va fi percepută numai pentru valoarea adăugată de fiecare agent comercial. Ca să fiu mai explicit, voi lua exemplul unei mașini Dacia, să zicem, în componența căreia intră o multime de piese. Pentru fiecare piesă în parte livrată de o altă întreprindere, aceea a plătit ICM. Dar a plătit ICM și producătorul de materie primă necesară fabricării piesei respective, și fabrica Dacia. Prin acest TVA, suprapunerile de genul celor arătate sînt eliminate, fiecare plătind exclusiv pentru valoarea pe care a adăugat-o produsului respectiv.

— Care vor fi cotele de calcul ale acestei taxe?

— Noi am aplicat o formulă de implementare simplificată, mergînd cu o singură cotă, dimensionată, în faza actuală, la circa 15 la sută. Trebuie să precizez că în marea majoritate a țărilor care au adoptat TVA-ul se practică un sistem de 2, 3 sau 4 cote, în funcție de structura de marfă. De exemplu, spaniolii aplică 6 la sută pentru produsele alimentare, 12 la sută pentru produsele industriale obișnuite și 36 la sută pentru cele de lux. Acest sistem face obiectul unor repetate critici în Piața Comună. Se preconizează, de altfel, trecerea tuturor la o cotă unică. În Anglia, spre exemplu, această cotă este de 17,5 la sută.

— Desigur, pentru simplificarea calculului, e preferabilă o cotă unică. Nu vi se pare, însă, mai realistă impunerea unei cote de 6 la sută pentru produse alimentare și de 36 la sută pentru produse de lux, ca la spanioli?

— Ba da, dar ceea ce am omis să vă spun este faptul că noi am adoptat ideea scutirii de la aplicarea TVA-ului asupra produselor de strictă necesitate.

— Din cîte știu, odată cu TVA-ul va intra în discuție și noul proiect de lege privind accizele.

— Într-adevăr, și noutatea constă în faptul că aceste accize se calculează, ca și taxele vamale, la intrarea în țară. Deci, pentru produsul de import se calculează valoarea în vamă, taxa vamală, accizele și asupra tuturor se aplică TVA-ul.

— Pentru produsele indigene, care este modalitatea de calculare și încasare a accizelor?

— Similară. Mai exact, pentru produsele din intern care se încadrează în categoria celor ce suportă accize, acestea se vor calcula la prima vînzare și vor fi suportate de cel care cumpără, deci de consumator. Așadar, accizele se regăsesc în preț, asupra cărui se aplică apoi celelalte taxe.

— Ați anunțat ca termen de aplicare a TVA, 1 ianuarie 1993. Este posibil? Întreb asta, cunoscînd faptul că introducerea acestei taxe a necesitat, în multe țări, mai mulți ani.

— La sfîrșitul lui iulie vom declanșa un proces de pregătire a aparatului economic de la societăți comerciale și regii. În perioada care urmează sperăm să apară pe piață, pe lângă Legea TVA — care sperăm să fie adoptată de Parlament în timp util — și instrucțiunile de aplicare, apoi un ghid și un manual TVA, întregind un tablou al modului de operare de către specialiști.

— În cadrul impozitelor ce vor suporta modificări majore se numără și impozitul pe venit, care va opera, practic, într-o formă absolut nouă la noi.

— Într-adevăr, este vorba despre impozitul pe veniturile globale ale persoanelor fizice. Un impozit deosebit de com-

plex, ce se aplică sumei rezultate din cumularea tuturor veniturilor pe care le realizează o persoană pe durata unui an, impozitare care se face, în principal, pe baza declarației individuale privind aceste venituri. Spuneam că e un sistem complex, foarte dificil de aplicat, deoarece necesită un sistem informațional deosebit, ca și specialiști bine pregătiți.

— Care va fi nivelul acestui impozit?

— Dificil de spus. E necesară o perioadă de circa un an pentru a pune la punct sistemul de calcul care să cuprindă și impozitul pe salariu, și cel pe dividende, și pe teren, practic, orice sursă de venit. Pot spune certitudine numai două lucruri: 1. Impozitul va fi progresiv. 2. O perioadă, așa cum s-a întîmplat pretutindeni, vom merge pe un sistem paralel, în prima etapă impozitul pe salariu percepuindu-se separat, și fiind apoi dedus din impozitul plătit pe veniturile globale (plătindu-se, deci, diferența).

— Ca să nu fim bombardați de scrisori, vă rog să explicați exact cum se va aplica acest nou impozit.

— El elimină, practic, în totalitate, paralelismul în impozitare. Dispar toate celelalte forme de impozite, iar la sfîrșitul anului, pe baza declarației de care vorbeam, se plătește pentru tot ce ai cîștigat. Aceasta, cu excepția perioadei de început, în care impozitul pe salarii se va plăti cum am arătat deja.

— Să amintim și celelalte noutăți, impuse și ele de noul context economic.

— Este vorba despre impozitele pe dividende și pe veniturile de active, impozite stabilite la o valoare de circa 10 la sută, adică sub nivelul minim perceput în țările cu economie de piață. Doresc să adaug că prin tot ceea ce s-a întreprins pînă acum, deși imaginea nu e percepută ca atare de către cetățeanul de rînd, la noi fiscalitatea, sub forma impozitelor raportate la produsul brut intern, a scăzut. În prezent, gradul de fiscalitate față de 1989, cînd aceasta era de circa 43 la sută, a scăzut cu peste 9 procente, ajungînd la 33,5 la sută.

— Cum nu pot să vă contrazic, nu-mi rămîne decît să vă cred și să mă bucur, împreună cu cititorii, adresîndu-vă o ultimă întrebare. Dacă ați fi pus în situația de a întocmi un ghid al întreprinzătorului, care ar fi lucrurile esențiale din domeniul impozitelor și taxelor pe care le-ați cuprinde în el?

— Sigur, un asemenea ghid poate fi util. Înainte de toate, însă, există o regulă generală, valabilă pentru toți, fără excepție: fiecare întreprinzător trebuie, obligatoriu, să aibă un jurist și un economist, ambii foarte bine pregătiți. Aceasta, pentru că și la noi, ca de altfel în toate țările lumii în care funcționează o economie de piață, fiscalitatea e deosebit de aspră sub aspectul sancțiunilor penale și materiale.

— Tot ce putem face, deci, este să așteptăm aplicarea noilor reglementări, în speranța că, într-adevăr, ne va fi mai bine, și că, în ceea ce ne privește, sancțiunile vor rămîne în domeniul teoreticului.

ROXANA PAICU
MANOLESCU

TOP COATE GOALE

TEO-BOX SRL — Str. Ștefan cel Mare nr. 1-3
orar 9,30-18, sîmbătă 9,30-13

— rișniță cafea	2 340 lei
— uscător păr	1 300 lei
— aerotermă	3 000 lei
— ștergătoare parbriz Germania	1 600 lei
— hublouri	36 500 lei

BRAVO IMPEX (fostă Materna) — Calea Văcărești nr. 242
orar 9,30-18,30, sîmbătă 9,30-13

— săpun glicerină „Le chat” 100 g	150 lei
— săpun „Fa” lichid	600 lei

COMPLEX 7 MOGHIOROS — Piața Moghioros
orar 8,30-20, sîmbătă 7-15

— frișcă praf	137 lei/plicul
— supă cremă de pasăre	78 lei/plicul
— crenvurști	743 lei/kg
— șunculiță	793 lei/kg
— Havana Club	399 lei
— biscuiți Mirela	163 lei/kg

BANCA AGRICOLĂ S.A.

FAX: 15.24.50 • TELEX: 11709 • TEL: 15.27.50, INT. 1360
STR. SMIRDAN, NR. 3, BUCUREȘTI

VINDE:

PRIN TOATE SUCURSALELE SALE

600.000 ACȚIUNI NOMINATIVE

ÎN VALOARE DE 5000 LEI FIECARE

Societate Bancară cu o vechime de peste 100 de ani și aia în dispoziție pentru a plasa în siguranță economiile dumneavoastră

Banca cu cea mai mare rețea de sucursale, filiale, agenții și reprezentanți din România

Banca cea mai solicitată de întreprinzătorii particulari, și-a sporit numărul clienților de peste 15 ori în ultimii doi ani

ACȚIUNILE VĂ CONFERĂ DREPTUL LA DIVIDENDE ȘI DREPTUL LA VOT ÎN ADUNĂRILE GENERALE ALE SOCIETĂȚII

ACȚIUNILE VOR PUTEA FI VALORIFICATE PE PIAȚA FINANCIARĂ ORICE PERSOANĂ FIZICĂ SAU JURIDICĂ DIN ȚARA SAU STRĂINĂ PUTEA DEVENI COPROPRIETAR AL BANCI AGRICOLE

Campionatul European de fotbal

La numai câteva minute după finala Danemarca-Germania, în chiar timpul festivității de premiere, un amic m-a sunat la telefon și m-a întrebat scurt: „Văzut? I-am răspuns la fel de scurt, cum că da. Și ce zici, m-a chestionat el cu un ton de om surorins, năucit, ba chiar și ușor nemulțumit. Păi, ce să zic, l-am cam fiert eu, prefăcându-mă că nu pricep ce vrea. Păi zi-mi cum de-au ajuns danezii ăștia să-i bată pe nemții, în finală? Tonul era dela iritat, de parcă s-ar fi comis cine știe ce nedreptate. Păi foarte simplu, i-am răspuns eu tărăgănat, turnînd gaz pe foc. Am făcut o oarecare pauză și am continuat: au pierdut primul meci, cu Suedia, apoi au făcut un egal cu Anglia, după care, redresîndu-se din mers, au bătut Franța, Olanda și, în finală, Germania. Lasă, dom'le, chestiile astea, că le știe oricine, mi-a tăiat amicul macaroana. Mie să-mi spui de unde pină unde danezii ăștia, că n-au fotbal nici cît să-l bagă în buzunarul de la ceas? Ba pardon, i-am răspuns eu oarecum infuriat. La Euro '84, editia fran-

ceză, ca să zic așa, au cam făcut furori. N-au ajuns decît în semifinală, dar scorurile lor

Danemarca-Germania 2-0

URMAȘII
LUI HAMLET
AU RUPT
GURA LUMII

au fost năucitoare. După numai doi ani, în Mexic, urmașii lui Hamlet alcătuiau o echipă deia extraordinară. E drept că la Euro '86 s-au cam stins, pentru ca, mai apoi, România să-i

aplice lovitura de gratie, smulgîndu-i de Ghencea calificarea pentru „mondialele” din Italia. Dar, după cum vezi, nu s-au prăbușit, ci s-au călit... Lasă-mă, dom'le, cu chestii de-astea, m-a întrerupt amicul. Eu te întreb cum naiba s-a făcut că tocmai danezii, care de fapt nu se calificaseră, că-i bătuseră iugoslavii, dar iugoslavii au fost, cum știe toată lumea, excluși, cum naiba se face că tocmai ăștia au ajuns în finală și au și cîștigat-o, tocmai în fața Germaniei, care nu este de ici-de-colea, că e ditamai campioana mondială? Iar dincolo de titluri, Germania mai are și un campionat de te sperie, pe cită vreme amărîta asta de Danemarca nu are decît o singură echipă profesionistă, pe I.F.K. Brøndby, dar nici aia sută la sută profesionistă. E normal, dom'le, să-i bată pe nemții?! Știi ce, i-am răspuns, vād că fi s-a cam căsunat pe danezi. Ei bine, află că în fotbal aproape orice e posibil. Altfel, fără chestia asta, fotbalul n-ar fi ceea ce este, adică nebunia frumoasă a acestui secol.

VICTOR NIȚĂ

Băban, eroul cupei

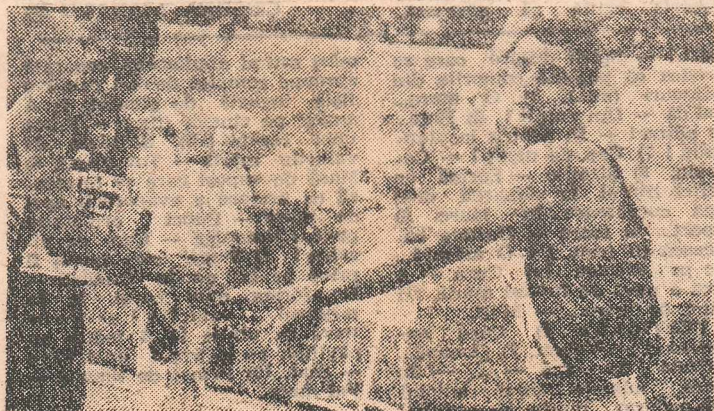
N-a lipsit mult ca în finala Cupei României să se înregistreze o surpriză de genul celei care Danemarca a eliminat Olanda în semifinalele turneului de la Euro '92. Pornită ca mare favorită, Steaua a deschis destul de repede scorul, prin Andrași, dar, după numai câteva minute, virful de atac al timișorenilor, Băban, avea să rateze o ocazie mare cît roata carului. Peste alte câteva minute, același Băban, dintr-o poziție deosebit de dificilă, reia în gol o centrare a lui Vlaicu, egalînd. Ne-am adus aminte că Steaua a ratat în meciul ei cu Germania, cel puțin 5 ocazii din poziții identice cu cea din care a înscris Băban. Pînă spre finalul reprizei, același Băban mai ratează alte 3 ocazii, în

timp ce Steaua abia dacă lega jocul la mijlocul terenului, nereîndu-și, însă, nici o situație cît de cît favorabilă. Repriza a doua a început cam în aceeași notă, cu frecatul mingii la mijlocul terenului, cu atacuri stieliste mai mult simulate, decît realmente construite, pentru ca de cealaltă parte timișorenii să atace pe spații largi, lăsate parcă la voia întîmplării. Cel ce va rata în continuare, cu o seninătate egală cu căldura sufocantă care a dominat această finală, va fi același Băban. Sigur că da, meritul său poate fi acela că s-a demarcat, că a ajuns în situația de a înscrie, dar exasperanta sa ineficiență a făcut ca ambele echipe să intre în prelungiri. Nici prelungirile n-au folosit la nimic,

deși fotbalistii au dat în clo-cot, nu alta. Au urmat loviturile de la 11 metri și, după ratarea timișoreanului Sloicov, a urmat ratarea fundașului stelist Bucur. Se părea că șansa le suride timișorenilor, care, așa cum a văzut toată lumea, au avut mai multe ocazii. Dar a venit rîndul lui Băban, campionul ratărilor din această finală, și prin ultima „reușită” (a trimis pe lingă poartă!). Politehnica Timișoara pierde ocazia de a intra în posesia trofeului. Și cam asta fuse totul. În rest, un meci anost, specific sfîrșitului de sezon, cu fotbaliști oboșiți și plictisiți, dar mai ales toropiți de arșița necrutătoare a soarelui, o arșiță care, vorba comentatorului tv, nu l-a împiedicat pe suporterii steliști să aștepte rezultatul cu... înfrigurare. Vom conchide, totuși, privind spre cupele europene, că trofeul se află pe mîini bune. (V.N.).

Cursa Munților și
Danemar-Mita

După o întrerupere de citiva ani, nu buni, a fost reluată competiția ciclistă de deosebit interes, Cursa Munților. În organizarea tradițională a clubului Dinamo și dotată cu Trofeul Danemar-Mita, firmă ce s-a dovedit a fi un sponsor ideal, competiția a reunit la start toată lumea, mică dar frumoasă, a ciclismului nostru. Primii trei în clasamentul general Stelian Anton, Costel Popa și Vasile Apostol (toti de la Dinamo). Iar despre această cursă și în general despre ciclismul nostru, într-unul din viitoarele numere ale revistei (V.N.).

Celebrul sprinter brazilian Robson da Silva, o prezență inedită la „Internationalele” României

Șah

POLITICA ÎNTRE ALB ȘI NEGRU

Pe parcursul lunii iunie, la Manila, în îndepărtata Indonezie, s-au desfășurat întrecerile din cadrul Olimpiadei de șah, cuprinzînd echipe din peste 90 de țări. Reuniunile s-au disputat după sistemul elvețian, în turneul feminin la 3 mese și în cel masculin la 4 mese. Incertă pînă în ultimul moment, datorită dificultăților financiare, prezența reprezentativelor noastre a fost posibilă datorită unor facilități acordate de TAROM. România a aliniat loturi sensibile întinse, vizînd viitorul. Astfel, la feminin, pe lingă Cristina Foișor și Dana Nufu, au participat și finalistele campionatului național — Corina Peptan (14 ani) și Luminița Radu (20 ani), iar la masculin, Andrei Istrățescu (17 ani) alături de Șubă, Marin, Navrotescu, Milu și Ioanescu.

Ca o caracteristică a ambelor turnee a reieșit forța unor echipe reprezentînd fostele compo-

nente ale „pulverizatului” U.R.S.S. La feminin, după ce am învins Indonezia (3-0), Croația și Azerbaidjan (pe ambele cu 2,5-0,5) am cedat la același scor (1-2) cu Georgia (avînd în componență pe fostele campioane mondiale Maia Ci-buridanidze și Nona Gaprindașvili) și Ungaria (deși fără surorile Polgar!). În continuare, 2,5-0,5 cu Kazahstan și 1-2 cu S.U.A. (cu ex-sovieticele, naturalizate, Ahmillovskaia, Epstein și Levitan), realizînd egalități cu Estonia (Rahniku, Fomina, Tiganova) și Ucraina (Marta Litinskaia, Alisa Galliamova, Irina Celișkina). Apoi, după 3-0 cu Mongolia, 0,5-2,5 cu China (prin-tre componente — Xie Jun, actuala campioană mondială), egalitate cu Letonia, 2,5-0,5 cu Kirghizstan și 1-2 cu Rusia. Titlul a fost decis în ultimele trei runde: Azerbaidjan — China 2-1, după care Azerbaidjan — Georgia 0-3 (!) și Ka-

zahan — China 2-1. De remarcat că fetele noastre au obținut victorii clare în fața învingătoarelor de mai sus ale echipei chineze! Clasament final (feminin): 1. Georgia 30,5 p; 2. Ucraina 30 p; 3. China 28,5 p; 4. Ungaria 26,5 p; 5. Rusia 26 p; 6. România, Azerbaidjan 25 p. Putem considera ca meritorie comportarea reprezentativei noastre feminine, ținînd cont că Georgia, Ucraina și Rusia formau nu demult un singur stat și altfel am fi realizat într-adevăr o performanță. Dar schimbările pe plan politic au influențat și raportul de forțe pe tabla cu pătrățele albe și negre. Clasamentul final masculin (în care băieții noștri au ocupat o poziție modestă): 1. Rusia (cu Garri Kasparov), 2. Uzbekistan, 3. Armenia, 4. S.U.A. (cu Gata Kamski).

POMPILIU L. DUMITRESCU

Barcelona 1992

În prima ediție a rubricii noastre dedicate celui mai mare eveniment sportiv al anului, citeva informații despre Barcelona, Olimpiadă și sponsorii ei.

● Jocurile Olimpice de Vară 1992 vor începe sîmbătă 25 iulie și se vor încheia 16 zile mai tîrziu, în ziua de duminică, 9 august.

● A 25-a Olimpiadă de Vară va fi găzduită de Europa de Vest pentru prima oară în 20 de ani.

● 167 de țări participante ● 3,5 miliarde de telespectatori ● Sînt așteptați 10.000 de atleți și... 15.000 de ziaristi ● 100.000 de voluntari vor contribui la buna desfășurare a marii întreceri ● Totalul cheltuielilor se va ridica la aproximativ 1,1 miliarde dolari.

● Barcelona este capitala Cataloniei, are o populație de 1,7 milioane de locuitori și temperatură medie în sezonul de vară de 23,5 grade Celsius.

Iată și primele informații despre cei fără de care această mare sărbătoare a sportului nu ar putea avea loc: sponsorii. În funcție de ceea ce fac pentru Olimpiadă există trei categorii de sponsori, și anume:

A. Parteneri Olimpici, care furnizează produse și servicii în valoare de cel puțin 25 de milioane de dolari! Cei opt parteneri olimpici sînt:

IBM, Volkswagen, Banco Espanol de Credito, Union Y El Fenix, Alcatel, Telefonica, Philips și Rank Xerox.

B. Sponsori propriu-zisi, și anume: Coca Cola, Kodak, 3M, Ricoh, National Panasonic, Sports Illustrated, Mars, Philips, Brother, Visa, Seiko, etc.

C. Furnizori oficiali ai Jocurilor Olimpice: Apple Computer, Sony, Pirelli, Intelsa, Entel, etc.

MIHAI SANDOIU

Liliana Năstase, una din marile noastre speranțe pentru Barcelona

Fotografii de FLORIN IONIȚĂ

Cu gîndul la Olimpiadă

Actuala ediție a Campionatelor internaționale de atletism ale României n-a fost nici mai bună și nici mai rea decît celelalte. Dar, spre deosebire de alte ediții, de astă dată s-a concurat cu pașaportul pe masă. Este vorba de pașaportul pentru Barcelona. În plus, la startul actualei ediții s-a aliniat, printr-o fermă hotărîre a Federației, toată floarea cea vestită a atletismului românesc, excepție făcînd doar Viorica Beclea. Iar cînd scriem „floarea cea vestită” nu folosim doar o figură de stil, ci spunem chiar adevărul, atletismul nostru, mai ales cel feminin, dispunînd de o incontestabilă constelație de valori, mari sportive, al căror cuvînt, la Barcelona, la Olimpiadă, va cîntări destul de greu. Din acest punct de vedere, cursa Doinei Melinte pe 1500 de metri a oprit acele cronometrele la 4:00.73, timp ce reprezintă cel mai bun rezultat al anului. Dar dacă avem în vedere că marea noastră atletă a declarat că la Olimpiadă va alerga în jurul a 3:58, atunci n-avem decît să așteptăm din partea ei o medalie pentru România, o medalie care poate fi din cel mai nobil metal. O altă medalie ne va aduce, fără doar și poate, Liliana Năstase, campioana heptalionului mondial, care, din păcate, la această ediție a internaționalelor n-a alergat decît în proba de 100 m.g. pe care de altfel a și cîștigat-o. De ce numai atît? Pentru că abia s-a reîntors de la Tokyo unde a acuzat o întindere. Nevrînd să forțeze, Liliana s-a limitat numai la proba de 100 m.g. Rezultate bune, conform graficului de pregătire au înregistrat Ella Kovacs și Marga-

reta Keszeg-Ifeana, sau Costel Grașu, cu un foarte bun 64,98 la dec. A cam dezamăgit Sorin Matci, care a intrat în concursul de înălțime la 2,20. Cele trei încercări ale sale ne-au arătat că era cu mult deasupra ștachetei, dar, în cădere, a agățat-o cu piciorul. A surprins, desigur, afirmația sa că, dacă ar fi intrat în concurs la o înălțime mai mare, poate 2,30, s-ar fi concentrat altfel. Proba a fost cîștigată de Constantin Militaru, cu 2,20 m. Mărturisim că ne-a descumpănit intrucitva comportarea slabă a Marietei Ilcu la lungime, probă în care s-a impus Mirela Dulgheru, dar știm foarte bine că Marieta dispune de resurse psihologice pentru ca peste o lună, la Barcelona, să dea valoarea exactă a posibilităților sale. În ceea ce-i privește pe oaspeții, aceștia, deși nu prea numeroși, au dat culoare, prin chiar valoarea lor, concursurilor la care au luat parte. Astfel, una din stelele sprintului mondial, brazilianul Robson da Silva, deși a luat un start extrem de slab în proba de 100 metri, drept pentru care a și fost condus aproape două treimi din cursă de alergătorul nostru Daniel Cojocaru, a apăsător pe acceleratoarele pe ultimii 30 de metri și a scăpat în cîștigător. Altfel, am fi înregistrat o surpriză deloc lipsită de importanță. O altă frumoasă comportare a avut în fața unei recunoscutre atletice braziliene, Maria Figuereido, tînăra de numai 16 ani, Ionela Tirlea, eleva profesoarei Viorica Enescu din Rm. Vilcea. Cam atît, deocamdată, pentru că, pînă la Olimpiadă, vom mai avea, desigur, prilejul de-a vorbi despre starea la zi a atletismului nostru.

VICTOR NIȚĂ

Societate comercială înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J 40/5888/1991 din 4.07.1991

Adresa : București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71 341. Telefoane : 17.60.10, 17.60.20 (cu interioarele de mai jos)

Cont (lei) = 40.72.30.110.496, BCR, sector 1, București
Cont (dolari) = 47 03.326.350-6 BRCE

Director general :
GEORGE ARION

Redactor șef :
ION D. GOIA

REDACȚIA. Actualitatea politică : Eugen Mihăescu, Tudor Octavian ; Realitatea imediată : Mihail Gălățanu, Dorin Gherghinescu, Alexandru Mihăilă, Roxana Paicu, Manolescu, Radu Popa, Maria Timuc, Lucian Tudorancea ; Cultură : Liana Tatos ; Știință : Liviu Timbus ; Drepturile omului : Cristina Atanasiu, Elena Grecescu, Dorin Sălăjan ; Foto : Elena Ghera, Florin Ioniță ; Secretariat de redacție : Gabriela Nicolescu, Adrian Petrescu ; Corectură : Maria Bărbulescu, Pompiliu Mitrescu, Smaranda Petrea, Gela Ștefănescu.

Telefoane : 2002 - secretariat director, 2558 - redactor șef, 2600 - eveniment, 2559 - drepturile omului, 2560 - cultură, știință, 2528 - fotoreportaj, 1453 - corectură.

Redactor șef :
ALEXANDRU PĂSĂRIN

REDACȚIA : Aurel Ștefan Alexandrescu, Adrian Mitu, Simona Simzianu, Bogdan Vlad, Mihai Zgubea.

Telefoane : 2036 (redactor șef), 1457 (redacție).

ALMANAH

„FLACĂRA”

■ FINANCIAR, JURIDIC (2143) : Gabriela Ionescu, Corneliu Olteanu, Eugenia Ciurea.

■ ADMINISTRATIV : Dan Mircea Popa (2634), Liliana Crețu.

■ SECRETARIAT SOCIETATE : Cătălina Ștefănescu (175969)

■ PUBLICITATE : Mihai Sândoiu, Eugenia Vasile (2634)

■ DIFUZARE : Manuela Vasiliu, Florin Enache, Ștefan Grosu, Mircea Octavian Popp, Emanuel Popp, tel. 17 48 91.

■ FAX - 12.82.89

Cititorii din străinătate se pot abona prin „RODIPET” S.A. - P.O. Box 33-57, telex 11 995, 11034, Fax - 18 56 73 - București - Piața Presei Libere nr. 1, Sectorul 1.

■ Tiparul : Imprimeria CORES București

16 pagini — 25 lei

PARADA VEDETELOR

Julia Roberts

La 24 de ani, J.R. se bucură de o evoluție meteorică în Hollywood. Avind un corp minunat, este un sex-simbol dar, în același timp, un mare, real talent, caracterizat prin simplitate, naturalețe și înzestrare actricească. Posesoare a două premii Golden Globe și a două nominalizări pentru Oscar, J.R. este de-a dreptul fascinantă.

Copilăria și adolescența

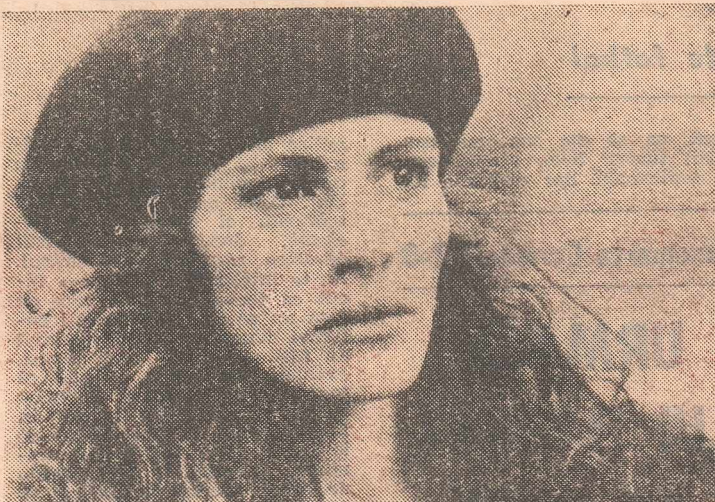
Julia Roberts s-a născut în 1967, în statul american Georgia, într-o familie de artiști care, fără prea mult noroc pe scenele profesionale, au înființat o școală pentru actori și scriitori. „Eram în primii ani de viață și-i priveam la lucru în parc”. Vorbește cu multă mândrie despre munca părinților ei. „Scopul cursurilor nu avea nici o legătură cu banii sau recunoașterea, ci se urmărea trăirea actricească”. Din păcate, activitatea părinților săi în acest domeniu s-a dovedit un dezastru financiar, așa încât, după cîteva ani, mama a devenit secretară iar tatăl s-a apucat să vîndă aspiratoare. Au divorțat cînd Julia avea 4 ani. Fetele, Julia și Lisa, s-au mutat cu mama la Smyrna, iar Eric, fratele lor, a plecat cu tata la Atlanta, unde cel din urmă a murit după 5 ani.

În liceu, Julia era o fată obișnuită. Într-o zi, a încetat să se mai ducă la cursurile de algebră, a luat drumul bibliotecii unde a descoperit volumul „Fire de iarbă” de Walt Whitman și a petrecut restul semestrului citindu-l. O minunată profesoară de engleză a îndrumat-o și incurajat-o să cunoască mai multă literatură și Julia a început să scrie. Această preocupare se manifestă și în prezent, în poezii și jurnale. O reală afecțiune pentru filme a început tot în liceu, după vizionarea, în clasă, a filmului „Becket”.

Ascensiune și glorie

În 1985, la 18 ani, după terminarea liceului, neavînd nici

perspectiva căsătoriei, nici a continuării studiilor, Julia pleacă la New York, împreună cu sora sa, Lisa, și începe să-și plimbe lungile picioare (1,10 m) pe la toate birourile de plasare a actorilor. A frecventat cîteva ore în clase de actrie dar „niciodată nu mi s-au potrivit cu ceea ce vroiam să realizez”. Așa că, timp de un an și jumătate, a dat probe pentru reclame, televiziune, filme, orice, dar nu a reușit decît să se mențină pe direcție. Roluri foarte mici în filme la fel de mici. Chiar pe ea, care ulterior s-a dovedit atît de talentată, a trebuit s-o ajute cineva. Întîmplător, acest „cineva” a fost chiar fratele ei, Eric, el însuși actor. El i-a procurat rolul mai mîrisor din „Blood Red”. Urmează, unul după altul, alte roluri medii și repede, foarte repede, se face cunoscută ca o speranță profesională. Întrebată asupra secretului carierei sale, Julia răspunde : „Munca îți dă muncă, și este numai o chestiune de noroc și timp pentru a primi valul care te va duce acolo unde veți putea arăta ce puteți”. Într-un timp record, joacă într-un episod din „Crime Story”, apoi are trei roluri mai mari în „Satisfaction”, „Baja, Oklahoma” și „Mystic Pizza”. În ultimul, joacă rolul lui Daisy, o chelnerită cu vederi cit se poate de libere, un fel de bombă-sexy. Urmează „Steel Magnolias” în care interpretează o fiică diabetică și, apoi, iată că vin și rolurile principale. Primul este în „Pretty Woman” : într-o manieră vizuoză dar plină de savoare comică, nuantează dru-

mul spre virtute și căsătorie al unei prostituate teribil de frumoase și plină de personalitate. „Flatliners”, film de science-fiction, o alătură unei echipe de studenți în medicină care experimentează la granița dintre viață și moarte iar următorul film, „Sleeping with the enemy”, îi oferă posibilitatea unei creații autentice în rolul nevastei nefericite a unui dominant, aproape psihopat de posesiv sot, din puterea căruia încearcă să scape. Cel mai recent rol : zina Clochette din filmul „Hook”, ecranizare fascinantă a lui Steven Spielberg după „Peter Pan”.

Talent și muncă

Iată-o la lucru : „Eram în Chicago. Tocmai începusem filmarea, era noapte și foarte frig. În scena aceea, tot ce aveam de făcut era să urc, alergînd, niște scări, pentru a ajunge la personajul masculin principal. L-am întrebat pe regizor : „Cum ai ajuns aici, cu autobuzul ?”. „Nu, alergînd”. M-am gîndit cît de mult as fi alergat pînă acolo și, dintr-o dată, am realizat cît de tensionată era situația : alerg și trebuie să ajung la acele scări, cu orice preț, pentru cel puțin 10 motive, dintre care cel mai important era să-i salvez bărbatului viața. Ca să pot realiza momentul, mi-am dat seama că am nevoie de prezența fizică, reală, a celui om. La cererea mea, actorul a venit. Nu i-am cerut nimic, nu i-am vorbit. L-am atins numai”. Julia Roberts caută să găsească,

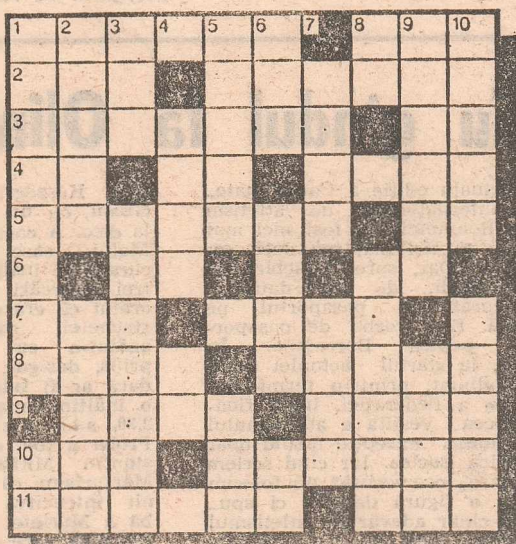
în viață și sentimentele ei, elemente care s-o ajute să-și construiască personajele. Regizorul Schumacher relatează cum, în timpul turnării unei scene în care tatăl eroinei murea, în pauzele de muncă, Julia venea și discuta cu el despre propriul ei tată mort, și-i împărtășea amintirile care o influențau în crearea rolului.

Viața particulară

Empatia să fie atît de puternică încît s-o facă să se îndrăgostească de partenerii ei din filme? Nu știm. Această fată frumoasă și talentată care măturisește că vrea un sot și copiii pe care să-i iubească și care să-i dea soriiinul sufletească al căminului, a avut celebre idile neterminate cu „colocitari” de echipă (Dylon McDermot, Liam Neeson, Richard Gere) și, oină în prezent, nu putem să-i urăm „casă de piatră”. Ce contează un inel de 100.000 dolari sau un palat la Hollywood cînd, cu o zi înaintea nuntii, afli de la televizor că viitoru-ti sot trăiește cu o stripteuză? În aceste condiții, în aceeași zi în care ar fi trebuit să-i spună „da” lui Kiefer Sutherland, partenerul ei din „Flatliners”, Julia pleacă în Irlanda cu Jason Patric, actor dar, (mai ales), cel mai bun prieten al lui Kiefer.

Și unde mai pui că roata filmului trebuie să meargă înainte, înainte, înainte.

CRISTINA ATANASIU

ORIZONTAL : 1) Zeul mării... pe litoralul românesc — Marea Caspică, de exemplu. 2) Cea a

mării e sărată — Construcții portuare. 3) Nave maritime — Începe briza ! 4) Patru roman —

Cart ! — Spirit despre care se credea că păzește comorile din adîncuri (mit.). 5) O mare... palidă — Din corali ! 6) Bale, în adînc ! — În centru la Mangalia ! 7) Cap de naș ! — Corabie. 8) Șiretlic — Formă de relief litoral la vărsarea unei ape curgătoare în mare. 9) Sport... la mare — Unitate bănească în Iran. 10) O măsură... de pe vremea lui Cuza — A fixa o navă de fundul mării. 11) Lupi de mare... — Moft.

VERTICAL : 1) Care navighează — Volum. 2) O navă... intrată la apă — ... de mare, numele unui animal echinoderm marin cu corpul sferic, acoperit cu tepi. 3) Pastă de lipit — Aparținător unei porțiuni din bazinul unei

mări sau al unui ocean, separată aproape complet de rest printr-o fișie îngustă de pămînt. 4) A amăgi pe cineva (fig.) — Prora unei corăbii ! 5) Scăldate de valurile mării — Tot (pop.). 6) Masă de vapori care se formează ca urmare a evaporării apei de mare — Punct orientativ pentru timonier — Cap de niștru ! 7) Pește care poate fi prins pe la gurile Dunării — De forma unui coral. 8) În mijlocul valurilor ! — Veche navă cu pinze. 9) A înălța un pavilion pe catargul unei nave — Stat. 10) Prinsă de timonă — Val mare.

Dicționar : GNOM, RIAL.

MIHAI ZGUBEA

Dezlegarea careului din numărul anterior:

Din lumea muzicii : COMPOZITOR ; OPERA ; VOCI ; RUNO ; T ; NTS ; ASE ; LENTA ; L ; STIMA ; VA ; BT ; RASTER ; TERTA ; TE ; I ; ACEA ; SEXTE ; CAL ; SI ; TOT ; TRILURI ; PA.

Vremurile sint cum sint

DAR VREMEA?

După un scurt intermezzo canicular, instabilitatea atmosferică atît de accentuată în cursul acestei luni s-a reinstaurat în cea mai mare parte a țării. Nu au lipsit ploile torențiale, căderile de grindină și vijeliile. Săptămîna în curs a debutat tot printr-o vreme instabilă, dar cu un grad de instabilitate în continuă diminuare. Totodată, regimul termic s-a ameliorat treptat.

În intervalul de prognoză, vremea va continua să se încălzească ușor și treptat. În prima zi, în regiunile sud-estice se vor mai menține condiții favorabile producerii averselor de ploaie, dar mai reduse decît în ziua precedentă. În restul teritoriului va fi o vreme predominant frumoasă. Apoi, înce-

pînd din regiunile vestice, nord-vestice cerul se va înnora și vor cădea ploi de scurtă durată, a căror arie va cuprinde treptat toate regiunile țării. În ultimele zile ale intervalului de prognoză, vremea se va ameliora din nou și va deveni predominant frumoasă.

Temperaturile minime se vor situa între 12 și 20°, iar cele maxime în general între 24 și 32°.

Pe litoral, exceptînd primele două zile, va fi o vreme în general frumoasă și în încălzire treptată, nefînd însă total excluse averselor de ploaie, în cursul după-amiezilor. În cursul zilei temperatura aerului se va situa între 25° și 28°, 29°C, iar temperatura apei mării va urca treptat spre 21° 22°C.

Meteorolog,
DOINA POPESCU

MODERNIZAREA TEHNOLOGIEI DVS. LA NIVEL MONDIAL CU PRODUSE ALE FIRMEI

- AUTOMATE PROGRAMABILE
- ACTIONARI ELECTRICE
- COMENZI NUMERICE

Aprovizionare, echipare și implementare la prețuri convenabile prin societatea comercială româno-germană

East Electric SRL

BUCURESTI

Tel: 59.44.24 Fax: 25.61.21 Telex 11931 CBTx R